

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1930 — Nr. 2.

Lofotfisket 1930

Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1931
A/S John Griegs Boktrykkeri - Bergen

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1930 — Nr. 2.

Lofotfisket 1930

Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1931
A/S John Griegs Boktrykkeri - Bergen

Innhold.

	Side
I. <i>Offentlige foranstaltninger</i> , ved opsyns­chef, lensm. <i>E. Wiik</i>	3
II. <i>Fiske­ne, deres farkoster og redskaper m. v.</i>	17
III. <i>Bolig- og sanitærforhold</i>	31
<i>Lægetjenesten</i>	41
IV. <i>Fiskens avsetning</i>	49
V. <i>Tilreisende og næringsdrivende</i>	57
VI. <i>Været og bedriften</i>	58
VII. <i>Fisket og utbyttet</i>	63
VIII. <i>Torskebestanden i 1929 og 1930</i> , av fiskerikonsulent <i>Oscar Sund</i>	85

I. Offentlige foranstaltninger.

(Ved kst. opsynschef, lensmann E. Wiik.

Opsynet.

Opsynet var ikraft fra 27. januar til 30. april. Opsynsstasjonene blev imidlertid avklarert i tiden 23.—26. april. Der fungerte også i år 12 opsynsbetjenter, idet opsynsbetjenten i Reine også bestyrte Sund opsynsdistrikt med underbetjenter i Nuåsfjord og Sund.

Opsynsstasjonene i Brettesnes, Hopen, Ure, Mortsund og Rinøy bestyrtes av underbetjenter.

Opsynsbetjentenes gjennomsnittlige tjenestetid var 90 dager, underbetjentenes 89 dager. Videre fungerte 27 assistenter med en gjennomsnittlig tjenestetid av 82 dager. Personalet blev i vinterens løp flyttet eftersom fisket krevet det.

Som befordringsskib anvendtes også i år Statens havnevesens d.s. »Andenæs«. I det seilende opsyn anvendtes 3 skøiter — »Sjøgutten«, som opsynet har sammen med fyrvesenet, samt 2 leiede skøiter — »Signal« og sysselmannskøiten »Svalbard«. Samtlige skøiter var utstyrt med lyskaster. »Andenæs« tjenstgjorde leilighetsvis i det seilende opsyn.

Værvarslingstelegrammer blev også i vinter overført til fiskerflåten ved radiotelefon fra Sørvågen og Røst.

Radioapparater finnes nu på en del fiskefartøier, og antallet vil formentlig stige raskt, når den nye kringkastingsstasjon i Bodø blir ferdig til anstundende Lofotfiske.

Befordringsskibet og opsynsskøitene var utstyrt med radiomottager og kunne således motta værmelding fra Sørvågen og Røst.

Opsynsskøitene er nu forsynet med stormvarslingssignaler, således at de mottatte radiomeddelelser kan bli gjort bekjent for fiskerflåten også ute på fiskefeltet.

Angående opsynspersonalet m. v. henvises til nedenstående tabell.

Tabell 1. Opsynspersonalet m. v.

Opsynsdistriktene (deres merkebokstaver og utstrekning)	Fiskeværet	Høieste belegg			Opsyns- betjent	Betjentenes assistent- hjelp
		Fartøier	Båter	Mann		
Kanstadfjorden (I og II)	Ness, Erikstad, Svensgam, Rinøy, Kjeøy, Offersøy og Vojehavn	62	886	3125	Kontorist O. Bjurbækmo	1—2—1—0 assist. Underbetj. i Rinøy
Raftsundet (A)	Lauksund, Digermulen, Slot- holmen, Risvær og Svellingen,	28	221	769	Herredskasserer S. Wolff	0—1—0 assistenter
Skroven (B, C) 2 ^{3/4} '	Vikan, Haversand, Votvik Galt- vaagen, Brettesnes og Gullvik Skroven, Guldbrandsøy, Sandøy og Skjoldvær	60	867	3460	Gårdbruker E. Finbak	2 assistenter 1 underbetj. 1 assistent
Austnesfjorden (E, F) 2 ^{3/4} ' Svolvær (S)	Odvær, Følstad, Langstrand, Sildpollen, Liland, Vaterfjord, Husvaagen, Helle og Børvaag Svolvær og Osan	194	2513	7754	Kontorist T. Winther	3 assistenter
Vaagene (H) 1 ^{1/2} ' Hopen (K, L, M) 1 ^{1/2} '	Kirkevaag, Kabelvaag, Smedvik Rækøy, Stovågan og Vester- vågen Mølnosen, Ørsvåg, Ørnes, Hopen og Kalle	29 50	632 391	2095 1630	Sersjant Alfr. Naurstad	2 assistenter 1 underbetj. 1 assistent
Henningsvær (N) 1 ^{1/2} '	Gulvik, Festvåg, Sauøy, Skata, Engøy og Henningsvær	91	1399	4600	Gårdbruker Harald Strøm	2—3—4 assistenter
Stamsund (G, T) 1 ^{3/4} ' (U)	Valberg, Skokkelvik, Svarholt, Stamsund, Æsøy, og Steine Ure, Skaftnes og Sennesvik	21 9	404 128	1511 580	Herredskas- serer A. Blix	1—2—1—2—1 assistenter 1 underbetj. 1 assistent
Balstad (V, W) 1'	Brandsholmen, Sandsund, Mort- sund, Moholmen, Bårsund og Balstad	13	420	2015	Gårdbruker Hans Mørck	Underbetjent i Mortsund 2 assistenter
Sund (X, Y) 1 ^{1/2} '	Strømøy, Nufsfjord, Nesland, Sund og Møllerodden	5	416	1479	Bankdirekt. M. Dahl	2 underbetj. 1 assistent
Reine (P, Z) 1 ^{1/2} '	Havnøy, Olenilsøy, Sakrisøy og Reine	11	619	1927		2 assistenter
Sørvaagen (Ø) 2'	Moskenes, Sørvaagen, Bogen, Tind, Aa og Evenstad	4	555	1893	Fanejunker H. P. Seines	2 assistenter
Værøy (D) 1 ^{3/4} '	Teisthammeren, Hundholmen, Røstnesvaag, Sørland, Tyvnes, Kvalnes og Mostad	4	152	669	Gårdbruker H. Forså	1 assistent
Røst (R) 2 ^{1/2} '	Glea, Tyvsøy, Kårøy, Lyng- vær, Kvaløy og Røstlandet, Buvær, Skomvær	0	75	371	Gårdbruker Aug. Sandnes	1—0—1 assistenter

Opsynets utgifter.

Til opsyn og rettspleie i terminen 1929/30 medgikk kr. 148 557.08, mot i de to foregående terminer kr. 144 699.00 og kr. 135 620.00.

Telegraf- og telefonutgifter kr. 40 318.89, mot ifjor kr. 32 999.95.

Til det seilende opsyn medgikk kr. 19 048.01 mot ifjor kr. 25 507.14.

Omkostningene i det hele fordeler sig således:

1. Lønninger	kr. 45 803.16
2. Kontorutgifter	» 2 948.48
3. Telegrammer	» 40 318.89
4. Reiseutgifter	» 16 350.19
5. Materiell	» 25 252.28
6. Forskjellig	» 17 854.08
7. Antegnelser	» 30.00

Tils. kr. 148 557.08

Politivirkksomheten.

I nedenstående tabell finnes opført antall av de vedtatte og idømte bøter, samt de til protokolls førte private saker for hvert av de siste 5 år.

Tabell 2.

Forseelsernes art	Antall bøter, vedtatt eller idømt årlig				
	1926	1927	1928	1929	1930
Bøter.....	534	873	803	962	744
Procentvis av fiskerantallet	2,49	4,47	3,17	3,12	2,21
— av Lofotsøkende	2,19	3,82	2,78	2,79	1,91
Herav var følgende for:					
Lofotl.s § 3	—	—	—	—	—
Drevet fiske uten båtmerke eller uten anmeldelse, Lofotl.s § 7 og merkeloven.....	14	16	2	12	15
Undlatelse av å tilbakelevere båtmerker, Lofotl. § 7	—	414	85	18	11
Pliktforsømmelse av tilsynsmenn, Lofotl.s § 10 ..	—	3	2	—	1
Ulovlig setning på delt hav, Lofotl.s § 16 a	199	110	287	259	249
For tidlig utror eller for sildig setning, Lofotl.s § 16 c	58	115	151	235	144
Trekning for signalheisning, Lofotl.s § 16 f	111	92	128	249	78
Ulovlig fiske på særhav, Lofotl.s § 16 II	102	96	114	143	167
Beskadigelse av andres redskaper, Lofotl.s § 18 .	1	—	—	—	1
Utilbørlig kapning m. v., Lofotl.s § 20	—	1	1	4	1
Underslag av bergede fiskeredskaper, Lofotl. § 21	1	—	—	—	—
Overståen eller setning på helligdag, Lofotl.s § 22	107	4	13	4	6
Forstyrrelse av den alm. rolighet, Lofotl.s § 23, jfr. Strl.s § 350 og Løsgjængerlovens §§ 16 og 17	9	9	15	26	38
Overtredelse av havneforskrifterne, Lofotl.s § 24	—	1	1	—	3
Sløiningenloven	—	—	2	—	—

Tabell 2 (forts.).

Forselsernes art	Antall bøter, vedtatt eller idømt årlig				
	1926	1927	1928	1929	1930
Lov om handelsnæring § 22	—	—	1	1	—
Straffelovens § 355	—	—	—	—	2
Dagliner før 12. mars, § 17 II	—	—	—	—	9
Overtredelse av sundhetsvedtekter, str.l. § 339...	—	3	—	—	4
Anvendelse av ulovlige fiskesedler, lofotl. § 26..	1	6	2	—	—
Legemsfornærmelse, straffel. § 228 I.	1	—	1	1	2
Ulovlig salg av vin, lov ¹ / _s 1924.....	3	—	—	—	—
Overtredelse av styringsplakaten og Strl. § 418 ..	—	—	—	6	2
Overtredelse av lov om handelsnæring av ²¹ / ₆ 1929, §§ 19 og 33 og Strl.s § 332 II	—	1	—	1	10
Overfall og legemsfornærmelse, Strl.s § 228,1 ...	—	—	—	1	—
Straffelovens § 262 jfr. straffels § 257.....	—	2	—	—	—
Holdt utsalgsstedet åpent etter lukningstid, Luk- ningsvedtekt og Strl.s § 339 II.....	—	—	—	1	—
Overtredelse av kvalitetskontroll av fisketran — jfr. res. av ²⁰ / ₁₂ —29 § 17, jfr. § 3 og H.-deptets bsts. av ⁴ / ₁ —30, §§ 8—13—18.....	—	—	—	—	1
Vedtagne bøter ved private forlik	1	1	—	3	—
Saker avgjort etter Lofotlovens § 38.....	18	6	9	9	8
Andre private saker, ført til protokolls	56	47	71	84	65

Der blev i alt utferdiget 748 forelegg, derav av opsynschefen 12, opsynsbetjenten i Kjeøy 30, Raftsundet 10, Skrova 47, Svolvær 30, Vågene og Hopen 176, Henningsvær 239, Stamsund 46, Balstad 80, Sund 30, Reine 32, Sørvågen 5, Værøy 7 og Røst 4.

Det blev av opsynschefen utferdiget 8 tiltalebeslutninger efter forelegg, som ikke blev vedtatt. 208 forkynte men ikke vedtatte forelegg blev i medhold av Straffeprocesslovens § 377, 4. ledd, fremmet i retten uten tiltalebeslutning. Av de saker som er oversendt retten med eller uten tiltalebeslutning, er 55 saker avgjort ved domfellelse, og 26 ved friinnelse. En del av de pådømte saker er fra forrige år. I 123 saker er forelegget vedtatt før sakens fremme i retten. I 9 foreleggs-saker er påtalebegjæringen tilbakekalt, og sakene henlagt p. g. a. bevisets stilling. Av disse saker var 7 fra forrige år. 8 forelegg er annullert p. g. a. bevisets stilling. 44 saker utstår til behandling neste år.

Foruten de her nevnte saker er der som vanlig behandlet en rekke efterforskningsaker.

Som det vil sees er boteantallet iår noget mindre enn de tre foregående år.

Hvad ordenen på sjø og land angår for de forskjellige opsynsdistrikter kan anføres:

For Kjeøy betegnes ordenen på sjø og land som ganske god. Der forekom en del setning av garn på linehav, samt forsent fiske med snik. Der blev i den anledning leiet en motorbåt av opsynet og ved hjelp av denne og en del mulktforelegg, blev ordenen gjenoprettet.

I Raftsundet — Risvær var fisket stort sett mislykket, belegget lite, og som følge herav god orden på sjø og land.

Fra Skrova berettes det at også der har der vært god orden i distriktet. Der er forelagt en del bøter for beruselse.

Belegget i Svolveær var i år større enn foregående år, men ordenen på sjø og land må tross det betegnes som tilfredsstillende. Der er forelagt få bøter i distriktet, men dette kommer av at distriktets fiskerflåte for den vesentligste del har drevet på Hopens fiskehav. For ordenens opprettholdelse på havet var det av overmåte stor betydning, at opsynsskøitene begynte sin tjeneste tidligere enn foregående år. Dermed fikk disse anledning til å følge driften så å si fra første dag, og det har stor betydning, at man kan få alt i god gjenge fra først av.

I hjemfartstiden forekom en del beruselse, og det var da hovedsakelig slike der hadde vært fremme i Kabelvåg og »proviantert« for hjemreisen.

Ordenen på havet for Vågene og Hopen var, når hensyn taes til den store bruksmasse, stort sett god. En undtagelse herfra er garnbrukerne som hadde en utpreget tendens til å drive fiske på distriktets linehav, og de fleste bøter er da også ilagt for denne forseelse. En medvirkende årsak til dette forhold var, at ved en havdeling i Hopen 25. februar 1930 blev distriktets østre garnhav utlagt til linehav. Da den største tyngde av fisk stod på østre del av fiskefeltet, og garnbrukerne fra hele Lofoten søkte til dette hav i stor mengde, blev det tilliggende garnhav av Fellesdistriktet for lite for den store bruksmasse. Ophevelse av særhavet for Hopen har bevirket, at boteantallet for distriktet er gått ned, og havdelingen har i så måte virket meget heldig politimessig sett.

I Kabelvåg var i vinter edrueligheten og ordenen på land dårlig for ikke å si slett, idet der i mars og april var en masse fyll og dermed følgende rolighetsforstyrrelse. Verst var det på hel- og delvis landliggedager når flåten fra nabo-værene søkte op til Kabelvåg, som det syntes i den hensikt å ta sig en tår for tørsten, og i beruset tilstand viser mange fiskere en meget dårlig og bråkende optreden. Skal forholdene fra i vinter fortsette vil det være nødvendig å ansette fast ordenspoliti. Det beste vil dog være om rette vedkommende ved samlaget traff de forføininger som er nødvendig, så en bedring av edrueligheten kunne fremmes ad den vei.

Fra Henningsvær berettes at distriktets særhav mot Hopen ofte blev herjet av garnbrukere fra Hopen, som har tilført linebrukerne betydelig skade. Der forekom også overgrep fra snikfiskerflåten på samme hav. Uten om disse tilfeller kan ordenen på havet betegnes som god, og det samme gjelder ordenen på land, når hensyn taes til den store menneskemasse, som var forsamlet i været.

For Stamsund, Steine og Ure, betegnes ordenen på havet som slett, og det synes som om forholdene blir verre år for år. De fremherskende forseelser er: fortidlig trekning, setning på ulovlig hav samt kapning og hankning av fremmede redskaper, og hvor vedkommende som regel setter sig i besiddelse av fangsten.

Fra Balstad klages også over, at ordenen på havet var mindre bra. Sjødragerne i distriktet har en særlig lyst til å sette sitt bruk på særhavet til gene for robåtfiskerne. Der forekom også mange tilfeller av fortidlig trekning, og det synes som forseelsene er i stigning, på tross av at der i forhold til belegget var god plass på fiskefeltet.

I Sund og Reine har forholdene på havet stort sett artet sig som i de to forannevnte vær.

I Sund gikk det særlig ut over robåtene, da sjødragerne driftet inne på særhavet. I Reine klages det over garnfiskerne, som i vinter søkte inn på linehavet. I begge distrikter synes det som om linefiskerne nødvendig vil respektere trekningssignalet på havet.

Ordenen på land betegnes for Sund som mindre god. I Reine kan ordenen på land betegnes som tilfredsstillende.

For Sørvågen, Værøy og Røst, har ordenen på havet stort sett vært god, og dette har formentlig sin årsak i det minimale belegg i disse vær. I Sørvågen og Værøy forekom en del fyll, særlig av ungdommer, som fant best anvendelse for sine få kroner ved kjøp av brennevin. Edrueligheten i Værøy var dog i vinter bedre enn foregående år.

Heller ikke i vinter viste det sig nogen vanskelighet med håndhevelse av sløiningsloven.

I vinter var det av sparehensyn kun 3 opsynsskøiter i drift mot 4 foregående år. Det viser sig imidlertid at 3 skøiter er for lite til opprettholdelse av orden på havet, som fisket har artet sig i de senere år. For distriktene fra og med Stamsund til og med Reine er der, som det vil fremgå av beretningen, klaget over tiltagende uorden på havet, til tross for et middels og tildels lett belegg. Fra opsynsbetjentene på disse steder er fremholdt med styrke, at skal forholdene bedre sig, må man få tilstrekkelig assistanse av det seilende opsyn, der atter vil si en økning av skøiteantallet. Det viser sig nemlig, at fiskerne nødvendig går til anmeldelse av hverandre. Dette kan komme av at de derved skaffer sig uvenner,

men kanskje mest frykten for å bli plaget til å møte som vidne, ved en eventuell rettssak.

Opsynsskøitene trådte i år i drift tidligere enn foregående år, en ordning som viste sig meget påkrevet og heldig.

Dommerens virksomhet.

Som dommer tjenestgjorde sorenskriveren i Lofoten (Bonnevie) den første måned av opsynstiden. Den ekstraordinære dommer, overretts-sakfører Einar Grimsø, tjenestgjorde de 2 siste måneder og var på grunn av den store arbeidsmengde bistått av sorenskriveren og dennes fullmektig, hr. Idsøe. Den siste uke av opsynstiden tjenestgjorde også politimester Helgesen som fiskedommer. — Sakantallet (121 rettssaker) vinteren 1930 er rekord i Lofotopsynets historie. Forrige år var det også rekordår med et sakantall stort 105. Fiskerisakenes antall har i de senere år hatt en sterk stigende tendens, hvilket særlig kommer derav at belegg i Lofoten har øket betydelig år for år.

Der behandledes 65 offentlige straffesaker. Dessuten var der berammet mange slike saker som imidlertid bortfalt, da de forelagte bøter betaltes før sakene kom for retten. De behandlede straffesaker angikk: 46 saker Lofotlovens § 16 a eller § 16 II (havdeling), 7 saker § 16 c (tiden for utror samt redskapers setning og trekning), 6 saker § 16 f (trekningssignal på havet), 1 sak Lofotlovens § 23 (forstyrrelse av almindelig fred og orden), 1 sak angående overtredelse av havneloven, 3 saker angående overtredelse av lov om handelsnæring og 1 sak angående overtredelse av styringsplakaten.

De 65 straffesaker omfattet 81 tiltalte, hvorav 64 blev dømt og 17 frifunnet.

Der forekom 8 forhørsrettssaker, hvorav 7 gjaldt almindelig rettslig avhørelse under etterforskningen og 1 bevisoptagelse forut for hovedforhandling.

De private saker forekom i et antall av 38, hvorav 23 almindelige erstatningssaker, 4 rettskjennelser for avholdelse av civil arrest, 3 arrestforretninger, 6 sjøforklaringer og 1 sjørettstakst.

Geistlig betjening ved Lofotfisket 1930.

Der stod til rådighet i år som ifjor kr. 6300 til betjening ved fiskeværene i bispedømmet. Der var i virksomhet 21 av sogneprestene og dessuten 2 fast stasjonerte stiftskapellaner. Sognepresten i Gimsøy var stasjonert i Henningsvær. Dessuten på forskjellige steder i alt 8 emisærer, hvorav 2 tillike var bestyrere av fiskerhjem. Altså tilsammen 32 arbeidere i funksjon.

Telegraf og telefon.

Telefonforbindelsen til Vest-Lofoten er som tidligere mangelfull, men vil bli bedre ved den nye linje som nu er under bygning. Avsnittet Svolvevæ—Stamsund er ferdigbygget inneværende høst, og arbeidet videre vestover vil formentlig fortsette kommende år. Ved fullførelsen av denne linje vil et lenge følt savn bli avhjulpet.

Fra Skrova innberettes at etter gjentagne krav, blev der endelig anbragt en taleboks i skrankeværelset, men døren til boksen er montert på en sådan måte at den ikke kan lukkes, og følgelig er hele innretningen uten nogen verdi for det korresponderende publikum. Dette forhold er meget beklagelig og bør rettes.

Fra telegrafinspektøren i Lødingen, er mottatt efterfølgende opstilling over telefon og telegramkorrespondanse, med følgende innberetning.

Personalet ved Lofotstasjonene blev forsterket med inntil 37 funksjonærer, fordelt på 32 faste stasjoner og 1 feltstasjon.

Av de faste stasjoner holdtes 11 åpne som telegraf hele året, 5 som telegraf i fisketiden og telefon resten av året, og 16 utelukkende som telefon. Nevnte feltstasjon dreves likeledes utelukkende som telefonstasjon.

Der blev i år ekspedert 112 088 telegammer og 136 693 telefonsamtaler, henholdsvis 7300 og 2430 mindre enn iljor.

Tabell 3. Ekspederte telegrammer under Lofotfisket 1930.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	
Balstad	516	348	1774	875	3481	978	1838	628	10438
Borgvær	93	36	—	11	—	22	—	6	168
Brettesnes	52	59	285	268	729	475	107	154	2129
Bøstad	157	156	230	131	218	138	191	167	1388
Digermulen	32	25	28	38	59	53	20	28	283
Gimsøysand	22	12	29	32	10	26	19	38	188
Helle, Moskenes	5	43	1	29	3	34	34	4	153
Henningsvær	676	405	1831	1081	3132	1816	1536	1066	11543
Horn i Valberg	1	2	2	4	6	2	4	7	28
Hovsund	1	10	—	11	1	7	1	8	39
Kabelvåg	568	470	1040	874	1235	1277	1044	883	7391
Kalle	66	21	422	305	720	510	253	190	2487
Kjeøy	2	23	548	185	1167	538	160	135	2758
Lyngvær i Lof.	19	14	10	13	8	18	19	22	123
Møllerodden	12	42	4	4	13	8	3	1	87
Nusfjord	160	118	417	95	504	122	399	110	1925
Ramberg i Lof.	43	71	29	61	30	26	49	40	349
Reine i Lof.	481	394	716	490	716	553	725	410	4485
Rinøy	9	9	54	12	369	192	49	30	724
Risvær i Lof.	5	1	333	21	303	500	20	11	1194
Røst	494	232	678	497	781	257	684	330	3953
Skrova	193	93	789	406	1873	711	619	373	5057
Stamsund	561	439	1165	711	1480	1087	1061	762	7266
Steine i Lof.	—	—	16	212	18	342	21	136	745
Sund i Lof.	156	166	491	332	525	412	494	246	2822
Svolvær	2094	1895	4358	3226	7715	5400	3500	3187	31375
Sørvågen	455	366	710	498	895	656	1142	619	5341
Ure	210	137	580	302	689	462	354	257	2991
Valberg	26	28	8	14	6	14	11	20	127
Vaterfjord	4	4	—	—	—	6	—	—	14
Vatnfjord i Lof.	1	2	1	—	5	—	4	1	14
Værøy	384	221	721	527	884	537	748	473	4495
Øyhelle	—	1	3	—	2	—	2	—	8
Tilsammen	7498	5843	17273	11265	27577	17179	15111	10342	112088

Ekspederte telefonsamtaler under Lofotfisket 1930.
Tabell 3 a.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	
Balstad	709	607	1408	1261	1552	1299	1353	1252	9441
Borgvær	4	6	1	7	5	11	2	9	45
Brettesnes	233	191	536	316	869	512	389	274	3320
Bøstad	464	405	449	397	495	509	588	443	3750
Digermulen	133	124	176	200	250	207	130	129	1349
Gimsøysand	174	154	98	126	99	110	111	125	997
Helle, Moskenes	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Henningsvær ...	1259	1111	2623	1813	3277	2434	1784	1610	15911
Horn i Valberg .	5	16	17	17	16	18	28	17	134
Hovsund	12	10	24	17	28	5	41	16	153
Kabelvåg	1641	1605	2210	2129	3402	2653	2356	2196	18192
Kalle	45	28	162	102	329	206	113	102	1087
Kjeøy	13	12	250	174	841	472	93	89	1944
Lyngvær i Lof. .	91	111	35	79	64	62	60	68	570
Møllerodden ...	36	34	21	40	41	61	48	74	355
Nusijord	160	134	236	160	233	218	157	163	1461
Ramberg i Lof. .	186	158	116	169	108	144	163	114	1158
Reine i Lof.	278	269	338	461	352	511	493	521	3223
Rinøy	46	60	200	168	787	334	211	128	1934
Risvær i Lof.	20	25	262	148	491	286	107	65	1404
Røst	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skrova	326	294	573	467	1164	713	724	521	4782
Stamsund	550	608	989	895	1329	1273	964	976	7584
Steine i Lof. ...	—	—	33	17	48	43	34	18	193
Sund i Lof.	287	246	396	235	412	280	464	326	2646
Svolvær	3909	4622	5631	6003	8124	8636	5450	6051	48426
Sørvågen	284	234	566	417	568	448	701	541	3759
Ure	168	96	503	186	578	227	358	177	2293
Valberg	47	53	39	39	33	22	47	28	308
Vaterfjord	4	7	6	7	8	9	5	4	50
Vatnfjord i Lof. .	16	7	7	2	10	6	15	7	70
Værøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Øyhelle	17	14	15	28	25	20	18	17	154
Tilsammen	11117	11241	17920	16080	25538	21729	17007	16061	136693

Opgave over telegrafkorrespondansen under Lofotfisket

Tabell 4. i de siste 10 år.

Måned	1000 telegrammer									
	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Januar	15.3	15.5	14.7	14.2	14.5	14.1	10.7	11.3	13.4	13.3
Februar	33.3	27.9	32.9	32.6	32.2	28.9	26.0	24.5	36.0	28.5
Mars	38.8	39.8	44.0	43.2	51.3	42.1	39.4	44.8	41.7	44.7
April	26.3	26.1	26.1	30.4	28.3	27.2	23.2	25.8	28.2	25.4

Kommunikasjonene.

Lokalrutene var i vinter tilfredsstillende, og der forekom ikke forsinkelser i særlig grad. Ruteordningen for »Kalle«s vedkommende var dog i vinter meget mangelfull, og klandres sterkt av opsynsbetjenten i Henningsvær. »Kalle« hadde siste vinter 3 anløp pr. uke på vestgående, men kun 1 anløp på østgående, og postforbindelsen for eksempel mellom Henningsvær og Kalle er dermed helt umuliggjort. Det må ansees for meget påkrevet at ruteforbindelsen med »Kalle« blir forbedret kommende sesong.

Røst og Værøy fikk også i år sine kommunikasjoner en del forbedret, idet Vesterålske dampskibsselskap foretok to ukentlige turer helt til Bodø. Samme selskap utførte i vintertiden en ekstrarute Svolvær—Sørvågen.

Hurtigruten hadde i vinter 3 anløp av Stamsund hver vei.

Havneforholdene.

Opsynsbetjenten i Kjeøy innberetter, at der fra mange hold klages over, at der helt mangler fyrbelysning ved innseilingen til havnen i Rinøy. Da der i de siste år på dette sted, har vært stor trafikk av fiskefarkoster og kjøpefartøier, bør der ved innseilingen til Rinøy havn snarest anbringes en fyrlykt. En fyrlykt antaes også å ha stor betydning for ruteskibene som anløper dette sted i mørketiden. Også i år er opsynet blitt stående ved den ordning, at kun vestre innløp holdes åpen for den ordinære dampskibstrafikk. Dette med den samme begrunnelse som er anført i fjorårets beretning.

Fra Risvær gjentas kravet om opmudring av sundet mellom Hjemøy og Borterøy. Likeledes gjentaes kravet om anbringelse av 2—3 festigheter på Ankerskjæret. Dette mener betjenten lettest lar sig ordne

på den måte, at 2 fortøiningsringer som nu står øst på dampskibskaien fjernes, og anbringes på Ankerskjæret. De to ringer er anbragt før bygning av dampskibskaien og var tjenlig da, men skal ringene benyttes nu, så sperres adkomsten til kaien.

Opsynsbetjenten i Skrova gjentar kravet om bygning av molo over ytre Sjøholmsund. Det fremholdes i denne forbindelse, at Skrova er et av Lofotens best beliggende fiskevær, med utmerkede fiskehav på alle kanter. Dessuten er Staten hovedeier av den beste byggegrunn i været. Man skulde derfor tro, at Staten var interessert i å bygge dette anlegg, som vil skaffe plass til en masse fiskefarkoster.

I Brettesnes er det nødvendig å anbringe flere fortøiningsringer på Kjefsøylandet — på vestre side av Votviken. Under urolig vær søker farkostene hit til dette sted som den sikreste havn, og det er da selvsagt en stor ulempe at festigheter mangler.

Det fremholdes likeledes betydningen av å få gjenmuret sundet mellom Brettesnesodden og skjæret »Bosken«. Dette sund er omtrent tørt på lavvann og omkostningene ved utførelsen av dette arbeide skulde derfor bli forholdsvis små. Ved en gjenmuring av dette sund vil Brettesnes havn som hver vinter har et betydelig belegg bli en forholdsvis trygg havn.

Fra Svolveær gjentaes kravet om anbringelse av en jernsøile på en grunn i nærheten av Bokkedauen.

Likeledes gjentaes kravet om anlegg av molo.

Opsynsbetjenten i Kabelvåg fremholder, at skal de forventninger man satte til den nye molo på stedet innfries, så må der foretaes en opmudring og oprensning av havnen.

Fra Henningsvær innberettes, at arbeidet med bygning av molo over Hjemundet er påbegynt. Det i Lofotberetningen for 1928 inntatte krav om gjenmuring av kløften mellom Saltværsholmen og Pinholmen gjentaes, og skulde det synes rimelig, at dette arbeide blev utført i forbindelse med moloarbeidet. De i beretningen for 1928 nevnte nye fortøiningsbolter i uthavnene, er nu anbragt.

Opsynsbetjenten i Stamsund gjentar kravet om å anbringe fortøiningsstøtter, eller andre festigheter på Tørnholmens vestside.

Hvad havneforholdene iøvrig angår henvises til fjorårets beretning, side 13.

Fra Balstad meddeles det, at inne i havnen på Reinsjø er et par store stener som bør fjernes, idet farkoster ved lavvann blir stående på disse.

Opsynsbetjenten i Reine gjentar også i år kravet om opmudring av sundet mellom Zakrisøy og Olenilsøy. Det fremheves at belegget på disse steder stadig øker. Hertil bidrar gode rorboder og bekvemmeligheter på land, med kaier og hjellbruk.

Fra S ø r v å g e n innberettes at havneforholdene er som tidligere. De gamle krav gjentaes. Se Lofotberetningen for 1929, side 14, og tidligere år.

Opsynsbetjenten i V æ r ø y gjentar de tidligere — senest i 1929 fremsatte krav om opmudring av Røstnesvågen m. v.

Opsynsbetjenten i R ø s t innberetter, at rett øst for Prestholmen ligger en grunn. I fjære sjø blir farkoster stående på denne grunn, hvorfor der bør anbringes en stake. På henvendelse vil stedet kunne påvises av Peder Stamnes, Røst.

Gjennem Fiskeridirektøren er innkommet gjenpart av uttalelser fra havnedirektøren, samt overingeniør Holst i Statens Havnevesen. Disse uttalelser angår de havnekrav som er fremkommet og beskrevet i Lofotberetningen for 1929, og er formentlig av interesse for de respektive steder hvorfor de gjengis:

Ad Havneforhold:

1. K j e ø y: For Kjeøy er det utarbeidet alternative planer for havneforbedringer, så vel med hensyn på dekning som utdypning, samt forbedring av landingsforholdene. Der er også avgitt plan for opmudring av båthavnen ved selve Kjeøy. Det vil antagelig i første rekke kun bli spørsmål om forbedring av landingsforholdene, i forbindelse med nødvendig supplering av vannforsyningen.

Med hensyn til fortøiningsforholdene vil det bli undersøkt om flere festigheter kan anbringes.

2. R i s v æ r: Stedet står opført til undersøkelse. Også fortøiningsforholdene skal bli tatt i betraktning.
3. S k r o v a: Plan for moloanlegget over Sjøholmsundene er under bearbeidelse.
4. S v o l v æ r: Der foreligger en plan om dekning av østre del av hovedinnløpet, som er under videre bearbeidelse — bl. a. under samarbeide med ruteskibenes befalsforbund.
5. H e n n i n g s v æ r: Moloanlegget blir påbegynt i år.
6. S t a m s u n d: Der vil bli fremlagt særskilt redegjørelse for fortøiningsforholdene i Stamsund.

Et moloanlegg for dekning av Råkvika vil bli særdeles kostbart, men det antaes at anlegget med tiden blir mer og mer påkrevet. På grunn av bevilgningsforholdene, er det dog for øieblikket liten utsikt til at dette anlegg kan bli fremmet i de første kommende terminer. Det må formentlig også forlanges at der ydes distriktsbidrag.

7. Balstad: For dette vær er det utarbeidet plan for utdypning av Kremmervika, samt sundet mellom Balstadøya og Balstadlandet m. v. Forøvrig henvises det til planheftet.
8. Sundet mellom Zakrisøy og Ole-Nilsøy: Plan for opmudring av dette sund vil bli revidert.
9. Tind: Under mudring på Tind har »Ekskvator 6« spent op en kant på toppen av mudringsbakken. Da kontoen ikke er avsluttet og der gjenstår et mindre beløp, skal nogen avgjevning foretaes i løpet av sommeren.
10. Moloarbeider vestenfor Gløppen: Planene for moloanlegg på Bogen og Å, skal bearbeides for revisjon.
11. Moskenes: Den omhandlede igjennfylling inngår i moloplanen.
12. Røstnesvågen: Havnedirektøren har anmodet om fornyet gjen-nemgåelse av planen. Dette skal bli utført ved første anledning. Fortøiningsforholdene skal bli undersøkt.

II. Fiskerne, deres farkoster og redskaper m. v.

Ankomst, avreise og flytning under fisket.

Lofotfisket har som bekjent nu i flere år bragt et tilfredsstillende utbytte. De mengder av skrei som i de senere år har søkt op på feltet, særlig for værene i Østlofoten, har vært meget store, hvilket i forbindelse med ganske gunstige driftsforhold, har bragt fiskerbefolkningen pene kontante inntekter som har kommet vel med i disse økonomisk vanskelige tider. Dette har igjen bevirket at interessen omkring Lofotfisket i de senere år har vist stadig stigende interesse, idet deltagelsen i fisket har øket fra år til annet, og så sterkt at belegget som i vinter utgjorde 28 356 mann nu begynner å nærme sig rekordåret i 1895 med sine 32 600 mann. Økningen det siste år utgjør ikke mindre enn 1300 mann.

Forberedelsene til Lofotreisen omkring i de mange hjem begynte i vinter tidligere enn de senere år, men fremdeles er tilfellet det at fiskerne ikke regner med januar som nogen fiskemåned og derfor blir også avreisen hjemmefra utsatt til sist i januar og først i februar, alt etter reiselengden. I vinter var der ankommet forholdsvis få båter til værene i januar, nemlig 850 sist i måneden. Dette antall hadde da allerede meldt sig til deltagelse og begynt fisket. Utenfor anførte belegg var der ankommet en del båter som på den tid ikke var begynt fisket. Det var som vanlig vesentlig den faste fiskerbefolkning som først begynte fisket.

Den første uke i februar var tilstrømningen til værene overalt stor, likeså den annen uke, så belegget den 14. februar utgjorde 4100 båter. Økningen fortsatte imidlertid fremdeles, nemlig til 6700 ved slutten av februar, ved midten av mars til 8100 og til 8741 henimot slutten av måneden, da belegget var på det største. Alle fylker fra Sogn og Fjordane til og med Finnmark var representert. Fra Møre fylke var deltagelsen forholdsvis stor.

Som følge av det gode fiske i Østlofoten blev tilstrømningen til værene østpå størst. I Svolvær var belegget usedvanlig stort en lengere tid av vinteren, likesom fiskeværene Henningsvær, Skrova og Kjeøy hadde meget store belegg en lengere tid av vinteren. I de øvrige vær i Østlofoten var der også godt fremmøte til sine tider. I de fleste vær i Vestlofoten svarte beleggene gjennomgående til rorbodrummene i land,

bl. a. Stamsund, Ure, Balstad, Havnøy, Reine, Sørvågen, A samt Værøy. På alle disse steder var alt husrum optatt, og mange måtte avvises på grunn av husmangel.

Flytning mellom værene forekom der lite av, når man ser bort fra den daglige trafikk mellom Kanstadfjorden og Svolvær og mellomliggende vær, hvor vesentlig kun de store garn- og linefarkoster deltok en kortere tid av vinteren. Hertil kommer også den vanlige flytning fra Østlofoten til de vestlige vær fra midten av mars og utover når fisket østpå begynner å slakke av. I denne flytning deltok nokså mange. Særlig blev Stamsund, Balstad og delvis Sørvågen besøkt av tilflyttere sist i mars.

Belegget holdt sig uforandret til først i april. Omkring 5. april var der en del som avsluttet fisket og reiste hjem for derefter å fortsette til Finnmark. Den 11. april var belegget sunket til 4800 båter. Det var særlig fiskerne i de østlige vær som da sluttet, da fisket ikke lengere var lønnsomt. I Vestlofoten derimot fortsatte bedriften uten særlig stor nedgang i belegget på den tid.

Den påfølgende uke sank belegget til 1870 båter, som for det meste stasjonerte i Vestlofoten. Omkring 25. april lå der kun igjen 930 farkoster vesentlig innbyggere, som da var iferd med å avslutte.

Beleggets variasjon og fiskernes hjemstavn og bruksmåte.

Følgende tabell viser båtantalet samt dets procentvise størrelse ved begynnelsen og midten av hver måned, samt ved fiskets nær forestående avslutning i de siste 5 år.

Tabell 5.

Tid	Antall båter tilstede					Prosent av høyeste antall				
	1926	1927	1928	1929	1930	1926	1927	1928	1929	1930
Januar, midten	200	100	—	—	850	3,0	0,7	—	—	9,1
Februar, begynnelsen . . .	1600	1000	800	900	2440	24,2	17,6	10,2	10,7	27,8
— midten	4400	3100	4500	4800	4080	66,6	54,5	57,7	57,5	46,6
Mars, begynnelsen	5500	4800	6600	7300	7350	83,3	84,5	84,6	85,0	84,1
— midten	6300	5600	7200	8100	8100	95,4	98,5	92,3	97,0	92,6
— slutningen	6600	5680	7800	8300	8740	100,0	100,0	100,0	99,4	100,0
April, sl. av 1ste uke . .	6500	5600	6800	8350	8560	98,1	98,5	87,1	100,0	97,9
2nen uke . .	6200	4200	5400	6100	4880	93,9	73,9	66,6	73,1	55,8
3dje uke . .	4700	2100	2800	2400	1870	77,2	36,9	35,8	28,7	21,3
4de uke . .	2100	800	840	700	930	31,8	14,0	10,7	8,3	10,6

Fortegnelse over det i Lofoten den 22. mars tilstedeværende antall fiskere, fordelt etter hjemsted og bruksart.

Tabell 6.

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Florø	9	1	—	—	—	—	—	—	9	1	—
Askvoll	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Selje	12	2	—	—	—	—	—	—	12	2	4
Sør-Vågsøy	11	2	—	—	—	—	—	—	11	2	—
Nord-Vågsøy	28	4	—	—	—	—	—	—	28	4	—
Davik	12	2	—	—	—	—	—	—	12	2	1
Sogn og Fjordane fylke	80	12	—	—	—	—	—	—	80	12	5
Ålesund	12	1	—	—	—	—	—	—	12	1	—
Kristiansund N.	—	—	—	—	—	9	—	3	9	3	—
Herøy	297	43	—	5	1	30	—	13	332	57	12
Ulstein	124	15	—	—	—	25	—	11	149	26	—
Hareide	16	1	—	—	—	15	—	5	31	6	—
Volda	8	1	—	—	—	6	—	2	14	3	—
Vatne	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Borgund	30	4	—	—	—	8	—	3	38	7	—
Giske	15	2	—	—	—	—	—	—	15	2	—
Fræna	38	5	—	—	—	—	—	—	38	5	—
Haram	228	31	—	—	—	—	—	—	228	31	—
Sør Aukra	44	6	—	—	—	—	—	—	44	6	—
Nord-Aukra	23	3	—	—	—	—	—	—	23	3	—
Sandøy	149	17	—	—	—	8	—	3	157	20	1
Bud	—	—	—	—	—	16	—	6	16	6	—
Bremsnes	15	2	—	—	—	23	—	8	38	10	—
Tustna	—	—	—	—	—	11	1	—	11	1	—
Møre fylke	1007	132	—	5	1	151	1	54	1163	188	13
Nidaros	—	—	—	—	—	7	—	2	7	2	—
Stoksund	—	—	—	11	4	8	—	2	19	6	—
Jøssund	—	—	—	7	3	14	—	6	21	9	—
Bjugn	—	—	—	—	—	13	—	5	13	5	—
Stjørna	—	—	—	—	—	10	—	4	10	4	—
Agdenes	—	—	—	—	—	5	—	2	5	2	—
Ørlandet	—	—	—	—	—	8	—	3	8	3	—
Osen	—	—	—	—	—	9	—	3	9	3	—
Sør Frøya	—	—	—	—	—	6	—	3	6	3	—
Nord-Frøya	—	—	—	—	—	16	—	8	16	8	—
Kvenvær	—	—	—	—	—	10	—	4	10	4	—
Stadsbygd	10	2	—	—	—	—	—	—	10	2	—
Sør-Trøndelag fylke	10	2	—	18	7	106	—	42	134	51	—

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Namsos	—	—	—	—	—	4	—	1	4	1	—
Flatanger	—	—	—	18	4	8	—	3	26	7	3
Nærøy	—	—	—	—	—	22	—	7	22	7	—
Vikna	5	1	—	—	—	20	—	6	25	7	—
Leka	21	4	—	—	—	83	6	21	104	31	1
Gravik	36	6	—	—	—	20	—	7	56	13	1
Kolvereid	12	2	—	10	2	24	—	8	46	12	—
Foldereid	—	—	—	—	—	4	—	1	4	1	—
Nord-Trøndelag fylke	74	13	—	28	6	185	6	54	287	79	5
Bindal	10	2	—	11	4	163	—	63	184	69	—
Vik	29	6	—	14	3	58	—	20	101	29	6
Brønnøy	179	34	—	73	20	82	2	28	334	84	23
Brønnøysund	12	2	—	25	6	27	—	9	64	17	6
Vega	13	2	—	308	66	6	—	2	327	70	24
Velfjord	6	1	—	48	12	2	—	1	56	14	2
Vevelstad	—	—	—	273	59	—	—	—	273	59	56
Brønnøy sorenskriveri	249	47	—	752	170	338	2	123	1339	342	117
Tjøtta	56	9	—	246	64	19	—	6	321	79	19
Vefsen	—	—	—	69	20	8	—	3	77	23	8
Drevja	6	1	—	20	5	—	—	—	26	6	4
Mosjøen	—	—	—	10	3	6	—	2	16	5	1
Alstahaug	16	3	—	122	38	40	2	9	178	52	1
Stamnes	—	—	—	49	15	2	—	1	51	16	2
Leirfjord	6	1	—	164	45	64	—	22	234	68	2
Herøy	10	2	—	201	54	65	12	9	276	77	—
Nordvik	—	—	—	59	15	45	—	18	104	33	—
Alstahaug sorenskriveri	94	16	—	940	259	249	14	70	1283	359	37
Dønnes	7	1	—	77	20	74	3	25	158	49	16
Nesna	55	11	—	51	14	171	4	56	277	85	4
Hemnes	6	1	—	24	6	100	6	32	130	45	3
Korgen	—	—	—	8	2	6	—	1	14	3	—
Sør-Rana	—	—	—	27	6	5	—	2	32	8	—
Nord-Rana	—	—	—	45	15	13	—	5	58	20	4
Mo	—	—	—	4	1	3	—	1	7	2	—
Elsfjord	—	—	—	5	2	—	—	—	5	2	—
Lurøy	9	1	1	140	49	268	16	87	417	153	—
Træna	—	—	—	—	—	57	—	19	57	19	—
Rødøy	30	5	—	72	20	318	10	108	420	143	1
Meløy	30	6	—	30	9	271	10	79	331	104	—
Rana sorenskriveri	137	25	1	483	144	1286	49	415	1906	633	28

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Gildeskål	86	16	2	334	87	180	15	54	600	172	27
Beiarn	8	1	—	82	22	15	—	5	105	28	8
Bodin	145	20	—	98	24	150	1	58	393	103	4
Bodø	15	2	—	—	—	24	—	9	39	11	—
Skjærstad	44	9	—	6	2	46	7	9	96	27	1
Fauske	6	1	—	4	1	58	—	16	68	18	—
Saltdal	—	—	—	15	4	60	—	27	75	31	—
Sørfold	60	15	—	115	28	124	—	47	299	90	3
Nordfold	95	30	—	65	16	83	—	26	243	72	2
Kjærringøy	—	—	—	27	9	39	—	15	66	24	—
Salten sorenskriveri	459	94	2	746	193	779	23	266	1984	576	45
Leiranger	21	4	—	114	30	62	8	15	197	57	8
Steigen	8	2	—	264	53	38	8	6	310	69	3
Hamarøy	83	17	—	181	57	97	—	40	361	114	2
Tysfjord	364	87	—	170	52	73	2	25	607	166	8
Ankenes	6	1	—	8	3	113	1	34	127	39	—
Evenes	57	12	—	21	7	62	—	18	140	37	—
Ballangen	36	7	—	14	4	89	—	29	139	40	1
Narvik	—	—	—	—	—	4	—	1	4	1	—
Lødingen	328	71	2	183	71	96	3	40	607	185	28
Tjeldsund	46	10	—	104	34	71	—	24	221	68	1
Steigen sorenskriveri	949	211	2	1059	311	705	22	232	2713	776	51
Vågan	250	60	1	487	156	116	6	40	853	262	64
Svolvær	29	6	—	17	6	33	—	14	79	26	4
Gimsøy	134	26	—	123	34	48	1	16	305	77	31
Valberg	28	6	—	48	13	40	1	10	116	30	1
Borge	262	44	—	157	39	63	5	15	482	103	20
Buksnes	60	10	—	506	124	5	—	1	571	135	87
Hol	182	35	10	362	93	32	—	14	576	142	94
Flakstad	130	29	—	409	104	1	—	1	540	134	158
Moskenes	237	41	2	530	133	12	1	6	779	181	332
Værøy	10	2	2	267	67	—	—	—	277	69	—
Røst	48	7	—	111	33	—	—	—	159	40	10
Lofoten sorenskriveri	1370	266	15	3017	802	350	14	117	4737	1199	801
Hadsel	150	32	—	585	191	371	10	124	1106	357	22
Bø	593	100	—	81	27	138	13	35	812	175	7
Øksnes	125	20	—	13	6	59	8	12	197	46	—
Langenes	—	—	—	—	—	10	—	14	10	14	—
Sortland	57	12	—	84	25	145	6	46	286	89	6
Dverberg	20	3	—	29	11	97	—	37	146	51	—
Bjørnskind	28	5	—	8	3	49	—	20	85	28	—
Andenes	—	—	—	6	1	45	1	20	51	22	—
Vesterålen sorenskriveri	973	172	—	806	264	914	38	308	2693	782	35
Nordland fylke	4231	831	20	7803	2143	4621	162	1531	16655	4667	1114

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Kvæfjord	46	16	—	133	44	77	10	22	256	92	—
Trondenes	18	3	—	194	66	106	11	29	318	109	—
Sandtorg	18	3	—	72	26	122	1	42	212	72	—
Skånland	8	2	—	95	33	140	1	48	243	84	—
Harstad	—	—	—	38	12	16	—	5	54	17	—
Bjarkøy	72	15	—	74	26	100	1	33	246	75	—
Berg	—	—	—	—	—	5	—	1	5	1	—
Torsken	45	8	—	35	12	64	4	18	149	42	—
Trondenes sorenskriveri	207	47	—	641	219	635	28	198	1483	492	—
Ibestad	—	—	—	288	107	31	—	15	319	122	—
Gratangen	19	4	—	219	81	83	2	30	321	117	—
Andøya	—	—	—	382	145	14	—	4	396	149	—
Astafjorden	—	—	—	152	56	51	5	11	203	72	—
Salangen	—	—	—	163	66	71	7	18	234	91	—
Lavangen	—	—	—	171	61	30	1	11	201	73	—
Bardu	—	—	—	—	—	3	—	1	3	1	—
Tranøy	7	2	—	188	68	65	—	22	260	92	—
Sør-Reisa	45	6	—	204	70	77	—	28	326	104	2
Dyrøy	10	2	—	480	177	22	3	4	512	186	—
Senja sorenskriveri	81	14	—	2247	831	447	18	144	2775	1007	2
Hillesøy	4	1	—	53	18	154	13	49	211	81	—
Tromsøysund	49	10	—	216	73	529	79	125	794	287	13
Tromsø	—	—	—	49	17	201	29	45	250	91	—
Balsfjord	18	3	—	157	56	250	6	94	425	159	—
Malangen	4	1	—	147	53	106	4	38	257	96	—
Lenvik	18	2	—	613	219	253	5	89	884	315	—
Målselv	—	—	—	7	3	29	5	6	36	14	—
Malangen sorenskriveri	93	17	—	1242	439	1522	141	446	2857	1043	13
Lyngen	297	54	—	194	75	345	7	132	836	268	2
Sørfjord	14	2	—	98	33	130	23	30	242	88	5
Karlsøy	—	—	—	93	36	430	22	157	523	215	—
Helgøy	—	—	—	22	8	216	16	70	238	94	—
Skjærvøy	222	28	—	102	37	147	2	53	471	120	—
Nord-Reisa	16	4	—	72	26	42	—	13	130	43	—
Kvænangen	39	5	—	20	7	113	6	38	172	56	—
Lyngen sorenskriveri	588	93	—	601	222	1423	76	493	2612	884	7
Troms fylke	969	171	—	4731	1711	4027	263	1281	9727	3426	22

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Hammerfest	—	—	—	4	1	9	—	4	13	5	—
Alta	—	—	—	5	1	35	—	15	40	16	—
Talvik	—	—	—	—	—	28	—	12	28	12	—
Loppa	22	4	—	14	4	49	1	17	85	26	—
Kvalsund	—	—	—	—	—	15	—	5	15	5	—
Sørøysund	22	4	—	3	1	51	—	21	76	26	—
Hasvik	—	—	—	—	—	18	—	4	18	4	—
Kjelvik	6	1	—	2	1	27	1	10	35	13	—
Finnmark fylke	50	9	—	28	8	232	2	88	310	107	—
Sammen drag:											
Sogn og Fjordane fylke .	80	12	—	—	—	—	—	—	80	12	5
Møre fylke	1007	132	—	5	1	151	1	54	1163	188	13
Sør-Trøndelag fylke	10	2	—	18	7	106	—	42	134	51	—
Nord-Trøndelag fylke ...	74	13	—	28	6	185	6	54	287	79	5
Nordland fylke	4231	831	20	7803	2143	4621	162	1531	16655	4667	1114
Troms fylke	969	171	—	4731	1711	4027	263	1281	9727	3426	22
Finnmark fylke	50	9	—	28	8	232	2	88	310	107	—
Ialt	6421	1170	20	12613	3876	9322	434	3050	28356	8530	1159

Tabell 7.

Opgave over farkoster av de forskjellige typer der deltok i Lofotfisket den 22. mars 1930.

Art av farkoster	Fra hvilket fylke																								
	Sogn og Fjordane			Møre			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark			Tilsammen			
	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	
<i>Åpne og halvdekkede båter uten motor.</i> (Alle robåter med og uten seil medtas her).																									
Garnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Linefiske som selvdrager .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Do. med fangstbåter ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	35	—	1603	4598	—	606	1603	—	20	47	—	2245	6283	—	—
<i>Åpne og halvdekkede farkoster med motor:</i>																									
Garnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	203	840	—	19	66	—	—	—	—	223	910	—	—
Linefiske som selvdrager .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	330	1171	3	29	105	1	—	—	—	359	1276	4	4
Do. med fangstbåter ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	19	4	—	—	—	—	—	—	4	19	4	4
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	61	2	299	1083	42	100	404	21	4	18	—	419	1566	65	65
Ialt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	65	2	836	3113	49	148	575	22	4	18	—	1005	3771	73	73

Tabell 7 (forts.).

Art av farkoster	Fra hvilket fylke																								
	Sogn og Fjordane			Møre			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark			Tilsammen			
	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	
<i>Dekkede båter og fartøier med motor;</i>																									
Garnfiske	12	80	—	129	977	—	2	10	—	12	70	—	481	2930	—	100	757	—	7	44	—	743	4868	—	
Linefiske som selvdrager .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	23	—	644	2993	5	66	309	—	2	12	—	717	3337	5	
Do. med fangstbåter ..	—	—	—	1	5	1	2	18	6	1	5	1	121	1055	343	345	3865	1415	1	4	1	471	4952	1767	
Dypsagnfiske	—	—	—	20	151	34	15	106	27	19	89	6	325	1952	363	326	2618	706	27	185	45	733	5101	1181	
Ialt	12	80	—	150	1130	35	19	134	33	37	187	7	1571	8930	711	837	7549	2121	37	245	46	2664	18258	2953	
<i>Dampskibe:</i>																									
Garnfiske	—	—	—	2	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	30	—	
Linefiske med fangstbåter.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	14	4	—	—	—	—	—	—	1	14	4	
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ialt	—	—	—	2	30	—	—	—	—	—	—	—	1	14	4	—	—	—	—	—	—	3	44	4	
<i>Ialt:</i>																									
Garnfiske	12	80	—	131	1007	—	2	10	—	13	74	—	838	4231	—	171	969	—	9	50	—	1176	6421	—	
Linefiske som selvdrager .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	23	—	1751	6715	8	252	866	1	6	24	—	2014	7628	9	
Do. med fangstbåter ..	—	—	—	1	5	1	2	18	6	1	5	1	126	1088	351	345	3865	1415	1	4	1	476	4985	1775	
Dypsagnfiske	—	—	—	21	151	34	15	106	27	51	185	8	1296	4621	405	823	4027	727	45	232	45	2251	9322	1246	
Tilsammen	12	80	—	153	1163	35	19	134	33	70	287	9	4011	16655	764	1591	9727	2143	61	310	46	5917	28356	3030	

Båtmannskapenes størrelse.

Båtmannskapenes styrke har vært:

Tabell 8.

Båter	1926	1927	1928	1929	1930
Pr. garnbåt	4,81	4,88	5,21	5,16	5,48
„ linebåt	3,00	3,03	3,12	3,27	3,21
„ dypsagnbåt	3,02	3,27	2,90	2,72	2,68

Fiskerantall fordelt etter bruksart.

Tabell 9.

Bruksmåte	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Garnbrukere .	38,3	29,5	28,1	28,3	24,5	28,9	27,8	20,6	21,1	22,6
Nattlinebrukr.	45,8	41,5	47,3	42,7	52,6	52,7	48,2	49,3	51,0	44,5
Dypsagnbrukr.	15,9	29,0	24,6	29,0	22,9	18,4	24,0	30,1	28,09	32,9

Synkenoten.

Fangst av skrei med synkenot er fremdeles forbudt under Lofot-fisket i samtlige opsynsdistrikter, kfr. vedkommende vedtekt, inntatt i avsnitt VIII.

Leiekarer.

Siste rubrikk i tabell 6 angir tallet av leiekarer fra de forskjellige herreder.

Nedenstående tabell angir antallet av leiekarer fra de forskjellige distrikter i de siste 5 år, samt deres procentvise antall i forhold til samtlige lofot-fiskere.

Tabell 10.

Hjemsted	1926	1927	1928	1929	1930
Sogn og Fjordane fylke.....	—	—	4	—	5
Møre fylke.....	—	8	5	22	13
Sør-Trøndelag fylke.....	—	—	—	—	—
Nord-Trøndelag fylke.....	—	—	1	1	5
Helgeland.....	124	82	109	174	182
Salten og Steigen.....	39	73	49	85	96
Lofoten og Vesterålen.....	595	393	570	758	836
Troms fylke.....	2	17	5	9	22
Finnmark fylke.....	—	—	—	—	—
Ialt	760	573	743	1049	1159
Prosent av samtlige fiskere.....	3,5	2,9	2,9	3,8	4,1

Hyren for leiekarer stillet sig i år omtrent som foregående år.

Ekstra dyktige folk opnådde en hyre fra 300 til 400 kroner, almindelig vante fra 250 til 350, mens nymøringer og mindre øvete karer betaltes med 150 til 200 kroner. Til den kontante ydelse kommer så fritt hus, lys, brensel, kokt mat og kaffe m. v.

I Vestlofoten foregikk avklareringen greit og uten nevneverdig krangel mellom partene, mens der fra Østlofoten klages over forviklinger som i mange tilfeller blev ordnet ved opsynet. I alle tilfeller oppstår uoverensstemmelsene som følge av helt uklare avtaler ved forhyringen. Dette forhold er ofte påtalt i Lofotberetningene, men alltid uten resultat. En masse folk reiser til Lofoten og hyrer sig for vinteren uten å undersøke forholdene nærmere. Avtalene skjer ofte kun mellom partene, og intet blir opsatt skriftlig eller ordnet vidnefast. Når fisket slår til går avklareringen tross all uklarhet gjennomgående bra, men gir vinteren litet og intet utbytte melder vanskelighetene sig, og nettopp da er det av interesse for leiekarene at hyreforholdet er opsatt skriftlig, og at hyren er sikret. Det henstilles derfor atter til de Lofotsøkende leiekarer alltid å sørge for skriftlige kontrakter ved forhyringen helst også innbefattet garanti for hyrens riktige erleggelse ved fiskets slutt for tilfelle av at fisket skulde slå feil.

Antall båter tilstede i de enkelte deler av Lofoten ved hver ukes slutning.

(G = garnbåter, L = linebåter, D = dypsagnbåter, S = sum).

Tabell 11.

		Uken som endte												
		31/1	7/2	14/2	21/2	28/2	7/3	14/3	21/3	28/3	4/4	11/4	18/4	25/4
Kanstadfjord ..	G	—	—	13	52	162	211	273	294	318	211	48	10	10
	L	—	—	4	33	85	136	169	181	181	149	103	90	90
	D	—	—	7	19	69	184	278	315	387	263	91	30	30
	S	—	—	24	104	316	531	720	790	886	623	242	130	130
Raftsundet	G	—	18	38	55	68	71	68	59	25	22	11	5	7
	L	—	7	13	77	87	93	113	103	75	50	25	10	11
	D	—	10	6	17	33	27	40	40	37	17	7	5	3
	S	—	35	57	149	188	191	221	202	137	89	43	20	21
Brettesnes	G	14	32	44	47	47	50	53	53	56	59	14	5	5
	L	14	78	112	141	163	172	191	187	179	152	19	13	13
	D	9	19	31	41	53	66	84	99	95	54	10	6	6
	S	37	129	187	229	263	288	328	339	330	265	43	24	24
Skrova	G	18	77	109	118	134	147	148	148	148	179	100	28	6
	L	23	81	94	114	124	129	129	129	129	134	41	9	4
	D	19	111	215	318	432	472	535	565	584	554	158	46	15
	S	60	269	418	550	690	748	812	842	861	867	299	83	25
Svolvær	G	8	28	36	36	69	123	153	165	202	229	67	3	0
	L	27	118	413	722	914	1055	1192	1234	1241	1257	381	8	6
	D	12	69	206	394	588	679	874	975	1015	1027	109	2	0
	S	47	215	655	1152	1571	1857	2219	2374	2458	2513	557	13	6
Kabelvåg	G	20	33	48	52	64	76	79	84	97	108	41	8	6
	L	13	27	37	39	45	50	54	56	68	80	36	19	6
	D	10	66	150	224	298	339	370	420	449	444	61	20	9
	S	43	126	235	315	407	465	503	560	614	632	138	47	21
Hopen	G	8	26	30	32	46	55	65	65	65	66	32	5	3
	L	22	35	37	41	41	41	41	39	40	40	30	4	4
	D	11	52	108	155	182	224	254	271	274	285	41	13	8
	S	41	113	175	228	269	320	360	375	379	391	103	22	15
Henningsvær .	G	12	48	67	74	84	95	136	147	147	161	108	38	17
	L	105	283	361	523	567	589	613	616	622	620	297	96	66
	D	35	216	403	552	593	597	617	625	630	597	153	78	68
	S	152	547	831	1149	1244	1281	1366	1388	1399	1378	558	212	151
Stamsund	G	10	22	30	43	44	36	52	61	60	60	41	0	0
	L	60	117	175	218	259	265	255	258	265	287	276	98	15
	D	2	15	26	66	62	64	55	53	57	57	29	0	0
	S	72	154	231	327	365	365	362	372	382	404	346	98	15
Ure	G	2	5	7	8	8	8	8	8	8	10	10	0	0
	L	45	68	90	101	106	111	109	101	98	104	96	29	6
	D	1	2	6	9	15	21	21	22	22	24	17	0	0
	S	48	75	103	118	129	140	138	131	128	138	123	29	6
Balstad	G	0	13	21	23	36	35	24	25	26	26	37	16	2
	L	105	218	475	419	491	324	235	228	235	301	586	191	120
	D	0	0	1	11	1	0	0	0	1	1	1	1	0
	S	105	231	497	453	528	359	263	253	262	328	624	208	122
Nufsfjord	G	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	L	28	55	67	74	79	83	84	83	89	95	161	100	25
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S	28	55	67	75	80	84	84	83	89	95	161	100	25

Tabell 11 (forts.).

		Uken som endte												
		31/1	7/2	14/2	21/2	28/2	7/3	14/3	21/3	28/3	4/4	11/4	18/4	25/4
Sund.....	G	7	11	16	20	23	23	23	25	29	29	32	23	0
	L	25	46	59	66	70	74	73	74	74	80	222	91	25
	D	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0
	S	32	57	75	86	93	98	97	100	104	110	255	115	25
Reine.....	G	15	25	37	49	49	43	25	26	27	28	56	35	7
	L	45	136	151	151	163	164	160	167	169	169	563	167	30
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sørvågen.....	G	0	0	1	2	3	3	4	4	7	7	2	2	1
	L	24	98	136	160	190	215	223	252	287	305	549	394	184
	D	0	0	0	0	0	1	3	4	4	4	4	1	0
Værøy.....	G	3	4	12	8	5	5	5	5	4	4	2	0	0
	L	78	132	143	155	146	137	145	146	144	143	144	99	81
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Røst.....	G	19	24	26	26	26	26	27	29	30	30	30	29	3
	L	7	13	20	21	26	29	33	35	40	41	45	43	40
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Østenfor Henningsvær	G	68	214	318	392	590	733	839	868	911	874	313	64	37
	L	99	349	710	1167	1459	1676	1889	1929	1913	1862	635	153	134
	D	61	324	723	1168	1655	1991	2435	2685	2841	2644	477	122	71
	S	228	887	1751	2727	3704	4400	5163	5482	5665	5380	1425	339	242
Henningsvær..	G	12	48	67	74	84	95	136	147	147	161	108	38	17
	L	35	283	361	523	567	589	613	616	622	620	297	96	66
	D	105	216	403	552	593	597	617	625	630	597	153	78	68
	S	152	547	831	1149	1244	1281	1366	1388	1399	1378	558	212	151
Vestenfor Henningsvær til Lofotodden	G	34	76	112	146	164	149	136	149	157	160	178	76	10
	L	332	738	1153	1189	1358	1236	1143	1163	1217	1341	2453	1070	405
	D	3	17	33	86	78	87	80	80	85	87	52	3	0
	S	369	831	1298	1421	1600	1472	1359	1392	1459	1588	2683	1149	415
Værøy og Røst	G	22	28	38	34	31	31	32	34	34	34	32	29	3
	L	85	145	163	176	172	166	178	181	184	184	189	142	121
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S	107	173	201	210	203	197	210	215	218	218	221	171	124
Opsynsdistriktet	G	136	366	535	646	869	1008	1143	1198	1249	1229	631	207	67
	L	551	1515	2387	3055	3556	3667	3823	3889	3936	4007	3574	1461	726
	D	169	557	1159	1806	2326	2675	3132	3390	3556	3328	682	203	139
	S	856	2438	4081	5507	6751	7350	8098	8477	8741	8564	4887	1871	932

Fiskere og båter tilstede 22. mars.

Tabell 12.

Fiskevær	Garn			Liner		Dypsagn			Saml. antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Kjeøy og Rinøy	1488	307	3	478	186	854	9	324	2820	826	47
Risvær	103	30	—	274	91	144	25	19	521	165	14
Brettesnes	182	56	—	493	179	247	15	80	922	330	5
Skrova	574	129	1	348	128	1600	12	570	2522	839	19
Svolvær	1167	163	—	3336	1232	2656	—	1011	7159	2406	100
Kabelvåg	511	91	1	197	60	1188	65	362	1896	578	63
Ørsvåg	89	10	—	—	—	65	19	—	154	29	—
Ørsnes	13	2	—	145	30	48	18	—	206	50	—
Hopen og Kalle	406	54	—	35	9	612	6	239	1053	308	19
Henningsvær	865	142	—	1909	602	1668	252	366	4442	1362	88
Øst-Lofoten	5398	984	5	7215	2517	9082	421	2971	21695	6893	355
Stamsund	328	60	8	953	261	168	10	51	1449	382	23
Ure	44	8	—	429	98	63	—	25	536	131	83
Mortsund	82	13	2	235	55	—	—	—	317	68	36
Balstad	61	11	—	770	175	—	—	—	831	186	107
Midtre-Lofoten	515	92	10	2387	589	231	10	76	3133	767	249
Sund	112	28	—	270	73	1	—	1	383	102	92
Nufsfjord	—	—	—	376	83	—	—	—	376	83	66
Havnøy	20	4	—	194	58	—	—	—	214	62	—
Reine	112	22	—	370	107	—	—	—	482	129	149
Sørvågen, Moskenes, Tind og Å	18	5	3	1069	266	8	3	2	1095	276	225
Vest-Lofoten	262	59	3	2279	587	9	3	3	2550	652	532
Værøy	30	5	2	601	144	—	—	—	631	149	11
Røst	216	30	—	131	39	—	—	—	347	69	12
Værøy og Røst	246	35	2	732	183	—	—	—	978	218	23
Ialt	6421	1170	20	12613	3876	9322	434	3050	28356	8530	1159

III. Bolig- og sanitærforhold.

Mangelen på rorboder og brukbare beboelseshus for fiskerne er fremdeles meget stor i Lofoten, og særlig gjør denne mangel sig gjeldende i Østlofoten. Så vel fiskerne som væreierne og andre grunneiere er opmerksom på dette forhold, og der gjøres alt mulig for å skaffe husrum til befolkningen. Søkningen til Lofoten har jo øket meget de senere år, særlig blandt de av fiskerne som er henvist til å leie husrum på land.

Med den interesse og støtte det offentlige har vist i denne sak og den opmerksomhet mange væreiere har lagt for dagen, er det grunn til å håpe at mangelen litt efter hvert må bli avhjulpet. Med de pengemidler der årlig stilles til rådighet som nedskrivningsbidrag til fiskere, væreiere og andre som ønsker å opføre rorboder vil der hvert år reises en del boder omkring i værene, hvorfor husmangelen forhåpentlig har vært på høidepunktet.

Så vidt man har bragt i erfaring hersker der almindelig tilfredshet med den av »rorbodkomiteen« valgte »nedskrivningslinje« for å komme de der ønsker å bygge rorboder til hjelp med offentlig støtte.

Også i vinter fremkom der meget sterke klager over de store mangler ved vannforsyningen i Kjeøy. Klagene går i det vesentligste ut på det samme som før, hvorfor man tør henwise til hvad der er skrevet i Lofotberetningen for 1927, side 27, likeså for 1928, side 28, og endelig hvad der er påpekt for 1929, side 29. Det er uforsvarlig å la det drive lengere, da forholdene i de store fiskevær på området er mere enn slette. Man har gjentatte ganger påpekt at behovet av vann bør søkes dekket fra Ytterstadelven. Likeledes har man fremholdt nødvendigheten av å utbedre vannbeholderen på selve Kjeøy, hvilket kan skje med rimelige omkostninger. Sistnevnte beholder vil ha særdeles stor betydning for småbåtfiskerne som stasjonere på og like ved Kjeøy, forutsatt at eventuell vannledning fra Ytterstadelven ikke føres helt frem til Kjeøy, noget som visstnok vil støte på vanskeligheter av hensyn til havnens benyttelse. Det er utelukket at beholderen på Kjeøy, selv ved utvidelse, vil bli istand til å dekke behovet for været, hvorfor Ytterstadelven bør velges. Men det er

nødvendig at Kjeøybeholderen utbedres med sikte på å dekke behovet for småbåtfiskerne på stedet, som vil ha vanskelig for å hente vann i forefallent vær fra den annen side av sundet hvor formentlig eventuell ledning fra Ytterstadelven vil ende.

Forholdene er heller ikke tilfredsstillende på Rinøy, hvor tilgangen på vann er dårlig og hvor forsyningen til fiskerbefolkningen foregår utilfredsstillende. Det anbefales derfor at der i nærheten av hr. Tangens hus anlegges en brønn med ledning ned til sjøen. Der vil i så fall bli anledning for så vel fartøier som båter til å fylle vann på en bekvem måte. Omkostningene vil bli særdeles beskjedne, idet ledningen til sjøen blir kort. Opsynsbetjenten i Risvær opplyser at der intet er foretatt i været til forbedring av vannforsyningen. Man henviser til Lofotberetningen for 1929, side 30, hvorav fremgår at der under 16. april f. år blev innsendt et nærmere motivert andragende om forbedring av forholdene på området. Det henstilles atter at de påpekte mangler utbedres.

For Skrova gjentas kravet om utbedring av de offentlige brønner og hvad der trenges er en grundig oprensning av brønnene og reparasjon av overbygningene, som over alt er meget ødelagt. Disse krav har vært fremholdt gjentagende, men alltid resultatløst. Her er nu flere år siden brønnene var oprenset, og vannet er under fisket så forurenset at det må betegnes som helt sundhetsfarlig. Forøvrig henvises til hvad der er anført i Lofotberetningen for 1929, side 30.

Opsynsbetjenten i Kabelvåg innberetter at der intet er foretatt for å avhjelpe vannmangelen på Olsnesset og Stolvågen. Man må derfor atter gjenta kravet og henvide til hvad der om spørsmålet er anført i Lofotberetningen for 1929. Den da foreslåtte ordning om et samarbeide mellom det offentlige og Vågan kommune kom ikke istand. Der blev nemlig siste sommer nedlagt vannledning til Vågan gamle hjem i Stolvågen uten at det offentlige deltok. Anlegget, som er bekostet av kommunen, vil således ikke komme fiskerbefolkningen til gode, idet det kun tar sikte på å dekke gårdens behov. Det henstilles at der innledes underhandling med kommunen om utvidelse av vannverket med sikte på en fremtidig dekning av fiskernes behov på Olsnesset. Som forholdene nu arter sig er fiskerbefolkningen på stedet kun henvist til de fastboendes velvilje og det kan ikke gå i lengden.

For Henningsværs vedkommende har arbeidet med anlegg av vannverk med hovedledning fra Urviken pågått en tid, og om ikke lenge vil et meget moderne og tidsmessig anlegg stå der ferdig efter planen. Et meget stort savn vil dermed være avhjulpet.

For Stamsunds vedkommende skal man med hensyn til vannforsyningen henvide til hvad der blev anført i Lofotberetningen for 1929. Et Vestloftfiske med derav følgende forøkelse i båt- og fartøibeleggene vil

utvilsomt medføre en helt tilfredsstillende vannforsyning for været. Man må derfor atter henstille at spørsmålet om anlegg av et passende vannverk for Stamsund snarest mulig optas til alvorlig drøftelse. Med de store utviklingsmuligheter som er til stede i dette vær, som jo er et av Vestlofotens aller største og mest betydningsfulle fiskevær, er det maktpåliggende at et så viktig spørsmål som det pågjeldende søkes løst snarest og på en måte som står i forhold til den stadige utvidelse og modernisering av det ideelle fiskevær.

Kravene fra Balstad om forbedring av vannforsyningen må atter gjentas, da intet er foretatt på området. Man finner det uten hensikt ved denne anledning å komme nærmere inn på de enkelte ting, som utførlig er utredet for administrasjonen og delvis inntatt i Lofotberetningen for 1925, 1928 og 1929, hvortil forøvrig henvises.

Fra Mortsund er fremkommet krav om oprensning og reparasjon av brønnen ved Jentofts bruk. Et overbygg bør anbringes på vannbeholderen og heisningsinnretning må oppsettes. Det er meget mangelfullt som forholdet nu er. Vannet i brønnen er meget forurenset og lite skikket for øiemedet.

Fra Reine innberettes at intet er foretatt til forbedring av vannforsyningen. Man gjentar kravene og inntar her hvad der blev skrevet i 1929 om saken:

»Vannforsyningen på Reine og Sakrisøy er fremdeles meget mangelfull, hvorfor der i vinter fremkom meget sterke og berettigede klager over forholdene. Kravene har vært fremholdt i Lofotberetningen gjentatte ganger uten resultat, og særlig for 1925 er forholdene nærmere belyst. Brønnen på Sakrisøy har vist sig helt utilstrekkelig, idet den omkring midtvinters er uttappet. Belegget på stedet har stadig økende tendens, og det er klart at forholdene med de knappe vannmengder ikke kan vedvare. Der bør anlegges en helt ny og større brønn, da utvidelse av den nuværende neppe er formålstjenlig. Hvad selve Reine angår, så er forholdene på langt nær tilfredsstillende. Selv med det forholdsvis mindre belegg som var på stedet i vinter foregikk vannforsyningen ikke uten ulemper. Når et større belegg innfinner sig vil situasjonen straks bli vanskelig. Vannbeholderen er meget for liten, hvorfor befolkningen må skaffe sig vann fra tilsig på forskjellige steder i været. Sådant vann er ofte urent, og mengdene er små. Når så isen legger sig på den indre havn, kommer folk ikke til vannsigene, og store vanskeligheter opstår. Et betydningsfullt og velordnet fiskevær som Reine kan ikke være tjent med slikt, og det anbefales at forholdene på stedet hurtigst mulig undersøkes med sikte på anlegg av en større vannbeholder eller vannverk på et bekvemt sted. Dette krav fra fiskerne kan ikke oversees ytterligere.«

Vannforsyningen på Sørvågen og på Moskenes foregår fremdeles på den samme utilfredsstillende måte som før. Man må derfor atter og under henvisning til hvad der i Lofotberetningen gjentatte ganger er fremholdt, sist i 1929, henstille at de mislige forhold søkes avhjulpet snarest mulig.

Opsynsbetjenten i Værøy innberetter at intet er gjort for å etterkomme de krav som i årevis har vært fremholdt om forbedring av vannforsyningen i været. I Lofotberetningen for 1927 er spørsmålet nærmere omhandlet, og man henviser til det. Det tilføies at det er særdeles nødvendig at vannledningen fra den offentlige vannbeholder ved Gullakselen føres helt frem til Røsnesvågen. Foranstaltningen betyr kun en forlengelse av den nuværende ledning på ca. 150 à 200 meter. Det vesentligste av det store belegg Værøy nu i årrekker har hatt, stasjoneres nemlig i Røsnesvågen og nettopp der er forholdene på området slettet. Fra Røst innberettes også i år at de offentlige brønner fremdeles tas i bruk hver vinter uten at oprensning har vært foretatt.

Som det vil fremgå av de mange klager fra værene omkring foregår vannforsyningen på mange steder på en ytterst slett måte, likesom vedlikeholdet og oprensning av de offentlige brønner og vanntak man allerede har i bruk er ytterst mangelfullt. Enhver vil forstå den fare som alltid er til stede for utbredelse av epidemiske sykdommer ved anvendelse av forurenset drikkevann. Ofte ligger vanntakene midt i fiskeværet omgitt av fiskeavfall og annet svineri som særlig i mildvær oppløses og føres mot vanntaket. Om dette forhold skrives der hvert år, men intet nytter. Helseforskriftene i de vedkommende herreder er ikke tilfredsstillende på området og bør optas til revisjon snarest. De bør helst være enslydende for alle herreder i Lofoten. I forbindelse hermed bør spørsmålet om vedlikehold og tilsynet med brønnene nærmere behandles. Man inntar her hvad der i beretningen for 1929 blev skrevet om saken:

»I anledning de årlige klager over manglende tilsyn, oprensning og reparasjon av de offentlige brønner i fiskeværene i Lofoten, skal man henstille at det offentlige i sin helhet overtar tilsynet med brønnene samt bekoster den nødvendige oprensning og reparasjon. Tilsynet bør overlates statens tilsyns mann i Vågan for hele Lofoten. Fiskeriopsynet i hvert fiskevær bør pålegges å besiktige brønnene og innsende beretning om disses tilstand med forslag til utbedringer, ledsaget av opgave over hvad omkostningene kan bli og hvilket materiell skal danne grunnlaget for tilsynsmannens arbeide med reparasjonene. De nuværende forhold på området er helt uholdbare. En ordning som den antydede tror man vil være tilfredsstillende, forutsatt at staten bevilger de nødvendige midler til vedlikeholdet.

Antall rorboder og losjihus.

Tabell 13.

Fiskevær	Rorboder tilhørende				Losjihus		Husrum til ialt	
	Vær- etere	Fiskere	Andre	Ialt	Rummer antall mann	Antall		Rummer antall mann
Rinøy og Kjøøy.....	—	—	—	—	—	16	260	260
Raftsund og Risvær	11	1	2	14	128	14	220	348
Brettesnes.....	6	2	2	10	120	15	180	300
Skrova med øyer	48	20	23	91	646	5	51	697
Austnesfjorden.....	14	—	—	14	114	2	20	134
Svolvær.....	11	—	—	11	110	9	65	175
Kabelvåg.....	5	2	20	27	507	8	100	607
Storvågen.....	23	3	5	31	445	1	10	455
Ørsvåg.....	10	—	2	12	106	1	30	136
Ørsnes.....	21	—	2	23	230	—	—	230
Hopen.....	21	—	—	21	210	1	8	218
Kalle.....	35	—	—	35	350	1	2)	370
Festvåg.....	3	—	—	3	40	—	—	40
Guldvik.....	4	—	—	4	34	1	9	43
Sauøy og Skata.....	6	—	—	6	112	1	15	127
Henningsvær.....	33	8	20	61	876	28	500	1376
Stamsund og Sværholt.....	46	2	—	48	826	16	100	926
Steine.....	11	—	—	11	122	1	8	130
Ure.....	52	—	—	52	530	7	35	565
Mortsund med øyer.....	15	4	5	24	191	5	65	256
Balstad.....	63	5	—	68	788	3	28	816
Nufsfjord.....	53	—	—	53	460	—	—	460
Nesland.....	24	—	—	24	240	2	14	254
Sund med øyer.....	24	—	—	24	260	—	—	260
Havnøy.....	40	—	—	40	335	—	—	335
Olenilsøy, Sakrisøy og Topøy	36	—	—	36	300	—	—	300
Reine.....	59	—	2	61	606	—	—	606
Moskenes.....	32	—	2	34	260	—	—	260
Sørvågen og Bogen.....	75	4	2	81	810	—	—	810
Å og Tind.....	86	—	2	88	860	—	—	860
Værøy.....	78	6	4	88	574	—	—	574
Røst.....	74	6	1	81	917	21	350	1267
Ialt	1019	63	94	1176	12107	158	2088	14189

Fra de fleste opsynsdistrikter lyder beretningene om et mindre tilfredsstillende renhold av rorbodene under selve fisket, og særlig gjelder det her linerorbodene. Man er alle enige om at der kreves mere arbeide for å holde en linerorbod ren enn f. eks. en garnbod. Dette kommer som bekjent av den omstendighet at de fleste linefiskere foretar egningen inne i selve rorbodrummet. Hvis man da ikke med fast hånd gjennomfører hovedrengjøring umiddelbart etter hver egning, vil renholdet lett bli mangelfullt. At mange linefiskere utviser renslighet og påpasselighet vet man, og det har man også hørt mange meldinger om, men la oss være enige om at det store gross av linerorboder gjennomgående frembyr et

lite lystelig skue. Det er vanskelig å føre forholdet over i bedre spor ved skjerperte forskrifter, hvis fiskerne ikke er med her og selv innser den sanitære fare som ligger og lurar i et slett renhold. Dette gjelder ikke alene renholdet inne i bodene, men det er også sterkt maktpåliggende at alt avfall som fisket og bedriften fører med sig fjernes så langt fra bodene at man er helt trygg for stank og smittekilder. Ved å la alt avfall gå på sjøen er man helt trygg.

Hovedrengjøring av rorbodene etter endt fiske eller umiddelbart før fisket, så rummene kan være helt rene før fiskerne flytter inn er et kapittel for sig selv. Der har vært skrevet meget i Lofotberetningen om dette meget aktuelle spørsmål, men så vidt man vet er man ennå ikke kommet inn i fastere former. Mange rorbodeiere sørger for en forsvarlig rengjøring så at kun rene og velflidde beboelsesrum frembys til utleie. Men la det samtidig være sagt at en rekke rorboder utleies år etter år med vanlig tilbehør, hvoriblandt foregående års opsamlete skitt. Her er en oppgave for de stedlige helseråd. Men la oss først få greie og klare helseforskrifter, og derefter krever man at helserådet sørger for den årlige hovedrengjøring. Fiskeriopsynet vil så under fisket i samarbeide med helserådet påse forskriftene overholdt. Om disse forhold har der vært skrevet meget før og man vil forøvrig henviser til det.

Rorbodspørsmålet.

Av fiskerikonsulent **Rønnestad**, Bergen.

Ved Stortingets fordeling i 1927 av Pengeotteriets overskudd for årene 1928—1932 blev der tildelt Socialdepartementet et større beløp til fremme av folkehelsen. I samme forbindelse blev det bestemt, at en del av disse midler skulde anvendes til avhjelp av rorbodmangelen i fiskeværerne, og ved kgl. resolusjon blev der senere stillet til disposisjon for Handelsdepartementet kr. 50 000 årlig i 5 år til bygning av rorboder i fiskevær i Lofoten og Finnmark.

Handelsdepartementet besluttet i den anledning, dels for å avhjelpe rorbodmangelen på stedet men forøvrig som et forsøk å la opføre på statens grunn i Kabelvåg nogen rorboder av forskjellig type, for å vinne erfaring om hvorvidt der kunde skapes en standardtype som såvel i sanitær henseende som i praktisk henseende samt hvad prisbillighet angår kunde være tilfredsstillende for fiskerne. Arbeidet hermed blev overdratt Statens havnevesen, som i 1928 utarbeidet planer for og forestod opførelsen av 5 utmerkede rorboder i Kabelvåg og senere 1 i Heningsvær, sistnevnte opført efter arkitekt Sunds plan. Videre anmodet departementet

fiskeridirektøren om å fremkomme med forslag om på hvilken måte midlerne fremtidig mest hensiktsmessig kunde anvendes. Fiskeridirektøren overlot utredningen av dette spørsmål til en komité bestående av fiskerinspektørene Ellingsen og Dahl samt utvalgsformann Anderssen-Strand og fiskerikonsulent Rønnestad.

Som nevnt i forrige beretning om Lofotfisket, opholdt denne komité sig i Lofoten under fisket i 1929 og foretok da reiser omkring i værene og konfererte med væreierne og en rekke fiskere om spørsmålet, likesom der på flere steder blev avholdt møter med interesserte hvor situasjonen nærmere blev drøftet. Komiteen var opmerksom på de fordeler det kunde ha at staten bygget, navnlig at der da kunde legges an på fortrinsvis å opføre rorboder i de fiskevær hvor mangelen var størst. Men da man på den måte ikke vilde rekke så langt med de midler som er stillet til disposisjon og da der i mer og mindre grad er mangel på rorboder i de fleste vær, fant komiteen i likhet med flertallet blandt de interesserte at midlene hensiktsmessigst måtte bli å anvende som nedskrivningsbidrag til private som vil bygge. Av hensyn til de forskjellige spørsmål som kan melde sig av stedlig driftsmessig og økonomisk art ved bygning av rorboder, fant komiteen videre at det vilde være vanskelig å gjøre bidraget betinget av at der bygges efter en bestemt type, men mente at der på dette område måtte være frihet for den enkelte å innrette sig på den for sig tjenligste måte. For derimot å sikre at de rorboder som opføres med støtte av staten blir solid bygget og dertil gode i sanitær henseende, anbefaltes fastsatt visse forskrifter med hensyn til byggemåten og at der i den del av rorboden som skal tjene som opholdsrum for mannskapet blir en luftkubus på minst 8 m.³ og en gulvflate på 3 m.² pr. mann som bua er beregnet for. Den innstilling i saken som komiteen avgav vandt myndighetenes bifall og der blev utferdiget bestemmelser for midlenes anvendelse i det vesentlige overensstemmende med komiteens forslag.

Nedenfor gjengis de 7 første punkter i de for tilståelse av nedskrivningsbidrag fastsatte regler:

- »1. Når ikke særlige hensyn gjør annen fremgangsmåte påkrevet, blir bidrag til opførelse av rorboder fortrinsvis tilstått fiskere og sammenslutninger av fiskere, dernæst væreiere og andre.
2. Rorbodene — uansett type — skal med hensyn til grunn, beliggenhet, størrelse, materialer og opførelse tilfredsstille de krav som er opstillet som betingelse for bidrag.
3. Bidrag til nedskrivning av byggeomkostningene skal for vanlige rorboder i almindelighet settes så høit at renter, skatter og vedlikehold kommer til å svare til rimelig leie under normale forhold. Bidraget tilstås med inntil 40 — firti — procent av byggeomkostningene,

heri medregnet utgifter til grunn, dog ikke over kr. 150 — ethundreogfemti kroner — pr. mann som rorboden er beregnet for, jfr. punkt 13 b.

For nedskrivningsbidraget skal staten ha panterett i eiendommen med hus og trygdesum. For sitt pant har staten prioritet og optrinsrett etter eventuell første prioritets pantegjeld, som ikke uten departementets samtykke må omfatte mere enn 40 pct. av omkostningene ved bygg og grunn.

4. Den nødvendige byggekaptal skal være sikret før byggearbeidet blir påbegynt.
5. Søknad om nedskrivningsbidrag skrives på skjemaer som fåes ved henvendelse til distriktets fiskeriinspektør og sendes tilbake gjennom ham.

Søknaden skal være ledsaget av:

- a. Fasade- og plantegning i målestokk 1 : 100, samt situasjonsplan.
- b. Beskrivelse og
- c. Spesifisert omkostningsoverslag utarbeidet av en bygningskyndig. Tegning, beskrivelse og overslag må godkjennes av Fiskeridirektøren før byggearbeidet påbegynnes.
- d. Bekreftet opgave over søkerens formue og inntekt ved siste skatteligning.
- e. Avskrift av festeavtalen, hvis huset skal føres op på leiet grunn. Festeavtalen må som regel ikke kunne sies op, tomten ikke kreves ryddiggjort og festeavgiften ikke forhøies av grunneieren så lenge der på eiendommen hviler nedskrivningsbidrag av offentlige midler.

Hvad enten huset oppføres på leiet — eller eiendes grunn, må brukeren av huset i tilfelle ha adgang til å tilvirke egen fangst på stedet, hvorom fornødent forbehold, med overdragelsesrett til eventuell senere (ny) eier, inntas i adkomstdokumentet på tomten.

6. Når Fiskeridirektøren har avgjort søknaden, gir han søkeren underretning om hvorvidt tilsagn om bidrag er gitt eller ikke.
7. Rorboden må, hvis ikke noget annet er bestemt i Fiskeridirektørens tilsagnsskrivelse være bygget ferdig senest 1½ år fra den dag tilsagnet er gitt. Ellers faller tilsagnet bort.

Når rorboden er bygget ferdig varsles fiskeriinspektøren som foranlediger bygget besiktiget og kontrollerer at huset er opført på tilfredsstillende måte og i forskriftsmessig stand. Byggherren plikter å avgi spesifisert byggeregnskap som kontrolleres av fiskeriinspektøren og tjener som grunnlag ved den endelige fastsettelse av nedskrivningsbidragets størrelse.

Tabell 13 a.

Ansøkerens navn og hjemsted	Rorbod for					
	Erhverv	Byggested	Antall mann	Beregnet kostende	Ansøkt bidrag	Anbefalt bidrag
Hans Hansen, Havnøy	Fisker	Skagen, Havnøy	15	6 099	2 100	2 100
Sigurd Bendiksen, Reine	do.	Kvalvik, Reine	10	4 000	1 500	1 000
Einar Bendiksen, Reine	do.	Kvalvik, Reine	10	4 000	1 500	1 000
Hagbart Markussen, Mortsund	do.	Buvik, Mortsund	8	3 759	1 500	1 000
Rolf Johansen, Helle	do.	Helle	7	2 450	980	980
Carl Bakken, Reine	do.	Reine	14	5 889	2 200	2 100
Kristen Holst, Nesland	do.	Sund i Lofoten	12	4 000	2 000	1 800
Lauritz Johansen, Mortsund	do.	Sandsund, Mortsund	10	6 284	2 500	1 500
Hans Johansen, Bjørsvik	do.	Skrova	8	2 312	900	900
Anton Olsen, Skrova	do.	Skrova	12	4 000	2 000	1 400
Angel Ellingsen, Berg, Leknes	do.	Moholmen, Mortsund	20	8 814	3 500	3 000
Johan Hansen, Lyngvær	do.	Henningsvær	12	4 996	2 000	1 500
Jacob S. Heløy, Brønnøysund	Gårdbr. & fisker	Æsøen, Stamsund	24	12 892	3 000	3 000
Alfred Pedersen, Kjerkefjord	do.	Kjerkefjord, Reine	20	15 000	3 000	3 000
Martin Steffensen, Bø	Fisker	Skrova	10	5 000	1 500	1 500
Jentoft Robertsen, Henningsvær	do.	Henningsvær	26	9 000	4 500	3 600
Martin Hansen, Stamsund	do.	Hartvåg, Stamsund	6	2 207	900	900
A. Schumann Svendsen, Henningsvær	Huseier	Henningsvær	122	46 000	9 200	8 000
	Lofoten ialt 18 rorboder		346	146 702	44 780	38 280

Fristen for innsendelse av søknad om bidrag til bidragsfordelingen for 1930 blev av Fiskeridirektøren satt til 1ste april 1930. Der innkom ialt 46 søknader, derav 1 fra Finnmark. Omkostningsoverslagene for de i andragendene omhandlede rorboder androg til ialt kr. 388 915 for hvilket beløp der skulde skaffes plass til 1089 mann. Der søktes ialt om et bidragsbeløp på kr. 142 200.

Eftersom de disponible midler tillot bare at en del av disse søknader kunde komme i betraktning, nedsatte Fiskeridirektøren et utvalg bestående av fiskeriinspektør Ellingsen, utvalgsformann Anderssen-Strand og konsulent Rønnestad til å gjennomgå søknadene for Lofotens vedkommende og avgi forslag om fordelingen av bidrag. Da fiskere ifølge reglene er fortrinsberettiget til bidrag, blev der ved denne fordeling ikke anledning til å inøtekomme andragende fra væreiere og andre.

Utvalget innstillet følgende til bidrag (se foran tabell 13 a):

Fiskeridirektøren fant å kunne slutte sig hertil og meddelte vedkommende ansøkere tilsagn om bidrag overensstemmende med utvalgets forslag. Dog blev for sistnevnte bidragssøkers vedkommende departementets samtykke innhentet, idet det her gjaldt et allerede opført men ennå ikke helt istandsatt rorbodetablisement med plass til 122 fiskere, som det derfor ansåes ønskelig å bevare som rorbod.

Foruten til de foran nevnte blev nedskrivningsbidrag tilstått til firmaet Nordahl i Vadsø, stort kr. 6000, til opførelse av en rorbodbygning for 40 mann i Vadsø til beregnet kostende av kr. 14 500 eksklusive grunn.

Således blev der ialt tilstått nedskrivningsbidrag til 19 rorboder med plass til 386 mann. Bygningenes kostende (inklusive kai m. m.) var beregnet til kr. 161 202. Der var søkt om kr. 50 780 som nedskrivningsbidrag og gitt tilsagn om kr. 44 280.

Fra et par av søkerne er senere innkommet og godkjent andragende om forandring i den opprinnelige byggeplan, med derav følgende endring i bidragsbeløpet.

Det var hensikten å få de foran nevnte rorboder opført i bruksferdig stand til vinterfisket 1931, men for noen fås vedkommende har dette vist sig ikke å kunne gjennomføres.

Lægetjenesten.

(Lofotfisket 1930).

Der var i vinter ansatt 11 fiskerilæger.

Som fiskerilæge i Kjeøy fungerte også i vinter distriktslæge K. Friedrichen Lødingen. Denne har i alt behandlet 94 syke. Herav er 12 innsendt til, eller behandlet på sykehus.

Som fiskerilæge i Skrova tjenestgjorde læge B. Damm i tiden 3. februar til 15. april. Utenom den daglige lægetjeneste i Skrova, blev der holdt 6 kontordager i Brettesnes og 4 kontordager i Risvær. I nevnte tid blev for alle tre steder tilsammen behandlet 709 pasienter, hvorav 281 blev befriet for plagsomme tenner. I alt blev trukket 568 tenner.

Sundhetstilstanden blandt fiskerne må sies å ha vært god særlig når man tar det store belegg — større enn nogengang før — og det stort sett dårlige vær tatt i betraktning. Der var i løpet av fisket en del tilfeller av skarlagensfeber. Sygdommen hadde optrådt spredt i Skrova og omliggende strøk, allerede lenge før fisket begynte, og faren for en epidemi blandt fiskerne hadde derfor medført at Skrovas gamle sykestue — som visstnok ikke hadde vært benyttet som sådan siden 1905 — blev tatt i bruk. Her blev i den tid den var åpen internert i alt 11 personer, hvorav 2 tilreisende. Et par fiskere blev også innlagt i Kabelvåg sykehus. Epidemien var meget lett. Av andre epidemiske sykdommer optrådte 2 tilfeller av rosen — der begge blev innlagt i Kabelvåg sykehus —, samt nogen få tilfeller av røde hunde.

Fiskerilægen vil i denne forbindelse, legge et ord inn for Skrova sykestue, som det har vært på tale å nedlegge. Sykestuen er nødvendig i tilfelle av farlig epidemisk sykdom. I løpet av fisket kommer en rekke pasienter hvis tilstand er sådan, at sykehus- eller sykestueinnleggelse må ansees absolutt påkrevet, mens den lange transport sjøveien i storm og uvær er helt forkastelig, og et fortsatt opphold i stort sett dårlige rorboder frarådelig. Det er fiskernes og fiskerilægens ønske at sykestuen må kunne benyttes. Men sykestuen må gjennomgå en grundig oppusning, og utstyret kompletteres og forbedres, da dette er meget mangelfullt.

Fiskerilægen fremholder at underbringelsen av fiskerne i Skrova i mange tilfeller er meget slett. Det er mange rorboder å finne, der langt fra oppfyller de krav, som er stillet i »Sundhetsforskrifter for de i Vågen beliggende fiskevær«. Fiskerilægen påtaler at bedrevet fisk, hoder og rygger i strid med sundhetsvedtekene stadig vekk henges kloss opi, og tildels på veggene til rorboder og bryggehus med beboelsesrum.

I Skrova er to store og en rekke mindre brønner. Felles for de fleste av disse brønner er, at de får tilsig av overflatevann, særlig merk-

bart i snesmeltning og regnskyll. Vannet blir da grumset og brunfarvet, og får en dårlig »stygg« smak. Der må gjøres noget for brønnene i Skrova. De må omgis med avledende grøfter og støpt kant, så tilsig av overflatevann kan undgås. Det må også kunne gå an å få i stand et pumpearrangement ved brønnene, således at ikke vannet blir forurenset av medbragte urene bølter. Brønnhusene er bortsett fra de to store brønner stort sett mangelfulle, og av dårlig konstruksjon og slett vedlikeholdt. Skrova — fremholdes det — vil i tilfelle av epidemiske sykdommer hvor smitten kan spredes ved drikkevannet være meget uheldig stillet.

Rengjøring og rundvask av rorbodene er fremdeles meget mangelfull. I de fleste tilfeller er det flere båtlag i hver rorbod. Disse avslutter ofte om våren fisket til forskjellige tider, og siste båtlag finner da ikke å ville foreta hovedrengjøringen alene. I de tilfeller hvor ikke rorbodene blir rengjort av fiskerne, påhviler renholdet huseieren, men praksis er visstnok den, at dette blir undlatt i tilfelle de samme båtlag skal fortsette å bo i de samme rorboder neste vinter.

Det synes som om det er for få priveter til rorbodene, idet det er mange som deponerer sine ekskrementer under åpen himmel. Smittefaren ved en slik anbringelse av avføringen er stor.

Fiskerilægen fremholder tilslutt, at lykkelig er den fisker som har en rorbod å ligge i, og ikke er henvist til de såkalte lossementbåter. Den knapphet om plass, den skittenferdighet, og den stank man her påtreffer trosser enhver beskrivelse.

Fiskerilægen i Skrova klager over at fiskesløierne er urenlige med hensyn til spytning m. v.

Som fiskerilæge i S v o l v æ r tjenestgjorde læge I. Parow. Tjenesten varte fra 1. februar til 14. april.

Der blev behandlet 1100 fiskere. Av disse blev 69 innlagt på hospital-skibet »Viking«, som var stasjonært i Svolvær i tiden 12. februar til 19. april 1930. 2 patienter blev innlagt på sykestuen i Svolvær. 19 patienter blev sendt til sykehusene i Kabelvåg, Bodø og Stokkmarknes.

Lægesøkningen var som vanlig meget stor, sykkeligheten forholdsvis liten, og sundhetstilstanden god. Der forekom ingen epidemisk sykdom av betydning. Av dem som blev innlagt på sykehus var det en hel del, som kun var innlagt for en kortere tid.

Som fiskerilæge i K a b e l v å g i tiden 1. februar til 12. mai fungerte distriktslæge dr. Granfeldt, men arbeidet blev for den overveiende del, utført av distriktslægens privat engagerede assistent læge O. I. Olsen.

Fiskerilægen meddeler at det er umulig å gi den vanlige tallmessige opgave i tabell 14 og 15, da doktorbåten natt til 20. mars siste vinter, blev rent i senk og gikk tilbunns, og med den også fiskerilægeproto-

kollen. I beretningen vil derfor bli gitt en generell karakteristikk for de enkelte sygdommers vedkommende.

Antallet av behandlede fiskere kom op mot fjorårets, som var rekordår, men tilfellene var stort sett lettere, og alvorligere komplikasjoner sjeldnere. Sundhetstilstanden var stort sett bedre enn ifjor. Det er lidelser i åndedretsorganene og fordøielse-sygdommer som er de centrale, ved siden av blodforgiftning, verkefingre og svuller av hvilke der behandlede et stort antall tilfeller.

Av epidemiske sykdommer hadde man et tilfelle av skarlagensfeber i Hopen, som blev behandlet på Kabelvåg sykehus. Der blev også innlagt 2 pasienter lidende av samme sykdom fra andre vær.

Tanntreknigenes antall er i år som ifjor uhyggelig stort, og det er oplagt at der finner et stort misbruk sted, idet fiskerne benytter fiske-tiden til å få trukket ut sine tenner gratis. Det er imidlertid av den slags ting som det er vanskelig å gjøre noget med under de nuværende forhold. Det berettes likeledes at fiskerilægen flere ganger er budsendt til Hopen til fiskere, som efter sigende var dødssyke, mens han ved fremkomsten fant dem gående oppe. Det er også en følge av den lette adgang til å komme under lægebehandling.

På K a b e l v å g sykehus blev behandlet i alt 60 pasienter — hvad der er et større antall enn noget andet år før 1929, som var rekordår. Det må i denne forbindelse erindres at hospitalskibet »Viking« i år var stasjonert i Svolve i motsetning til ifjor, så der i år kun undtagelsesvis blev innlagt pasienter derfra.

Der inntraff ingen dødsfall.

Kabelvåg sykehus har i årets løp gjennomgått mange forbedringer, og det vil med tiden og med litt mer bevilgning bli bra.

Hvad de hygieniske forhold angår så er de utvilsomt værst for Hopens vedkommende, idet mange rorboder i været er mindre godt vedlikeholdt, trekkfulle og fuktige. Mange av rorbodene har også for stort belegg.

Vannspørsmålet i Hopen er også i høi grad utilfredsstillende, og må søkes løst før en ulykke inntreffer.

Fiskerilægen fremholder tilslutt betydningen av at opsynet søker å håndheve de gjeldende sundhetsvedtekter. Kontrollen for Hopens vedkommende i så måte synes noget mangelfull. Efter sundhetsvedtektene skal fiskerne foreta hovedrengjøring efter endt fiske; i motsatt fall påhviler det eieren. Det vilde, mener lægen, betegne en forbedring i sanitær henseende, om opsynsbetjentene forut for hvert fiske kontrollerte renholdet i hver rorbod, og i tilfelle gjøre forestilling hos vedkommende eier.

Sykdomme under

Tabell 14—15.

Sykdom	Sum		Behandlet i:			
	Behand- lede	Døde	Januar	Februar	Mars	April
Simpel feber	1	—	—	—	1	—
Vannkopper	3	—	—	1	1	—
Skarlagensfeber	7	—	—	3	3	1
Røde hunde	8	—	—	2	5	1
Mæslinger	10	—	—	2	5	3
Rosen	9	—	—	3	6	—
Kusma	20	—	1	7	9	3
Akut bronchit, katarrh.	683	—	8	196	293	186
Katarralsk og follikulær angina	101	—	3	14	51	33
Lungebetendelse	29	—	2	11	10	6
Brystbetendelse	51	—	2	13	18	18
Influenza	145	—	—	30	65	50
Gigtfeber	1	—	—	—	1	—
Diarrhoe (akut)	59	—	2	11	28	18
Andre hjerne- og rygmarvssykdomme	6	—	—	4	2	—
Andre nervesykdomme	115	—	1	34	47	33
Sindssykdom (form?)	9	—	—	2	6	1
Hjertesykdom	47	1	—	16	18	13
Kronisk bronchit, astma	52	—	—	15	18	19
Lungetuberkulose	16	—	1	6	3	6
Blodspytning (blødbrekning)	5	—	—	2	1	2
Akut sykdom i fordøielsesorganerne	63	—	—	13	23	27
Kronisk gastrit. Kardialgi	279	—	—	74	130	75
Tarmslyng	1	—	—	—	1	—
Leversykdom. Gulsott	4	1	—	—	4	—
Nyresykdom	13	—	—	3	6	4
Vattersott	1	—	—	—	1	—
Anden sykdom i urinveiene	46	—	—	17	22	7
Andre kroniske underlivssykdomme	68	—	—	15	23	30
Blod og ernæringssykdomme	20	—	—	7	4	9
Septichæmi, pyæmi	1	—	—	—	1	—
Kronisk rheumatisme	218	—	1	73	86	58
Fnat og smitsomme hudsykdomme	33	—	—	10	14	9
Andre hudsykdomme	193	—	1	46	87	59
Syphilis	1	—	—	1	—	—
Gonorrhoe. Epididymit	41	—	—	18	21	2
Sår (vulnera)	177	—	1	48	106	22
Benbrudd. Luxationer	49	—	—	11	30	8
Ben- og ledsykdomme	92	—	2	25	37	28
Stød. Forvridning etc.	157	—	—	44	76	37
Seneskjedefbetendelse	24	—	—	6	13	5
Lymphangit. Årebetendelse	156	—	—	33	92	31
Bylder, phlegmone, karbunkel	302	—	—	66	159	77
Verkefinger	290	—	—	48	170	72
Ulcera	62	—	—	12	32	18
Forbrenning	22	—	—	6	11	5
Forfrysning	12	—	—	4	5	3
Øiensykdom	199	—	—	69	85	45
Øresykdom	133	—	2	53	49	29
Sykdom i nesen. Blødning	23	—	—	10	5	8
Svulster	13	—	—	3	6	4

Lofotfisket 1930.

Fordeling på fiskeridistriktene:

Balstad	Værøy og Røst	Kabelvåg	Svolvær	Bø og Maines	Skrova, Risvær, Brettesnes	Kjøløy	Sørvågen og Reine	Sund og Nuffsjord	Stamsund	Hennings- vær
—	—	Tallmessig opgave mangler da fiskerilægeprotokollen gikk tilbunds ved forlis 20/3 d. a.	—	—	1	—	—	—	—	—
1	—		2	—	—	—	—	—	—	—
—	—		1	4	—	4	—	—	—	2
—	—		4	1	—	4	—	—	—	—
7	—		1	—	—	—	—	—	2	—
—	—		1	—	—	2	—	—	4	—
1	—		3	8	—	1	1	2	1	—
144	100		110	12	58	15	23	20	78	123
9	12		28	2	8	3	8	2	10	19
2	—		8	1	1	—	2	1	9	5
5	8		6	4	4	1	7	4	6	6
8	25		19	6	6	12	25	4	5	31
—	—		1	—	—	—	—	—	—	—
5	2		14	2	7	—	4	2	1	30
—	—		1	—	—	—	2	—	2	1
19	—		53	4	5	5	5	1	11	12
2	3		1	—	—	—	—	1	1	—
13	5		9	—	—	3	—	1	—	13
—	6		31	—	7	—	6	—	—	2
1	3		2	1	—	—	1	—	6	2
—	3		1	—	—	—	—	—	—	1
2	13		13	—	—	12	5	2	5	8
45	32		66	1	29	8	18	9	15	56
—	—		1	—	—	—	—	—	—	—
—	1		1	—	2	—	—	—	—	1
2	—		4	—	2	—	1	—	1	2
—	—		—	—	1	—	—	—	—	—
5	9		14	—	4	1	2	—	4	7
1	7		33	3	5	—	2	—	6	8
1	3		4	—	1	—	5	3	—	6
1	—		—	—	—	—	—	—	—	—
14	13		48	8	31	6	25	2	17	54
5	2		10	2	5	5	3	—	2	1
27	15		42	4	24	—	12	2	38	29
—	—		—	—	—	—	1	—	—	—
11	29		11	—	10	1	2	—	—	15
2	1		29	5	22	4	13	4	25	35
20	5		19	1	—	1	4	—	1	20
14	5		38	7	2	—	1	2	4	13
1	5		31	4	27	2	12	8	23	31
18	16	4	—	2	—	3	2	4	3	
40	19	18	1	21	2	8	11	12	49	
23	54	90	2	17	4	30	15	26	59	
5	7	67	3	15	3	28	1	38	58	
2	2	12	—	11	1	8	—	8	10	
—	—	6	—	6	1	1	—	—	4	
—	—	2	—	3	—	—	—	—	7	
28	15	48	3	26	3	11	2	22	41	
16	13	33	1	26	—	9	3	6	26	
3	1	7	—	3	—	6	1	—	2	
2	2	1	3	1	—	1	—	2	1	

Tabell 14—15 (forts.).

Sykdomme under

Sykdom	Sum		Behandlet i:			
	Behand- lede	Døde	Januar	Februar	Mars	April
Brok	21	—	—	2	9	10
Tannuttrekning	2234	—	21	790	813	610
Chirurgisk operasjon (art)	7	—	—	2	3	2
Drukning	—	3	—	—	—	—
Samlet sum syke	6334	5	48	1880	2719	1687

Tabell 16.

Døde under Lofoffisket 1930.

Sykdom	Sum	Alder	Hjemstavn
Hjertesykdom	1	52 år	Vik i Helgeland
Lever sykdom. Gulsott	1	46 „	Gildeskål
Drukning	3		Henningsvær, Sund og Buksnes
	5		

Som fiskerilæge i H e n n i n g s v æ r fungerte distriktslæge S. Thurn, som beretter at sundhetstilstanden har været god tross den stormfulle vinter. Av farlige smittsomme sykdommer forekom to tilfeller av skarlagensfeber. Disse hadde smitten med sig fra hjemstedet. Der har vært forholdsvis få tilfeller av kataralier i luftveiene. Antallet av verkefingre, lymfangiter og absesser har vært stort. Alt har forløpet bra uten noget nevneverdig varig mén. Antall tannuttrekninger er foruroligende. Av større ulykker inntraff en drukningsulykke, og to stygge benbrudd.

Rensligheten har ikke bedret sig synderlig siden forrige år. 2 av fylkets rorboder er nu i den forfatning, at de bør rives eller hovedrepareres. Det er gledelig at kvinnelige kokker benyttes i større og større utstrekning. Den renslighet som disse viser kontra kokkguttene er så overveldende, at kokkgutter under 16 år burde forbydes.

Fiskerilægens håndleddsbeskyttere (vevelunger) mot gniss av oljermene, er satt ut i praksis, og har vist sig hensiktssvarende.

Sykestuen er i bra stand, men den i 1928 innlagte vannpumpe er ikke bra, da den fryser til hver vinter. Fiskerilægen har holdt et foredrag om renslighet.

Lofotfisket 1930.

Fordeling på fiskedistriktene:

Balstad	Værøy og Røst	Kabelvåg	Svolvær	Bø og Malnes	Skrova, Risvær, Brettesnes	Kjeøy	Sørvågen og Reine	Sund og Nufsfjord	Stamsund	Henings- vær
3	—	—	6	1	2	1	1	1	2	4
251	86	—	177	78	281	18	402	137	357	447
—	2	—	—	1	—	1	3	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
759	526	—	1131	169	709	94	707	241	754	1244

Som fiskerilæge i S t a m s u n d fungerte læge Dagny Sørnæss, som imidlertid ikke har innsendt nogen skriftlig innberetning.

Som fiskerilæge i B a l s t a d fungerte overlægen ved Gravdal sykehus, C. Wichman. Denne bemerker at sundhetstilstanden under fisket må betegnes som særdeles tilfredsstillende. Lægesøkningen har vært noget større enn forrige vinter, men der har ikke forekommet alvorligere tilfeller av nogen art. De tidligere om vintrene alvorlige tilfeller av svullfingre har ikke vært å se. Fiskerne har også i dette distrikt lært å gardere sig mot sår på hendene ved bruk av »pulsvanter« av lær eller tøy.

Der har ikke forekommet dødsfall under fisket, bortsett fra en drukningsulykke. Også i dette distrikt er trukket et stort antall tenner. 24 fiskere blev innlagt og behandlet på Gravdal sykehus.

Til slutt peker lægen på den betydning det vilde ha, om der i et stort vær som Balstad kunne anlegges et bad. Fra privat hold er der i badsaken gjort en del forberedende arbeider, men det tør ha lange utsikter med realisasjonen, hvis ikke arbeidet støttes eller fremskyndes av myndighetene.

Som fiskerilæge i S u n d o g N u f s f j o r d fungerte distriktslæge E. Dyblie. Der blev som regel avholdt en ukentlig kontordag i Nufsfjord, nemlig fra søndag til mandag.

Det har i år vært betydelig mindre av sykdom enn under forrige års fiske. I april måned optrådte en del lettere tilfeller av forkjølelses- og lungesygdommer, men stort sett har sundhetstilstanden vært utmerket. Også i dette distrikt er der under fisket trukket en masse tenner. Drikkevannsforholdene er ganske gode såvel i Sund som i Nufsfjord. I Sund synes det å være behov for flere rorboder. Mange av rorbodene i Sund er dårlige, og priveter mangler fremdeles.

Som fiskerilæge i Reine og Sørvågen fungerte dr. Rolf Johannesen, som beretter, at sundhetstilstanden blandt fiskerne i distriktet under årets Lofotfiske stort sett har vært god. En undtagelse gjelder for tennene, som nærmest er i en elendig forfatning. Der har forekommet en del tilfeller av kusma og rosen, men ingen egentlig epidemi. Rorbodene er gjennomgående i god stand, og rensligheten blandt fiskerne nokså bra. I Sørvågen blev badet i sanitetsforeningens sykestue benyttet meget, også av fiskere.

Som fiskerilæge i Værøy og Røst fungerte distriktslæge J. Aasen, som innberetter at sundhetstilstanden blandt fiskerne har vært som i et middels år. De fremherskende sykdommer er akutt bronkitt, katarr, dernæst tannuttrekning og verkefingre. Av sistnevnte sykdom er en hel del fiskere blitt behandlet av sykepleierskene og er ikke medtatt i den tallmessige opgave.

I Værøy sykestue var innlagt og behandlet 13 patienter, hvorav en døde av hjertelammelse. I Røst sykestue blev behandlet 6 fiskere. 5 fiskere blev sendt til Bodø sykehus. 3 av disse til operasjon for blindtarmsbetendelse og 2 til behandling for øiensykdommer. En tuberkuløs fisker blev overført til tuberkuloseavdelingen ved Gravdal sykehus. Forøvrig blev også en del andre fiskere oversendt sykehuset i Bodø og Sandnessjøen til spesialbehandling.

Under uværsperioden i februar og mars var forkjølelsessykdommer meget hyppig, men der optrådte ingen epidemi.

Oversikten over sykdommenes fordeling på månedene og fiskeridistriktene er også i år utarbeidet på opsynschefens kontor.

IV. Fiskens avsetning.

Kjøpefartøiene.

De senere års store båtbelegg i Lofoten og de rike forekomster av fisk har også bevirket en større søkning til værene av fremmede kjøpefartøier, hvis samlede antall i vinter etterhvert steg til 527 mot 391 i 1928 og 443 i 1929.

Kjøpefartøiene var også tidligere på tur til Lofoten enn vanlig de senere år, hvorfor også fremkomsten til værene inntraff tidligere enn foregående år. Allerede i januar hadde omkring 50 fartøier funnet sine værstasjoner og den første uke i februar var tilgangen vel 100. Den største stigning i kjøpefartøienes antall fant sted i uken 21. til 28. februar da henimot 200 fartøier innfant sig. Belegget nådde merkelig nok ikke sin høide før 21. mars. De gode utsikter for rikt Østlofotfiske gjorde at en større del av fartøiene satte kursen direkte til værene østpå. I Svolvær tok ikke mindre enn 194 fartøier stasjon, likesom belegget i Skrova, Kjeøy samt Henningsvær gjennomgående var meget stort. I Henningsvær var belegget en tid vel 90, i Skrova 60 og i Kjeøy 69. I Balstad og Stamsund var fremmøtt en del fartøier, mens beleggene i de øvrige vær i Vestlofoten var meget små. Det var landkjøperne som i disse vær var avtagere av fangstene og nogen egentlig kjøpemangel var ikke tilstede. Som følge av det gode fiske blev fartøiene østpå meget tidlig lastet, og mange saltet endog op til tre laster i sine fartøier, idet fraktfarkoster bragte saltfiskbeholdningene etterhvert til tørreplassene. En rekke fartøier var lastet sist i februar og først i mars. De fleste blev dog fortsatt henliggende på sine stasjoner til senere på vinteren. Belegget begynte ikke å synke før efter 28. mars. På den tid var der en del som forlot stasjonene, mens andre flyttet vestover og fortsatte innkjøpet. Der var kun få som deltok i flytningen, da de fleste fikk full last i de oprinnelige vær.

Også i vinter var der mange fiskere som tilvirket egen fangst, såvel ved saltning som hengning. Flere hadde leiet hjellbruk på land og andre saltet i medbragt farkost eller i leiet hus på land. Forrige vinter var de fiskere som således tilvirket sin fangst tilfreds med de økonomiske resultater, men det kan være et spørsmål hvordan det vil gå i det lange løp. Saken er den at det til en viss grad går utover bedriften, som ikke av disse „fisker-tilvirkere“ kan røktes med den vanlige intensitet. Fremtiden vil visselig også avklare dette spørsmål, som nu synes meget aktuelt.

Antallet av de såkaldte „landkjøpere“ var i vinter litt mindre enn foregående år, nemlig 310, mot i 1929 334. Disse tilvirkere var nokså jevnt fordelt omkring i værene. Den første del av vinteren gikk fiskeinnkjøpene for det meste i salt. Senere blev partiene for det meste hengt, særlig i Vestlofoten.

Tilvirkerne innser nu mer og mer nødvendigheten av å fremstille fine varer, hvorfor der under behandlingen av fisken efter mottagelsen utvises mest mulig forsiktighet, likesom sløining og vaskning utføres tilfredsstillende.

Antall kjøpefartøier tilstede i hvert vær ved hver ukes slutning i 1930.

Tabell 17.

Uken som endte	Kanstadfjord	Risvær	Brettesnes	Austnesfjorden	Skrova	Svolvær	Kabelvåg	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvågen	Værøy	Røst	Tilsammen
Januar 31	—	—	—	—	7	6	—	6	6	3	3	10	1	2	1	—	1	—	46
Februar 7	—	3	7	—	12	40	1	13	21	13	6	14	1	3	1	2	3	—	140
— 14	1	5	6	—	16	44	2	14	30	13	6	14	1	3	4	2	3	—	164
— 21	9	11	10	—	18	65	4	22	39	15	6	13	—	3	4	3	3	—	225
— 28	47	23	15	—	37	125	18	42	59	17	8	14	1	3	3	1	4	—	417
Mars 7	61	28	24	—	40	128	19	40	59	16	8	13	2	3	3	1	4	—	449
— 14	69	12	10	—	50	155	25	47	77	19	8	14	2	4	3	2	3	—	500
— 21	57	4	15	—	53	183	26	47	91	21	9	13	1	4	—	1	2	—	527
— 28	62	—	8	—	53	194	29	50	81	21	8	13	—	3	—	1	2	—	525
April 4	17	1	5	—	60	174	22	45	63	19	8	13	—	3	2	1	2	—	435
— 11	6	—	—	—	14	25	2	15	15	14	8	17	—	3	11	4	2	—	136
— 18	2	—	—	—	—	3	—	3	1	1	2	5	—	3	1	1	2	—	24
— 25	2	—	—	—	—	1	—	3	—	—	2	5	—	3	—	—	2	—	19

Nærmere opplysninger om de i Lofoten den 22. mars 1930 noterte kjøpe- og losjifartøier, oplagte innbefattet.

Tabell 18.

Hjemsted	Fartøiernes art					Samtlige fartøiers		Samlet drektighet i tonns	Gjennemsnittlig		Losjifart. el. fart. i oplag	
	Dampskibe	Skonnerter og galeaser	Slupper	Jakter	Jektegaleaser og jekter	Skøiter	Antall		Besetning	Besetning pr. fartøi		Drektighet i tonns
Byer:												
Haugesund	1	—	—	—	—	—	1	12	117	12	117,0	—
Skudeneshavn	—	—	1	—	—	—	1	7	61	7	61,0	—
Bergen	1	3	—	5	—	2	11	74	638	6,8	58,0	—
Aalesund	3	2	2	—	—	2	9	65	633	7,2	70,3	—
Molde	—	—	1	—	1	1	3	18	103	6,0	34,3	—
Kristiansund N.	5	18	16	22	3	9	73	459	3833	6,3	38,8	—
Nidaros	—	—	3	3	3	3	12	67	529	5,5	44,0	—
Brønnøysund	—	2	1	—	—	—	3	16	151	5,3	50,3	—
Bodø	1	5	5	9	2	4	26	195	2357	7,5	90,6	—
Narvik	—	—	—	—	1	—	1	5	50	5	50,0	—
Svolvær	—	—	—	1	—	—	1	5	52	5	52,0	—
Harstad	—	1	1	—	—	—	2	16	462	8	231,0	—
Troms	—	3	—	1	—	2	6	30	372	5	62,0	—
Hammerfest	—	—	2	—	—	—	2	13	107	6,5	53,5	—
Tilsammen	11	34	32	41	10	23	151	982	9465	6,4	62,6	—
Landdistrikt. angitt												
Sorenskriveri-												
vis:												
Hardanger	—	4	7	7	—	5	23	124	1172	5,4	50,8	—
Indre Sogn	—	—	1	—	—	1	2	9	45	4,4	22,5	—
Søre Sunnmøre	—	—	1	—	—	5	6	23	265	3,8	44,1	—
Nordre Sunnmøre	—	3	—	1	—	7	11	46	295	4,1	26,8	—
Romsdal	—	—	—	3	—	7	10	44	337	4,4	33,7	—
Nordmøre	—	—	—	—	—	1	1	5	19	5,0	19,0	—
Hitra	—	—	4	6	—	10	20	81	615	4,1	30,7	—
Fosen	—	5	7	9	—	2	23	108	744	4,7	32,3	—
Strinda og Selbu	—	1	—	—	—	—	1	6	52	6,0	52,0	—
Stjør- og Værdal	—	—	1	2	—	1	4	18	109	4,5	27,2	—
Inderøy	—	—	—	1	—	1	2	10	80	5,0	40,0	—
Namdal	1	1	9	10	1	7	29	132	711	4,5	24,5	—
Brønnøy	—	2	—	6	—	3	11	49	406	4,5	37,0	—
Alstahaug	1	1	3	9	1	10	25	116	888	4,6	35,5	—
Rana	—	3	12	5	—	—	20	98	771	4,9	38,6	—
Salten	1	13	26	51	2	18	111	588	4622	5,3	41,6	—
Steigen	1	1	5	14	2	12	35	150	1229	4,3	35,1	—
Lofoten	—	—	6	6	2	3	17	82	811	4,8	47,9	—
Vesterålen	—	—	7	5	1	—	8	43	374	5,3	46,7	—
Trondenes	—	1	2	1	—	1	5	25	191	5,0	38,2	—
Senja	—	—	2	5	1	4	12	61	415	5,1	34,5	—
Tilsammen	4	35	88	141	10	98	376	1818	14151	4,8	37,6	—
Ialt	15	69	120	182	20	121	527	2800	23616	5,3	44,8	—

Fiskeopkjøpere på land tilstede 22. mars 1930.

Tabell 19.

Kanstadfjorden, Rinøy:		Kabelvåg:		Stamsund:	
Fra Lødingen	3	Fra Kristiansund	1	Fra Brønnøy	1
- Tjellsund	1	- Nidaros	1	- Nesna	3
- Kvæfjord	1	- Rissa	1	- Hol	12
	<u>Ialt 5</u>	- Nesna	1		<u>Ialt 16</u>
Kanstadfjorden, Kjeøy:		- Hemnes	2	Ure:	
Fra Hamarøy	1	- Vågan	6	Fra Hol	4
- Lødingen	6	- Sandtorg	3		<u>Ialt 4</u>
	<u>Ialt 7</u>		<u>Ialt 15</u>	Mortsund:	
Raftsundet:		Storvågen:		Fra Bergen	
Fra Vågan	3	Fra Bergen	1	- Hol	1
- Bø i Vesterålen	1	- Lurøy	1		<u>Ialt 5</u>
- Harstad	1	- Hadsel	1		<u>Ialt 6</u>
- Kvæfjord	1	- Sandtorg	1	Balstad:	
	<u>Ialt 6</u>		<u>Ialt 4</u>	Fra Bergen	1
Brettesnes:		Ørsvåg:		- Vega	2
Fra Sortland	1	Fra Vågan	1	- Vevelstad	1
- Vågan	4		<u>Ialt 1</u>	- Tjøtta	1
- Vartdal	1	Ørsnes:		- Stamnes	1
	<u>Ialt 6</u>	Fra Vågan	2	- Dønnes	1
Skrova:			<u>Ialt 2</u>	- Bodø	1
Fra Bergen	1	Hopen og Kalle:		- Buksnes	31
- Kristiansund	2	Fra Vågan	2	- Hadsel	1
- Brønnøysund	1	- Bodin	1	- Gamvik	1
- Gildeskål	1		<u>Ialt 3</u>		<u>Ialt 41</u>
- Bodin	1	Henningsvær:		Nufsfjord:	
- Kjærringøy	1	Fra Bergen	1	Fra Flakstad	5
- Steigen	1	- Ålesund	2		<u>Ialt 5</u>
- Vågan	4	- Kristiansund	1	Sund:	
- Målselv	1	- Sør-Aukra	1	Fra Vevelstad	1
	<u>Ialt 13</u>	- Tjøtta	2	- Flakstad	5
Svolvær:		- Alstahaug	1		<u>Ialt 6</u>
Fra Tysnes	1	- Stamnes	1	Reine:	
- Ørsta	1	- Dønnes	1	Fra Moskenes	4
- Ålesund	2	- Meløy	2		<u>Ialt 4</u>
- Kristiansund	2	- Skjærstad	1	Havnøy:	
- Haran	1	- Fauske	2	Fra Moskenes	4
- Nidaros	1	- Saltdalen	1		<u>Ialt 4</u>
- Vik i Helgeland	1	- Sørfoell	1	Sørvågen, Moskenes,	
- Skjerstad	2	- Nordfoell	1	Tind og Å:	
- Hamarøy	1	- Leiranger	3	Fra Bergen	1
- Svolvær	4	- Vågan	15	- Vevelstad	5
- Vågan	1	- Valberg	5	- Moskenes	12
- Hadsel	1	- Borge	1		<u>Ialt 18</u>
- Lenvik	1	- Røst	1		
- Harstad	1	- Hadsel	2		
- Honningsvåg	1	- Harstad	2		
- Vardø	1	- Vardø	1		
	<u>Ialt 22</u>		<u>Ialt 47</u>		

Tabell 19 (forts.)

Værøy:		Røst:	
Fra Vega	2	Fra Bergen.....	1
- Bodin	1	- Alstahaug	1
- Bodø	1	- Meløy.....	1
- Saltdal	1	- Bodin.....	2
- Buksnes.....	1	- Røst	7
- Værøy	11		
	Ialt 17		Ialt 12

Fartøier med handel, tilstede 22. mars 1930.

Tabell 20.

Hjemsted	Varernes art			
	Antall fartøier	Kolonialvarer	Agn	Diverse
Byer:				
Harstad.....	1	1	—	—
Tils.	1	1	—	—
Landdistrikter:				
Hitra	1	—	1	—
Roan (Fosen).....	1	—	1	—
Kristiansund.....	3	—	3	—
Vega	1	—	1	—
Alstahaug.....	1	—	1	—
Nesna	2	—	2	—
Salten	3	—	—	3
Hamarøy.....	1	1	—	—
Flakstad	1	—	—	1
Sortland	1	1	—	—
Tjellsund	1	1	—	—
Sørreisa	1	1	—	—
Trondenes	1	1	—	—
Tils.	18	5	9	4
Ialt	19	6	9	4

Gjennomsnittspriser på fiskeprodukter i hvert fiskevær i 1930 angitt i kroner (kilopris for sløiet fisk).

Tabell 21.

Fiskevær	Garnfisk	Linefisk	Dypsagnfisk	Hoder	Lever	Fersk rogn	Salt rogn
	pr. 100 kg.	pr. 100 kg.	pr. 100 kg.	pr. 100 stk.	pr. hl.	pr. hl.	pr. hl.
Kjeøy og Rinøy	11,4	11,4	11,4	2,70	24,3	7,9	23,0
Risvær	12,0	12,5	11,5	2,00	25,0	13,0	19,0
Brettesnes	12,2	12,2	12,2	1,85	23,3	11,8	20,7
Skrova	11,5	11,5	11,5	2,00	23,3	12,0	19,5
Austnesfjord	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	11,9	11,9	11,9	2,50	25,2	11,0	20,6
Kabelvåg	11,8	11,8	11,8	2,00	24,5	11,5	16,6
Hopen	12,5	11,4	11,9	1,90	24,4	13,0	20,25
Henningsvær	12,1	12,1	12,1	2,00	25,4	12,8	—
Stamsund	12,0	12,2	12,2	2,50	25,5	15,0	—
Ure	12,0	12,2	12,2	2,50	25,5	15,0	—
Balstad	12,5	12,5	—	2,50	24,7	13,7	20,0
Nuvsfjord	—	12,1	—	2,15	22,4	12,4	—
Sund	12,3	12,3	—	2,12	23,1	10,2	—
Reine	12,3	12,3	—	1,75	22,8	12,0	—
Sørvågen	12,0	12,0	12,0	2,00	21,7	11,4	—
Værøy	11,5	11,5	—	2,00	21,5	11,0	21,0
Røst	11,5	11,5	—	2,00	22,0	10,7	18,0

Gjennomsnittspris for rund og sløiet fisk 1889—1929.

Tabell 22.

(Øre pr. stk.).

År	Sløiet		År	Sløiet		År	Sløiet	
	Rund	Rund		Rund	Rund		Rund	Rund
1889	27.0	34.1	1903	21.2	24.4	1916	91.0	130.6
1890	20.5	24.2	1904	18.5	23.9	1917	116.5	149.1
1891	26.5	31.7	1905	26.8	34.1	1918	94.0	121.7
1892	21.4	26.4	1906	25.1	30.4	1919	130.0	166.3
1893	17.1	22.3	1907	37.5	43.4	1920	85.0	121.6
1894	20.0	26.6	1908	36.3	42.1	1921	45.0	58.3
1895	14.0	17.8	1909	33.6	39.7	1922	73.0	91.1
1896	21.1	28.6	1910	34.8	44.7	1923	42.0	158.2
1897	15.5	20.4	1911	43.1	55.6	1924	88.6	121.8
1898	16.6	22.0	1912	25.3	29.6	1925	99.44	127.82
1899	25.0	30.3	1913	29.0	34.4	1926	43.16	63.00
1900	33.4	41.2	1914	33.6	39.3	1927	16.41	28.50
1901	25.5	32.3	1915	32.5	40.6	1928	—	60.2
1902	25.2	30.6						

Gjennomsnittspris angitt kilovis for sløiet fisk.

(Øre pr. kg.).

1929	10'5	1930	11,8
------	------	------	------

Alt salg av fisk foregikk i vinter på vekt.

Tilstedeværende trandamperier på land og ombord i fartøier i Lofoten
den 22. mars 1930.

Tabell 23.

	På land	Ombord		På land	Ombord
Kanstadjorden (Rinøy).			Svolvær.		
Fra Ørsta	1		Fra Oslo	1	
” Honningsvåg		1	” Bergen		1
” Tromsø		1	” Finnøy i Romsdal		1
Ialt 3	1	2	” Sunnmøre		1
			” Nordmøre	3	1
			” Ålesund	1	1
			” Ørstad		2
			” Kristiansund		1
			” Brønnøysund	3	
			” Svolvær		1
			” Sandtorg		
Kanstadjorden (Kjeøy).			Ialt 17	8	9
Fra Ålesund		1	Kabelvåg.		
” Lødingen	5		Fra Bergen	2	
” Trondenes	1		” Ålesund	1	
” Harstad		1	” Vågan	3	
” Tromsø		1	” Sandtorg	1	
Ialt 9	6	3	Ialt 7	7	—
Raftsundet.			Hopen.		
Fra Hamarøy	1		Fra Ålesund	1	
” Bø i Vesterålen	1		” Bodø	1	
” Harstad	1		” Vågan	2	
Ialt 3	3	—	” Flakstad	1	
			Ialt 5	5	—
Brettesnes.			Henningsvær.		
Fra Vågan	3		Fra Bergen	2	
Ialt 3	3	—	” Ålesund	3	
			” Kristiansund		1
			” Vågan	3	
			” Borge	2	
			” Valberg	1	
			” Harstad	1	
			” London	1	
			Ialt 14	13	1
Skrova.					
Fra Bergen	1				
” Kristiansund	2				
” Ørstad	1				
” Nærøy		1			
” Brønnøy	1				
” Bodin	1				
” Nordfold	1				
” Vågan	3				
” Målselv	1				
Ialt 12	11	1			

Tabell 23 (forts.)

	På land	Ombord		På land	Ombord
Stamsund.			Sund.		
Fra Oslo	1		Fra Flakstad	4	2
„ Ålesund	2			4	2
„ Stamsund	3		Ialt 6		
„ Steine	1				
Ialt 7	7	—	Reine.		
Ure.			Fra Reine	5	
Fra Hol	2		Ialt 5	5	—
„ Flakstad		1			
Ialt 3	2	1	Sørvågen.		
Mortsund.			Fra Bergen	1	
Fra Bergen	1		„ Moskenes	7	
„ Hol	2		Ialt 8	8	—
Ialt 3	3	—	Værøy.		
Balstad.			Fra Bergen	1	
Fra Bergen	2		„ Vega	1	
„ Dønnes	1		„ Hol	1	
„ Bodin	1		„ Værøy	3	
„ Buksnes	3		Ialt 6	6	—
„ Birmingham	1				
„ U. S. A.	1		Røst.		
Ialt 9	9	—	Fra Bergen	1	
Nufsfjord.			„ Bodin	1	
Fra Flakstad	2		„ Røst	2	
Ialt 2	2	—	Ialt 4	4	—

Tilstede ialt 126 trandamperier, hvorav på land 107, ombord 19.

V. Tilreisende og næringsdrivende.

(Kjøpefartøier ikke innbefattet).

Tabell 24.

Opholds- sted	Beskjeftigelse																Tilsammen					
	Handlende	Agenter	Spiseverter	Hodekjøpere	Lever- og rognkjøpere	Trandampere	Urmakere	Gravører	Motormonterer	Garnbøtere	Andre håndverkere	Flekkere	Egnere	Andre arbeidere	Betjenter og tjenere	Artister (Kunstnere)		Kvaksalvere	Uten fast arbeide	Fotografer	Kokker	Fiskekjøpere
Kjeøy, (Rinøy) ..	12	—	—	51	38	13	1	—	1	18	1	12	—	128	24	—	—	3	—	—	12	314
Risvør, Raftsundet	2	—	—	4	3	5	—	—	—	24	—	4	—	26	5	—	—	—	—	5	10	88
Brettesnes	—	—	3	8	9	6	—	—	—	7	—	1	7	25	8	—	—	6	—	13	6	101
Skrova...	7	5	5	35	58	13	1	—	2	18	5	70	—	105	30	3	1	38	1	30	13	440
Svolvær...	74	15	—	89	112	58	—	2	—	40	2	50	53	155	32	—	—	250	3	—	22	961
Kabelvåg, Storvågan	20	3	2	44	12	18	—	—	2	15	5	15	—	35	16	—	—	30	—	—	22	240
Ørsvåg ..	—	—	—	3	1	1	—	—	—	16	—	2	—	10	2	—	—	—	—	—	4	39
Ørsnes...	—	—	—	5	3	1	—	—	—	2	—	4	—	17	4	—	—	—	—	—	4	40
Hopen, Kalle	1	—	—	9	4	7	—	—	—	34	1	4	—	24	8	—	—	3	—	—	4	99
Hennings- vær	24	5	4	68	37	35	2	—	3	9	10	41	5	98	38	2	1	72	2	37	47	540
Stamsund, Steine ...	11	—	—	34	12	22	2	—	—	13	—	16	—	32	11	2	—	21	—	—	5	181
Ure	1	2	2	6	5	4	—	—	—	4	4	5	4	12	2	—	—	—	—	20	9	80
Mortsund	2	—	—	3	4	3	—	—	—	3	1	6	5	17	5	—	—	—	—	—	3	52
Balstad ..	6	2	—	15	14	31	—	—	—	20	—	8	120	80	20	—	—	50	—	50	41	457
Nufsjord.	—	—	—	3	2	4	—	—	—	4	—	5	32	24	6	—	—	2	—	30	2	114
Sund	1	—	1	4	—	8	—	—	—	6	1	—	6	18	8	—	—	3	—	—	6	62
Havnøy ..	—	—	—	2	2	4	—	—	—	12	—	5	2	9	5	—	—	—	—	8	5	54
Reine	1	1	—	4	2	4	—	—	1	35	—	5	—	10	10	—	—	—	—	15	—	88
Moskenes Sørvågen.	4	5	—	—	2	13	1	—	—	2	—	7	10	88	19	1	1	8	—	9	6	176
Å og Tind	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Værøy ...	—	4	—	2	2	10	1	—	1	—	1	10	—	27	3	1	—	6	—	—	19	87
Røst	—	—	—	—	3	4	—	—	1	9	1	2	2	22	6	1	—	3	—	6	12	72
Ialt	166	42	17	389	325	264	8	2	11	296	32	274	246	962	262	10	3	495	6	223	252	4285

Herav handlet 27 med kolonial- og fiskeredskaper, 9 med fetevarer, 6 med manufaktur, 32 med beklædningsgjenstande, 6 med bøker, 14 med trevarer, 3 med jernvarer og blikktøi og 69 med agn (skjell).

VI. Været og bedriften.

Landliggedager på grunn av været i tiden 27. januar—26. april 1930.

Tabell 25.

Måned	Østlofoten		Vestlofoten, Værøy og Røst	
	Hele	Delvise	Hele	Delvise
Januar	—	—	1	—
Februar	4	6	4	7
Mars	2	4	2	5
April	1	1	1	1
Ialt	7	11	8	13

Den overveiende del av vinteren stillet været sig gjennomgående ugunstig for en full utnyttelse av fiskeforkomstene, når bortsees fra april måned, da været blev utmerket og driftsforholdene særdeles gode.

I løpet av hele februar måned stillet været sig meget hindrende overalt og driftsresultatene bar også et tydelig preg av det, idet de fiskemengder som daglig blev optatt var meget små i betraktning av det store belegg. De større farkoster basket sig omtrent dagstøtt frem til fangstfeltet, men været hindret sterkt selve bedriften. De mindre farkoster, heri innbefattet mindre og åpne motorbåter, blev hele måneden så sterkt værhindret at en vesentlig del av tiden gikk tapt. Egentlig uvær inntraff ikke, men stadig storm og sjø fra sydvest, vest og nordvest skapte store vanskeligheter. Mars måned stillet sig til sine tider noget bedre, men også da var været slik at de store farkoster hadde vanskeligheter med en daglig og sammenhengende bedrift. De mindre farkoster, særlig da robåtene, blev meget ofte stormhindret. Dette generte bedriften betydelig og nedsatte fangstmengdene. Egentlige godværsdager var der få av i februar og mars. Sjøværsdagens antall blev dog normale, da som bekjent de større farkoster er sjødyktige nok til å arbeide sig frem til feltet i omtrent alt forefallent vær. Ofte kan der under storm lite utrettes

på feltet, men de fleste tar chansen, da været jo kan bedage sig under opholdet på havet. Vindretningen var også i mars hovedsakelig vestlig dreierende mot nord. Kun undtagelsesvis dreiet været østlig i februar og mars. April måned pregedes av godvær fra øst og syd og en regelmessig bedrift blev hele tiden underholdt. Under hele fisket forekom lite snefall, mens derimot regn og sludd inntraff ofte. Temperaturen holdt sig gjennomgående lav hele sesongen. Strømforholdene var ofte generende for mange vær og bidrog sitt til å hemme bedriften.

Hele og delvise uværsdager fra fiskets begynnelse til dets avslutning.
Tabell 26.

År	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt
1921.....	3	8	9	6	26	3	11	8	8	27
1922.....	1	7	5	4	17	2	9	5	4	20
1923.....	2	5	3	0	10	5	8	7	1	21
1924.....	4	8	7	1	20	5	8	6	2	21
1925.....	2	8	6	2	18	3	9	4	2	18
1926.....	2	10	8	3	23	2	10	9	3	24
1927.....	1	6	4	3	14	1	6	2	3	12
1928.....	—	8	5	5	18	—	7	3	5	15
1929.....	1	6	9	5	21	2	9	12	4	27
1930.....	—	10	6	2	18	1	11	7	2	21
Gj.snitlig	1.6	6.6	6.2	3.1	18.5	2.4	8.8	6.3	3.4	20.6

Antall trekningsdager i hvert fiskevær under opsynstiden.

Tabell 27. H = hele, D = delvise, S = ialt.

Fiskevær	Januar			Februar			Mars			April			Ialt		
	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S
Kjeøy og Rinøy.....	—	—	—	15	8	23	23	3	26	19	1	20	57	12	69
Risvær.....	5	—	5	14	7	21	22	2	24	14	—	14	55	9	64
Brettesnes } Skrova }	3	2	5	10	9	19	22	3	25	14	1	15	49	15	64
Svolvær.....	5	—	5	14	4	18	21	4	25	16	—	16	56	8	64
Kabelvåg.....	5	—	5	13	7	20	21	4	25	20	1	21	59	12	71
Hopen.....	5	—	5	14	6	20	22	3	25	20	1	21	61	10	71
Henningsvær.....	5	—	5	12	8	20	18	5	23	19	1	20	54	14	68
Stamsund.....	5	—	5	17	4	21	20	5	25	21	1	22	63	10	73
Ure.....	5	—	5	17	4	21	20	5	25	21	1	22	63	10	73
Balstad.....	5	—	5	19	4	23	21	4	25	19	1	20	64	9	73
Nufsjord.....	5	—	5	13	9	22	19	6	25	19	1	20	56	16	72
Sund.....	4	—	4	13	10	23	16	6	22	19	3	22	52	19	71
Reine.....	5	—	5	14	6	20	20	2	22	20	—	20	59	8	67
Sørvågen.....	5	—	5	12	9	21	17	7	24	20	1	21	54	17	71
Værøy.....	5	—	5	11	9	20	17	6	23	16	2	18	49	17	66
Røst.....	4	—	4	12	3	15	16	7	23	18	1	19	50	11	61

Tabell 28. Antall sjøværdsdager i årene 1926—1930.

	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	1926	1927	1928	1929	1930	1926	1927	1928	1929	1930
Januar	5	1	2	4	5	5	1	1	3	5
Februar	21	22	19	22	21	21	21	19	22	21
Mars	25	27	27	21	25	23	27	26	23	24
April	19	16	19	20	21	21	17	20	21	20

Antall personer omkommet under fisket i de siste 10 år.

Tabell 29.

År	Antall båtforlis							Antall forliste		Omkomne ved andre tilfeller	Antall omkomne	
	Ialt	Anledning			Tilregnelighet			Reddede	Omkomne		Ialt	Pr. tusen fiskere
		Under fisket	Under reise	Andre tilfeller	Utilregnelig	Kunde være undgått	Ubestemt					
1921	8	6	2	—	8	—	—	12	9	1 ¹⁾	10	0.68
1922	5	4	1	—	4	—	1	13	3	—	3	0.18
1923	6	4	1	1	5	1	—	11	4	—	4	0.24
1924	6	5	—	1	6	—	—	14	2	1 ²⁾	3	0.18
1925	8	7	1	—	7	—	1	13	7	—	7	0.34
1926	7	7	—	—	5	—	2	12	14	—	14	0.70
1927	5	3	2	—	5	—	—	20	12	1	13	0.75
1928	5	3	1	—	4	—	—	13	4	—	4	0.17
1929	10	9	1	—	9	—	1	31	14	—	14	0.48
1930	8	7	1	—	7	—	1	12	7	—	7	0.25

¹⁾ Falt overbord fra båt eller skøite. ²⁾ Falt i sjøen fra kai i havn.

Tabell 30. Antall av båtforlis, spesifisert etter måte og båttype.

	Aar 19..										Ialt	
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
Måte:												
Fylt eller kantret av bråtsjø ..	4	3	3	5	4	3	—	3	4	4	33	
Kuldseiling	—	—	—	—	2	—	—	1	1	1	7	
Påseiling	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	
Grundstøtning	2	—	—	—	—	1	2	1	1	—	7	
Overlastning	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	
Andre, eller ukjente m.	2	2	2	1	2	3	—	—	3	3	18	
Ialt	8	5	6	6	8	7	5	5	10	8	68	

Tabell 30 (forts.).

	År 19..										
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Ialt
Båttype:											
Nordlandsbåter:											
Fembøring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ottring	2	1	—	—	—	—	1	—	1	1	6
Halvfemterumming	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Halvfjerderumming	1	—	—	—	2	1	1	—	2	3	10
Trerumming	1	1	2	1	1	1	1	1	1	—	10
Halvtredjerumming	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	4
Spissbåt	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	3
Båttjolle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skipsbåt	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Dory	1	—	—	2	2	—	—	1	1	—	7
Sneseilbåt	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Motorbåt	—	—	2	—	1	2	—	—	2	2	9
Motorskøite	3	1	—	1	—	2	1	2	3	2	15
Ialt	8	5	6	6	8	7	5	5	10	8	68

Forlis.

Ennskjønt værforholdene gjennomgående var slette helt til utgangen av mars inntraff der kun 8 forlis og ulykkestilfeller under fisket, ved hvilke der i alt omkom 7 mann. Det var jo i betrakning av det store båtbelegg, ikke så mange sammenlignet med hvad man enkelte år er vant til å oppleve. Det er som regel åpne ro- og motorbåter som ulykken rammer, og de hyppigste årsaker er bråtsjø og kastevind. Dessuten forekommer det årlig at der går folk overbord fra motorskøiter på feltet under selve fisket og under færdsel på havet forøvrig. To av disse tilfeller inntraff i vinter med døden til følge, mens redning blev foretatt i et annet tilfelle. I denne forbindelse finner man det påkrevet å henstille til skøiteeierne å utstyre farkosten med en redningsbøie med kaste-line. Det har vist sig at man kan stå maktesløs når en mann går overbord, idet en tilstrekkelig taugbit ofte ikke er for hånden. Ved øieblikkelig å kaste ut redningsbøien til den som går overbord, vil redningen i mange tilfeller være sikret. Det tar for lang tid å komme til med båt eller å bakke om farkosten til ulykkesstedet. Ofte er der ikke båt for hånden, idet fangstbåtene kan være optatt med redskapene et godt stykke fra hovedfarkosten. Den påpekte lille forsiktighetsforanstaltning burde ha vært offentlig påbudt og innført overalt.

Redningsskøiter var også i vinter stasjonert i de fleste vær. Deres arbeide er alltid høit skattet av fiskerbefolkningen, som også støtter redningssaken økonomisk efter evne.

Luftens temperatur i Balstad 1930 (celsiusgrader).

Tabell 31.

Uken som endte	Gjennomsnitt av middags-temperatur	Gjennomsnitt av døgnets laveste temp.	Ukens høyeste noterte temperatur	Ukens laveste noterte temperatur
Februar 1	÷ 4.1	÷ 5.1	÷ 2	÷ 9
— 8	÷ 3	÷ 6.3	0	÷ 8
— 15	+ 4	÷ 0.3	+ 5	÷ 4
— 22	+ 6	+ 4	+ 8	÷ 3
Mars 1	+ 5.1	+ 2.1	+ 8	÷ 1
— 8	+ 3.4	+ 1.3	+ 7	÷ 3
— 15	+ 0.4	÷ 3.7	+ 2	÷ 6
— 22	÷ 1.7	÷ 1.4	+ 3	÷ 8
— 29	+ 1.9	÷ 1.1	+ 4	÷ 4
April 5	+ 6	+ 1.4	+ 9	0
— 12	+ 6.4	+ 0.7	+ 9	0
— 19	+ 6	+ 1.9	+ 8	+ 1
— 26	+ 5.6	+ 1.1	+ 7	+ 1
Hele sesongen	+ 2.8	÷ 0.4	+ 5.2	÷ 3.4

Luftens middelstemperatur m. v. ved middagstider i Balstad 1926—1930.

Tabell 32.

Tidsrum	1926	1927	1928	1929	1930
Januar 27—31	÷ 4.5	÷ 3.	÷ 0.5	÷ 0.8	÷ 4.8
Februar 1—14	÷ 2.0	+ 2.3	0	+ 1.4	0
— 15—siste	÷ 0.8	÷ 0.9	+ 1.7	÷ 1.2	+ 5.1
Mars 1—15	÷ 0.5	+ 1	+ 0.7	÷ 0.3	+ 2.3
— 16—31	+ 3.7	+ 1.1	+ 3.5	+ 3.5	+ 0.1
April 1—26	+ 2.7	+ 1.9	+ 5.7	+ 2.6	+ 6.1
Middeltemperatur	+ 0.5	+ 0.9	+ 1.	+ 1	+ 1.5
Gjennomsnittlig døgnminimum ..	÷ 2.8	÷ 2.8	÷ 0.1	+ 1.2	÷ 1
Lavest noterte temperatur	÷ 15	÷ 11.	÷ 9.	÷ 9	÷ 9

Vannets temperatur.

Temperaturmålinger i sjøen blev ikke foretatt i vinter såvidt vites. Ingen meldinger om sådanne målinger er innløpet og heller ikke er der fremkommet anmodning om utlån av de termometer utvalgsformannen har til rådighet.

VII. Fisket og utbyttet.

De skreiforekomster som i vinter søkte op under Lofoteggen var ganske utvilsomt større og betydelig rikere enn tilfellet har vært på en rekke av år, og det antaes at det neppe lar sig gjøre å påpeke noget bestemt år, hvor fisketyngden stort sett var kraftigere enn denne vinter. Førrige vinter var fiskemengdene meget store, og det kvantum som blev optatt slo da også alle tidligere rekorder med ca. 30 millioner kg. I vinter blev det endelige kvantum kun 2.8 mill. kg. mindre enn fjorårets rekord, til tross for at værforholdene i vinter i februar og mars forbød en sammenhengende drift og i det hele stillet store vanskeligheter. Når man veier dette hensyn riktig, må resultatet av Lofotfisket, hvad de opfiskete mengder angår, betegnes som det absolutt beste i Lofotfiskets historie. Hvis været hadde vært bare litt mere håndterlig i februar, for ikke da å snakke om mars, så vilde ganske utvilsomt det endelige fiskekvantum ha kommet op i en nærmest fabelaktig størrelse.

Der konstateres i vinter to egentlige innsig av fisk, et mindre i dagene omkring 5. februar og et meget betydelig innsig omkring 22. s. m. Begge disse innsig søkte inn under feltene i Øst-Lofoten i de rikeste mengder, efter såvidt skjønnes å ha streifet over feltet for Balstad og Stamsund. Det siste store opsig må sannsynligvis ha spredt sig østpå, således at en del av forekomstene har seget videre mot Kanstadsfjorden, mens den betydeligste del er blitt stående på feltet fra Stamsund og østover til Hopshavet og delvis Fellesdistriktets fiskehav. Den måte fisket utviklet sig på tyder nemlig på at denne formodning er den sannsynligste.

De forekomster som søkte op på feltet fra Henningsvær og østover var efter alt å dømme meget betydelige, og utvilsomt en av de rikeste innsig som har forekommet på en årrekke. Tyngden blev stående i de aller rikeste mengder på Hopshavets østre del med betydelige forgreninger øst og vestover de nærmeste distrikter. Forekomstene som støtte op på feltet nokså langt inn blev stående rolig fra over 20. februar til

siste uke i mars. I denne tid foregikk et rikt fiske, som også stillet sig nokså jevnt, men været i februar og første halvdel av mars var så ugunstig som vel mulig, hvorfor en helt effektiv utnyttelse av rikdommene ikke lot sig gjøre. Feltet som det her er tale om strekker sig over østre halvdel av Henningsvær opsynsdistrikts fiskehav, hele Hopshavet og den vestre del av Fellesdistriktets hav. Forekomster av samme innsig var også på samme tid tilstede i adskillige mengder på den østre del av Stamsund fiskehav og Henningsværhavet samt vestre del av Fellesdistriktets fiskehav. Nogen del av tyngden seg endog opover på »Hølla« og mot Kabelvågbakken, hvor der en kortere tid ved midten av mars foregikk et godt fiske. Inn Austfjorden kom den dog ikke. Dette rike fiske medførte en usedvanlig stor tilstrømning av fiskefarkoster. Redskapsmengdene på feltet, særlig på Hopshavet, blev også usedvanlig store, hvilket selvsagt nedsatte fangstmengdene og vanskeliggjorde bedriften betraktelig. Hertil kommer også de ugunstige værforhold, der som før fremholdt nedsatte trekningsdagens antall for mange og reduserte bedriften i det store og hele. Men på tross av alle disse vanskeligheter blev der på feltet optatt så store fiskemengder som neppe nogensinne tidligere, hvilket skyldes de usedvanlig rike fiskemengder og en næsten fabelaktig intensitet i bedriftsutfoldelsen.

For Kanstadsfjorden var forekomstene også meget gode første uke i mars og fremover måneden og de beste og mest stabile forekomster søkte inn på selve Kanstadsfjorden, hvor utbyttet var meget bra en tid i mars. På feltet utenfor Kjeøy var også adskillig fisk tilstede, men ikke i den utstrekning som anført for Kanstadsfjorden. For Risvær var innsiget av fisk lite under hele fisket, når bortsees fra en fisketyngde som seg op på indre del av Raftsundet de første dager i mars. Opholdet her blev av kort varighet, idet tyngden efter nogen få dagers drift atter seg ut av feltet.

For distriktene i Vest-Lofoten forekom kun mindre og spredte innsig av fisk, og man kan vel med sikkerhet si at nogen fisketyngde av særlig betydning ikke innfant sig på noget felt i løpet av sesongen, når bortsees fra den siste del av vinteren da forekomstene østfra var på vestsig. Sørvågen og Sund var de distrikter hvor forekomstene var helt uvesentlige under hele fisket. For Værøy derimot foregikk et utmerket fiske i februar og mars, delvis også i april, såvel på inner- som yttersiden av Værøy, og de forekomster som var tilstede var efter alt å dømme meget betydelige.

Den almindelige opfatning, går til tross for det slette resultat, ut på at der også for Røst var adskillig fisk tilstede både på ytter- og innersiden. Det var stadig uvær og vanskelige strømforhold som her medførte at resultatet blev så dårlig.

Forøvrig henvises til hvad der videre er anført om fiskets gang og utbyttet i de forskjellige opsynsdistrikter:

Kanstadfjorden opsynsdistrikt. Kanstadfjorden, Rinøy og Kjeøy.

Allerede de første dager av februar blev man var fisk for distriktet, idet de første forsøk på den tid gav lite utbytte. Det var veritabel skrei som på den tid hadde innfunnet sig. Innsiget var visstnok da lite. Utbyttet øket imidlertid, og ved midten av måneden blev der ilandbragt garnfangster på op til 1500 kg. Linefisket gav også utbytte, men ikke så bra som for garn. Værforholdene hemmet fisket meget på den tid, og særlig gikk det utover de små farkoster. Det fortsatte fiske i februar og først i mars tilkjennegav at der for distriktet var opseget en stor fisketyngde, som stod helt fra Svellingen og østover over selve Kjeøy fiskehav og videre derfra helt op til indre del av Kanstadfjorden. Tyngden søkte for en del også østover forbi Rotvær og et godt stykke oppover Tjelsundet, altså langt utenfor Lofotlovens virkeområde. I siste halvdel av mars samlet tyngden sig inne på selve Kanstadfjorden, hvor der på den tid og videre utover foregikk et meget godt fiske med gode fangster for alle redskapsarter. En stor tilflytning til stedet medførte at det forholdsvis mindre felt blev overfylt av redskaper, særlig i tiden 20.—27. mars. Dette medførte at fisketyngden for en del seg ut og spredte sig. Fisket avtok nemlig adskillig sist i mars, og tilflytterne forlot stedet. Etter den tid avtok garnfisket raskt, mens linefisket fremdeles viste sig tilfredsstillende på enkelte steder av feltet, særlig midt på Kanstadfjorden. Været var også i april meget godt, og efterfisket svarte til forventningene og vedvarte til utover midten av måneden. De rikeste forekomster holdt sig på selve Kanstadfjorden, hvor fisket var jevnest og best under hele sesongen. Der var også adskillig tyngde tilstede utenfor selve Kjeøy, samt vest for Rinøy men dog ikke i de mengder som tilfellet var østenfor. Etter de siste driftsresultater å dømme seg fisketyngden direkte ut av Kanstadfjorden og inn i Vestfjorden uten å søke vestover langs det vanlige fiskefelt for Kjeøy og Svellingen, som således ikke fikk godt av efterfisket ved midten av april.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 8 019 000 kg.

Raftsundet opsynsdistrikt. Raftsundet og Risvær.

Etter driftsresultatene å dømme var der i løpet av hele vinteren intet nevneverdig innsig av fisk for dette distrikt, når undtaes at der for indre Raftsundet nogen dager først i mars foregikk et bra fiske, som skulde tyde på at der på dette felt var seget op nogen tyngde. Dette fiske blev ikke av nogen varighet, idet forekomstene seg ut og bort i løpet av en ukes tid.

Driften begynte allerede 25. januar av en del fiskere. Utbyttet blev lite. Det fortsatte fiske først i februar øket fangstene noget, men noget særlig opsving blev det ikke til. Fangstene dreiet sig om 800 kg. på garn, 200 kg. på liner og 80 kg. på dypsagn. Sist i februar var fangstene for Risvær på det beste. Samtidig seg fisken inn Raftsundet, hvor der som anført foregikk et godt fiske en ukes tid, særlig på dypsagn. Da fisketyngden forsvant inne på Raftsundet, og der fremdeles ikke inntraff noget nytt og rikere innsig på Risværhavet, flyttet en stor del av almuen for været til Kanstadsfjorden. De som lå igjen i været fortsatte bedriften og forsøkte overalt på feltet uten at fangstmengdene blev større enn tidligere på vinteren. Man håpet på at fisketyngden for Kanstadsfjorden vilde søke op på distriktets felt på vestsig i april, men også dette blev en skuffelse. Svellingshavet ligger godt til for fiske i april når forekomstene er på vestsig, hvorfor dette felt fortrinnsvis blev benyttet denne måned, men resultatene blev helt mistrøstige. Fisket for dette distrikt må derfor betegnes som mislykket.

Det opfiskete kvantum utgjorde 1 366 000 kg.

Skrova opsynsdistrikt. Skrova og Brettesnes.

Noget egentlig opsig av fisk fant ikke sted for dette distrikt før sist i februar. De forekomster som før den tid formerkedes på feltet var små, efter alt å dømme. Der blev forsøkt med dypsagn på forskjellige steder av feltet omkring 20. januar, hvilket fiske fortsatte utover mot midten av februar, da regulær drift begynte. Resultatene av dette fiske var helt utilfredsstillende, hvorfor der på den tid ikke var seget inn nevneverdig fisketyngde. Mot slutten av februar kviknet fisket bra til, idet garnfangstene på op til 3000 kg. da blev bragt på land. På den tid forekom efter alt å dømme et ganske bra innsig av fisk som var på det rikeste ved midten av mars, da utbyttet for alle redskapsarter stillet sig særdeles tilfredsstillende. Fisketyngden stod på den tid i de største mengder vest for Skrova. Et jevnt og utmerket fiske foregikk da helt til de første dager av april. På den tid delte tyngden sig såvidt man kunde forstå, idet en del seg opover mot Skrovskallene mot Hølla og en annen del vest forbi Skrovnesen. Det er grunn til å anta at tyngden som følge av meget store redskapsmengder på et forholdsvis lite felt spredte sig. Et tilfredsstillende fiske hadde man også efter den tid til 20 april, dog sterkt avtagende den siste uke.

Fisket for Brettesnes sluttet noget tidligere, men utviklet sig omtrent på samme måte som anført for Skrova. Fisken seg op på det vanlige felt fra Ingelsøy og vestover, hvor der en tid av vinteren, særlig første halvdel av mars, var adskillig fisk tilstede. Det ugunstige vær i februar

og delvis også i mars hemmet bedriften meget, og adskillig bedre resultater vilde ha foreligget om værforholdene hadde vært bedre.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 12 055 000 kg., hvorav for Skrova 9 756 000 kg. og for Brettesnes 2 299 000 kg.

Svolvær opsynsdistrikt.

Den første del av vinteren gav fisket for været lite utbytte, hvilket da særlig gjelder de farkoster som utelukkende drev fiske på det vanlige felt for været. Den overveiende del av været's båtbelegg drev fiske på den tid vestpå fiskehavet for Hopen og delvis også for Henningsvær. Driften sist i januar og omtrent hele februar, der også var sterkt værhindret, fortalte at ubetydelig innsig av fisk forekom på den tid. Bedriften stillet sig nærmest ulønnsom den første del av sesongen. Først i mars forekom et meget rikt innsig av fisk for Fellesdistriktet, og en del av denne fisketyngde søkte da også op på selve Svolvær fiskehav til »Hølla« og delvis litt lenger øst. Denne tyngde var usedvanlig stor, særlig vestover feltet. Man håpet da på at fisken vilde sige inn Austnesfjorden, eller i hvert fall samle sig på feltet utenfor Skjæringen. Dette blev imidlertid ikke tilfelle. Austnesfjorden blev helt uberørt av dette innsig, da forekomstene ikke søkte lenger op på feltet enn såvidt forbi selve »Dyp-hølla«. Ved midten av mars var fisketyngden meget betydelig, og et særdeles godt og jevnt fiske foregikk da fremover til utgangen av første uke i april, da fiskeforekomstene litt efter hvert seg ut av feltet.

De dagsfangster som utover midten av mars blev bragt på land av de forskjellige redskaper var ofte meget store. Dypsagnfisket gav også en tid et godt utbytte, men avtok omkring 20. mars, hvorfor de fleste gikk over til snik, som viste sig å være et meget fordelaktig redskap på den tid. Snikens anvendelse blir mer og mer almindelig i de østlige vær, særlig for Fellesdistriktet, hvor en stor del av nattlinefiskerne benytter redskapet delvis sammen med dagliner.

I februar var der formerket skrei inne på Austnesfjorden, hvor man enkelte dager fikk op til 60 fisk. Innsiget av fisk var imidlertid helt ubetydelig da det videre fiske ikke gav noget bedre utbytte.

Det for distriktet opfiskete og innbragte kvantum for tilvirkning utgjorde 35 003 000 kg.

Vågene opsynsdistrikt. Kabelvåg og Storvågen.

Det vanlige forsøksfiske i siste halvdel av januar gav intet utbytte. Det blev bare bragt på det rene at skreien var kommet, men i sparsomme mengder. Det videre fiske fremover til 20. februar forandret kun lite situasjonen. Det vesentlige av distriktets belegg med maskinkraft, søkte på feltet vestover på Hopshavet, hvor forekomstene var adskillig bedre

enn tilfellet var for pågjeldende distrikt og Fellesdistriktet i det hele. Det første egentlige fiskeinnsig av nogen betydning fant sted for distriktet omkring 20. februar. En utvilsomt ganske betydelig tyngde støtte da op i sig østover fra Hopshavet. Tyngden seg opover på Fellesdistriktet mot Kabelvågbakken og Hølla samt Skrovnesen. Det urolige vær som på en tid forekom daglig hindret bedriften særdeles meget, hvorfor en tilnærmedelsesvis utnyttelse av de gode og rike forekomster ikke lot sig gjøre. De største forekomster holdt sig på den vestre del av feltet, idet utbyttet av driften fra Kabelvågbakken og østover ikke var så tilfredsstillende som tilfellet var lengere vest på feltet. Fisken holdt sig på feltet fremover og utnyttelsen skjedde i den utstrekning været tillot det.

Ved midten av mars inntraff elter alt å dømme et nytt og meget betydelig innsig av fisk for distriktet, sannsynligvis et av de største fiskeinnsig som er forekommet på omhandlede felt i inneværende periode av Øst-Lofotfisket. Forekomstene støtte op på samme felt som nevnt for det første innsig omkring 20. februar. De største forekomster holdt sig dog på den vestre del av feltet mot Hopshavet, hvor der foregikk et utmerket jevnt og rikt fiske helt til først i april. Farkostene var daglig lastet, og mange klarte ikke å få med sig hele fangsten. Båtene blev overlastet og mange »sloget« store mengder på land. Det forekom at farkostene var lastet når halve trekningen var foretatt, og redskapene måtte settes ned til den påfølgende dag, eller man foretrakk å ta fangsten og redskapene i to vendinger. Det er meget sjelden at sådant forekommer under fisket, men i vinter var det en tid nokså dagligdagse foreteelser. I denne tid ophørte daglinedriften, som blev erstattet av et intenst snikfiske, der gav utmerkete resultater. Feltet blev så neddyngnet av redskaper at det var vanskelig å få ut en daglinestubbe. Også av den grunn blev sniken det selvskevne redskap. Nattdriften ophørte ganske av samme grunn. Det var risikabelt å sette ut nattnliner, som meget ofte gikk helt tapt. Været stillet sig også på denne tid gjennemgående gunstig, så forekomstene ved det siste store innsig blev utnyttet med en næsten fabelaktig seighet og intensitet.

Den store ansamling av farkoster på det forholdsvis lille felt medførte at enorme redskapsmasser blev neddyngnet på et begrenset område, hvilket igjen medførte redskapstap og stor slitasje. Dette forhold virket meget generende for nattredskapene, særlig da garnbruket.

Forekomstene begynte allerede 2. april å sige ut av feltet. Fangstene tok nemlig hurtig og bratt av på den tid, og efter driften de første dager i april å dømme var tyngden da på rask vestgående.

Stordriften ophørte da, men mange av det faste belegg, særlig de mindre farkoster blev liggende i bedriften til påske. Fangstene var ikke

særlig store, men bedriften var dog regningssvarende omtrent til det siste. Det endelige resultat må betegnes som godt for de fleste.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 5 880 000 kg.

Hopen opsynsdistrikt. Hopen, Kalle, Ørsnes og Ørsvåg.

Fisken søkte tidlig op på feltet for dette distrikt, men forekomstene var da uvesentlige. Utover 20. januar blev der trukket redskaper for distriktet med et utbytte på 300 kg. på garn og nattliner. Omfattende bedrift blev iverksatt fra først i februar uten at nogen særlig bedring inntrådte. Været var også ugunstig, og det hele lå ikke særlig godt an på den tid. Disse forhold vedvarte omtrent uforandret til 22. februar, da et ganske betydelig innsig av fisk forekom. Det inntraff i sine rikeste mengder på distriktets østre del av fiskehavet og stod forøvrig over hele fiskehavet og videre østover over grensen mot Fellesdistriktet. Utbyttet av fisket var på den tid meget godt de dager været tillot en sammenhengende drift, og dagsfangstene øket raskt. Den 11. mars øket dagsfangstene meget sterkt, og det blev konstatert at der på den tid forekom et nytt og usedvanlig stort opsig av fisk på distriktets fiskehav, sannsynligvis det største på en årrekke. En del av tyngden seg videre østover på Fellesdistriktets fiskehav og mot Skrova, mens den formentlig rikeste del av forekomstene blev stående igjen på distriktets felt. Der blev en ualmindelig tilstrømning av fiskefarkoster til feltet, og da været også stillet sig nogenlunde bra, blev der optatt kollosale mengder av fisk daglig. Til feltet søkte nemlig en mengde farkoster fra Skrova, Svolvær, Kabelvåg og Henningsvær og delvis også fra andre vær, så hver plett på feltet var mere enn fullt utnyttet. Dagliner og snik blev meget benyttet, og resultatene var meget gode. Garnfisket gav også et utmerket utbytte, enkelte dager så rikt at selv de store farkoster måtte ta fangsten i to vendinger. Mange måtte også her »sloge« på land den fisk av dagsfangsten som farkosten ikke kunde ta. »Søkklastede« båter var de dager ikke noget ualmindelig syn. Feltet blev så overfylt av redskaper at nattlinedriften blev vanskelig. De fleste fra det bruk gikk da over til snikfiske, der som nevnt gav et glimrende utbytte. Dette storslagne fiske holdt sig uforandret til de første dager av april. Da seg tyngden hurtig og plutselig bort fra feltet, og bedriften efter den tid var nærmest ulønnsom. Efter 10. april var der intet å utrette, hvorfor alle sluttet.

Man kan vel trygt si at en større del av de fiskepartier som blev tilvirket på strekningen Svolvær—Skrova—Henningsvær var opfisket på Hopshavet, et forhold som forresten har pågått nu i en årrekke. Av fangstene fra Hopshavet blev der for pågjeldende distrikt kun tilvirket 7 079 000 kg. Dette kvantum utgjør som det vil skjønnes kun en liten del av de store mengder av fisk som egentlig blev opfisket på distriktets fiskehav.

Henningsvær opsynsdistrikt.

En del forsøk efter fisk blev foretatt fra 20. januar og utover måneden. Noget utbytte av betydning opnådde ingen. Der blev forsøkt på de forskjellige steder, men overalt med det samme slette resultat. Driften den første uke i februar bragte ingen forandring, og det var tydelig å merke at noget nevneverdig opsig av fisk ikke da hadde funnet sted. I tiden 6.—12. februar støtte nogen fisketyngde op på distriktets fiskehav. I den utstrekning varte tillot det blev almindelig drift igangsatt, og utbyttet av fisket var enkelte dager tilfredsstillende, men det urolige vær skapte vanskeligheter omtrent hele februar måned, hvorfor tilnærmelsesvis utnyttelse av forekomstene ikke kunde skje.

Omkring 25. februar forekom det annet og største innsig av fisk, der utvilsomt var ganske betydelig. Det søkte op i de rikeste mengder på den østre del av distriktets fiskehav, hvor der fra sist i februar til utgangen av mars foregikk et meget godt og jevnt fiske for alle redskapsarter. Dypsagn- og snikfisket bragte her visstnok de beste resultater. Været var heller ikke i mars så stabilt og rolig som nødvendig for en full utnyttelse av forekomstene, men resultatet blev tross disse vanskeligheter gjennomgående godt. Forekomstene søkte også op på den vestre halvdel av distriktets fiskefelt, men mengdene var der på langt nær ikke så rike som tilfellet var østpå mot Hopshavet.

Sist i mars avtok fisket hurtig, og det var tydelig å merke at fisketyngden for været da var ferdig og på sig ut av feltet. Efter alt å dømme seg forekomstene rett inn i Vestfjorden uten å støte op på de vanlige felt lengere vest. Noget nytt opsig av fiskeforekomstene østpå fant ikke sted, og der er grunn til å tro at også tyngden østenfor seg direkte ut av feltet og inn i dypfjorden.

Den første uke i april gav fisket et lite tilfredsstillende utbytte og senere var bedriften ulønnsom, hvorfor mange flyttet vestover mens andre reiste hjem. Ved midten av måneden fant almindelig avslutning sted.

Det for distriktet opfiskete kvantum utgjorde 19 980 000 kg.

Stamsund opsynsdistrikt. Stamsund, Setne og Ure.

Den siste uke i januar optok en del farkoster driften for dette distrikt, efter mere spredte forsøk i midten av måneden. Driften sist i måneden gav utbytte som godtgjorde at innsig av skrei hadde funnet sted, idet enkelte nattlinefiskere opnådde en fangst på 700 kg. med frossen storsild som agn. Først i februar blev en mer omfattende drift satt igang, og der opnåddes på den tid linefangster på småskøiter på op til 1000 kg., jevnt 550, mens garnfangstene gikk op i 2100 kg., riktignok da tre-netters bruk. Fisken stod på den tid ved Eggen. Det fortsatte fiske de påfølgende to uker i februar øket dagsfangstene ganske bra, og særlig var dette

tilfelle for garnfiskerne, som enkelte dager nådde fangster på op til 4600 kg. Småskøitene benyttet på den tid fløitliner, som viste sig fordelaktig. For dorylinefiskerne som ikke benyttet fløitliner var utbyttet på den tid utilfredsstillende. Over 20. februar avtok garnfisket noget, mens nattlinefisket for småskøiter holdt sig nogenlunde tilfredsstillende på samme tid som dorylineskøitene opnådde betydelig økete fangster omkring 25. februar på den østre del av feltet, nemlig op til 3000 kg. jevnt 1700. Dette fiske fortsatte til utgangen av første uke i mars, da et nytt og visstnok betydelig fiskeinnsig fant sted for distriktet. De nye forekomster søkte feltet østpå til grensen mot Henningsvær, hvor utbyttet fremover på de forskjellige redskaper gjennomgående var godt. Tyngden var også fordelt noget vestover på feltet, men forekomstene var på langt nær ikke så omfattende som tilfellet var på den østre del av distriktets fiskehav, hvor et meget tilfredsstillende nattlinefiske foregikk helt fremover til midten av april med gjennomsnittsfangster på den beste tid på 2 à 3000 kg., ja endog op til 5000 kg. Dette felt gav også ganske godt utbytte for garnfiskerne, særlig fra midten av mars og fremover en tid. På den tid gav også garnfisket enkelte netter gode fangster på den vestre del av fiskehavet, om enn noget ujevnt.

Dorylinefisket gav utmerkede resultater utover midten av mars, særlig på den østre del av feltet. Derimot artet nattlinefisket for småskøitene sig meget ujevnt, hvilket sannsynligvis kom av at der til stadighet blev variert mellom fløit og bunnliner, samt av den grunn at disse farkoster holdt sig lengere vest på feltet hvor forekomstene ikke var så omfattende som lengere øst, dette for å undgå det vanskelige samfiske med doryene.

Fisketyngden holdt sig gjennomgående nokså langt inn på feltet, hvilket i forbindelse med det urolige vær i februar og en stor del av mars medførte at robåtfiskerne hadde vanskelig for å holde driften gående, hvilket også var tilfelle med de åpne og mindre motorbåter.

Resultatene for disse farkoster må derfor betegnes som ytterst slette.

Ved midten av april tok fisket så raskt av at bedriften efter den tid var ulønnsom.

Det for distriktet opfiskete kvantum utgjorde 8 314 000 kg., hvorav for Stamsund 6 937 000 kg. og for Ure 2 377 000 kg.

Balstad opsynsdistrikt. Balstad og Mortsund.

Innsig av fisk foregikk for dette distrikt omkring 25. januar. Der blev på den tid foretatt nogen redskapstrekninger, nattliner, som i betraktning av årstiden gav et bra utbytte. Fisken stod da langt inn og vest. Det videre fiske bragte på det rene at det nevnte første opsig var på østgående, og efter alt å dømme seg den vesentlige del av tyngden fortsatt østover langs Eggen, men kun spredte forekomster søkte op på det

egentlige felt for distriktet. Noget egentlig resultat av fisket kom det ikke til hverken sist i januar eller første del av februar. Ved midten av sistnevnte måned inntraff et nytt innsig av fisk, som stødte op langt inn, vesentlig ved Eggen. Fisken var da mer ujevn og småfallende enn tilfellet var tidligere på vinteren. Været hindret bedriften meget på den tid, men til tross herfor stillet utbyttet av fisket sig tildels bra fremover til 10. mars, særlig da for nattlinefiskerne. Fisket tok da merkbart av, idet tyngden av fisk som var tilstede hadde seget østover, sannsynligvis langs Eggen, å dømme efter den føling man på den tid hadde med forekomstene. Noget nytt innsig av fisk blev senere ikke formerket, hvorfor bedriften fra 10. mars og ut måneden stillet sig lite tilfredsstillende. Dette forhold rettet betydelig på sig da forekomstene østpå søkte op på distriktets felt først i april på vestgående. Et meget godt fiske foregikk da fremover til 15. april. Fisken søkte op på Mebotten, og da været på samme tid var godt gav driften et tilfredsstillende utbytte. De større linefarkoster avsluttet ved midten av måneden, mens de mindre farkoster fortsatte fisket til 20. april med et lønnsomt utbytte. Forekomstene på feltet efter 20. i måneden var helt uvesentlige.

Distriktets fiskeparti utgjorde 9 656 000 kg.

Sund opsynsdistrikt. Sund og Nufsfjord.

Efter alt å dømme må forekomstene av fisk ha vært uvesentlige under hele sesongen. De prøvetrekninger som blev foretatt med liner ved slutten av januar gav kun ytterst små fangster. Forholdet blev noget bedre først i februar, da man enkelte dager på småskøiter opnådde linefangster på op til 1800 kg., jevnt 800. Det var dog kun enkelte dager at utbyttet var såvidt bra. Været hindret også her driften, hvilket bidrog til det ugunstige driftsresultat. Dette fiske avtok dog ved midten av februar, og det er det mest sannsynlige at de vesentligste forekomster seg over feltet og østover. I hvert fall gav driften lite på den tid, men været bidrog sterkt hertil. Efter 15. mars stillet været sig nogenlunde bra. Det viste sig imidlertid da at de forekomster som var tilstede måtte være små, da fangstene stadig stillet sig helt utilfredsstillende fremover til sist i mars. Fra da og helt til 20. april foregikk imidlertid et meget bra fiske, særlig på natt- og dagliner. Det var ganske sikkert forekomstene østfra som da var på vestsig og skapte forandring i den tidligere så mistrøstige situasjon. Med de særdeles gunstige værforhold som inntraff i april blev forekomstene godt utnyttet, noget som rettet på stillingen, spesielt for de små farkoster. Garnfisket for Sund gav også en del utbytte fra 16. mars til 12. april. I det hele utviklet fisket sig på en utilfredsstillende måte, så resultatet for omtrent alle må betegnes som utilfredsstillende.

Det for distriktet opfiskete kvantum utgjorde 3 515 000 kg., hvorav for Sund 1 915 000 kg. og for Nufsfjord 1 600 000 kg.

Reine opsynsdistrikt. Reine og Havnøy.

Fisket utviklet sig i løpet av vinteren omtrent på lignende måte som foran nevnt for Sund opsynsdistrikt. Også for nærværende distrikt blev der trukket nattliner sist i januar med fangster på 700 og på garn noget mindre. Den fortsatte bedrift i februar bragte nogen opgang i nattlinefangstene, mens utbyttet for garnfiskerne stedse var slett. Det faste og forholdsvis store garnbelegg for været flyttet derfor til Øst-Lofoten. En del smågarnbåter og det faste belegg av linefarkoster, såvel ro- som motorbåter fortsatte imidlertid bedriften. Men været hindret fisket sterkt. De dager utover februar været tillot sammenhengende drift skapte nogen bedring for nattlinefiskerne, likesom smågarnfolket til sine tider gjorde det bra. Dette fiske holdt sig med vekslende resultater, aldri med noget særlig tilfredsstillende utbytte, helt til 25. mars, da fisket tok meget av og gjorde bedriften lite lønnsom. Dette forhold varte kun en ukes tid, da fisket først i april tok sig meget op og fortsatte med særdeles gode resultater helt til 20. april, de siste dager dog med avtagende fangster. Bedringen i fisket medførte at en adskillig tilflytning skjedde først i april, bl. a. innfant det været tilhørende faste garnbelegg sig atter og optok bedriften med et ganske bra resultat. Tilflytterne optok også dorydriften som likeledes gav tilfredsstillende fangster en tid.

Efter alt å dømme var forekomstene for distriktet gjennomgående små, bortsett fra opsiget av fisk østfra den siste del av sesongen.

Fisken stod hele tiden langt inn på feltet, hvorfor det var vanskelig for de mindre farkoster å drive sammenhengende. Resultatet for distriktet må betegnes som dårlig, og i særlig grad gjelder dette robåtfiskerne.

Det for distriktet opfiskete kvantum utgjorde 4 764 000 kg.

Sørvågen opsynsdistrikt. Moskenes, Sørvågen, Tind og Å.

De fiskeforekomster som søkte til feltet for dette distrikt var efter alt å dømme meget små under hele sesongen. Der forekom et mindre innsig i februar, men disse forekomster støtte op så langt inn og vest mot Værøyhavet, at det var meget vanskelig for farkostene fra Sørvågen å nå dit under de barske værforhold som hersket på den tid. Det må her også omerindres at den vesentlige del av båtlegget for distriktet består av mindre motorbåter og åpne robåter. Det øvrige felt blev også benyttet til forskjellige tider av vinteren, men det viste sig at forekomstene var meget små overalt. Man håpet stadig på et omslag til det bedre, men det kom dessverre ikke. Selv det vanlige og omtrent årvisse efterfiske i april når fisketyngden er på utsig — uteblev omtrent helt. Det endelige resultat blev derfor som det vil skjønnes så slett som det ikke har vært på en rekke av år. For de fleste blev sluttresultatet nærmest tapbringende,

og for enkelte var tapene så vidt følsomme at der måtte ydes offentlig hjelp til hjemreisen fra været.

Det for distriktet opfiskete parti utgjorde 5 250 000 kg.

Værøy opsynsdistrikt.

Ordinær drift blev satt igang allerede 31. januar, og det viste sig da at der allerede på den tid var seget op på feltet såvel på innersiden som yttersiden av Værøy en ganske betydelig fisketyngde. Den første trekning for været blev foretatt den 28. januar. Redskapene — liner — var satt den foregående dag. Fangsten var da kun fra 40 til 70 kg. Etter dette måtte det forannevnte innsig ha funnet sted i dagene 28.—31. januar. Det videre fiske i februar øket dagsfangstene adskillig, særlig på nattliner, og ved midten av måneden opnådde småskøiter op til 2000 kg. pr. setning, robåter 1200 og garn op til 4000 kg. Fangstene var omtrent ensartet av størrelse både på inner- som yttersiden av Værøy. Dette fiske varte hele februar og mars, dog enkelte dager økete fangster og til andre tider igjen noget slappere. Været hindret her som ellers fisket betydelig, og meget bedre resultater vilde ha blitt tilfelle om været hadde stillet sig såvidt bra at en nogenlunde sammenhengende bedrift hadde vært mulig. Særlig robåtene blev hemmet i sin bedrift av været.

Den første uke av april avtok dagsfangstene, men fisket stillet sig fremdeles så bra at driften var lønnsom helt frem til påske. Der var mange som fortsatte også efter påske, men på den tid avtok forekomstene så sterkt at de fleste foretrakk å slutte mellom 20. og 25. april.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 3 699 000 kg.

Røst opsynsdistrikt.

Fra meget tidlig i januar og fremover til 25. februar var der utvilsomt en betraktelig fisketyngde tilstede på yttersiden av Røst. Like over nyttår blev der trukket redskaper på feltet. Utbyttet var da ikke særlig stort, men den fortsatte drift fra midten av januar gav derimot ganske gode fangster, omenn noget ujevne. Ytterligere bedring fant imidlertid sted efter hvert, hvorfor bedriften ved slutten av januar må betegnes som meget tilfredsstillende. I februar inntrådte imidlertid en langvarig uværperiode, som næsten umuliggjorde en nogenlunde sammenhengende bedrift. De dager været tillot trekning stillet fisket sig fremdeles godt på yttersiden, et forhold som vedvarte utover 20. februar. Fra den tid ophørte fisket på dette felt og nogen forandring inntrådte ikke senere på vinteren.

Også på innersiden antaes der å ha vært nogen fisketyngde tilstede fra midten av januar og fremover vinteren. De dager været i februar og mars tillot trekning var utbyttet ofte tilfredsstillende, og særlig gjelder dette garnfisket. For nattlinenes vedkommende var fangstene mindre, og fordelingen var også mer ujevn. Fisken stod utover hele feltet som spredte forekomster uten at nogen tyngde søkte op på noget bestemt felt, såvidt man kunde skjønne. I siste halvdel av mars samt i april var været bra, og fisket utviklet sig i den tid tilfredsstillende.

Den almindelige mening blandt fiskerne gikk ut på at der var stor fisketyngde tilstede såvel på ytter- som innersiden av Røst omtrent under hele sesongen. Det er mulig at denne påstand er riktig, men da været umuliggjorde en nogenlunde sammenhengende bedrift, er det vanskelig med nogenlunde sikkerhet å bedømme dette forhold riktig.

Strømforholdene stillet også her store vanskeligheter.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 1 620 000 kg.

Det til handelsvarer opfiskete kvantum utgjorde ved fiskets avslutning 127 200 000 kg. fisk, 1537 hl. lever, 54 965 hl. dampmedisintran og 55 524 hl. rogn.

Efter gjennomsnittsvekten i de forskjellige fiskevær svarer det forannevnte fiskeparti til et stykkekvantum på ca. 38.6 millioner.

Av fiskepartiet blev 95 582 000 kg. saltet til klippfisk, 30 467 000 kg. hengt til rundfisk og 1 151 000 kg. eksportert iset eller på annen måte i fersk tilstand.

Til guano blev anvendt 35 120 000 stk. torskehoder. Dessuten blev der i løpet av vinteren anvendt ca. 3 400 000 stk. sådanne til hjemmebruk, der vesentlig blev sendt omkring i Nord-Norge.

Som vanlig blev en masse torskerygger anvendt til guano. Efterspørselen var stor, og prisene på dette råstoff var meget bra. En rekke fiskere, særlig i Vest-Lofotværene, opbevarte alt fiskeavfall, som de senere solgte i tørket tilstand. Det arbeide som var forbundet med å ta vare på fiskeavfallet av egen fangst lønte sig godt.

Verdien av de anførte produkter utgjorde ca. 19.5 millioner kroner mot foregående år ca. 17.5.

Til fortæring i Lofoten og hjemsendelse i småpartier medgikk ca. 3 000 000 kg. til en samlet verdi av kr. 300 000, hvilket parti ikke er medtatt i det endelige kvantum for Lofoten og er likeledes satt ut av betraktning ved beregningen av totalutbyttet foran.

Leverens fettholdighet utgjorde gjennomsnittlig 47 pct.

Fiskens rognholdighet i hl. pr. 1000 stk. har i de siste år stillet sig således:

1921	1.19	1925	1.81
1922	1.22	1926	1.32
1923	1.64	1927	1.21
1924	1.69	1928	1.24

Rognholdigheten i hl. pr. 1000 kg. fisk utgjorde i:

1929	0.44
1930	0.44

Beregningen er foretatt på en tid av sesongen da forøkelsen av rognpartiet ophørte.

Av rognpartiet blev 5931 hl. anvendt til hermetik.

Det årlige utbytte av fisk, lever og tran, samt antallet av fiskere siden 1885.

Tabell 33.

År	Antall fiskere	Opfisket kvantum i tusener i stkr.	Fisk pr. fisker i stkr.	Leverholdighet		Damp- disintran- parti	Bruntran- parti	Leverparti til annen tran			
				Antall fisk pr. hl. lever	Antall Gjennsnittlig				1000 hektoliter		
									Opfisket kvantum i tusener kilo	Fisk pr. fisker i kilo	Leverholdighet Kilo fisk pr. hl. lever
1885.....	26 652	26 500	1 000	400— 700	—	6,55	18,5	29,5			
1886.....	28 920	31 000	1 072	300— 650	—	10,00	25,4	41,0			
1887.....	28 030	29 700	1 060	300— 700	—	9,50	23,6	38,3			
1888.....	31 917	26 000	815	250— 450	—	16,10	23,6	38,0			
1889.....	30 083	17 200	572	200— 500	—	12,90	14,6	23,5			
1890.....	30 324	30 000	989	200— 500	—	16,70	36,3	58,5			
1891.....	30 378	21 050	691	250— 500	—	18,20	14,1	22,7			
1892.....	30 092	16 250	530	280— 550	—	8,10	14,3	23,0			
1893.....	26 683	27 000	1 012	270— 550	—	18,60	19,5	31,5			
1894.....	28 000	28 500	1 107	400— 800	—	12,30	7,3	14,6			
1895.....	32 600	38 600	1 184	500—1300	—	12,30	3,8	11,0			
1896.....	32 280	18 000	558	570—1000	—	8,85	1,2	2,5			
1897.....	31 312	25 800	824	300— 720	—	18,26	3,8	7,7			
1898.....	29 777	15 000	504	300— 700	460	11,25	4,0	8,0			
1899.....	24 461	15 000	613	250— 450	340	18,45	6,1	11,0			
1900.....	22 736	8 400	369	230— 440	320	10,77	3,0	5,6			
1901.....	18 555	13 000	700	250— 500	350	15,89	3,1	6,0			
1902.....	23 054	14 300	620	380— 900	560	9,63	1,1	2,6			
1903.....	18 277	13 700	750	700—4000	2160	0,61	0,2	1,1			
1904.....	18 000	12 290	683	500—1800	1150	3,29	0,3	0,8			
1905.....	20 626	13 500	654	370— 700	551	11,49	1,1	2,2			
1906.....	20 777	18 600	895	260— 700	521	16,95	1,6	3,1			
1907.....	20 166	18 700	927	280— 550	430	20,37	2,3	4,5			
1908.....	20 183	13 300	659	230— 450	330	20,10	1,5	2,9			
1909.....	20 346	16 800	825	250— 500	400	20,00	1,3	2,6			
1910.....	19 113	13 900	727	300— 500	435	13,46	0,9	2,0			
1911.....	28 088	10 500	581	330— 800	527	7,87	0,3	0,8			
1912.....	16 360	15 100	925	400— 750	553	12,04	0,6	1,2			
1913.....	14 659	10 200	696	420—1000	610	6,04	0,3	0,9			
1914.....	16 382	11 700	715	350— 900	523	9,62	0,5	1,0			
1915.....	15 920	16 000	1 015	350— 800	542	12,65	0,6	1,4			
1916.....	19 758	14 400	729	300— 530	425	15,94	0,7	1,4			
1917.....	19 091	9 200	538	240— 600	378	12,00	0,4	0,8			
1918.....	16 394	6 120	373	280— 700	430	6,49	0,3	0,6			
1919.....	11 539	7 000	606	240— 650	414	8,43	0,2	0,7			
1920.....	12 090	12 100	1 000	240— 550	300	18,37	0,6	2,4			
1921.....	17 095	18 600	1 088	220— 700	313	29,27	0,4	5,2			
1922.....	15 682	13 100	847	200— 500	240	27,69	0,5	3,2			
1923.....	17 369	17 012	978	170— 370	235	35,29	0,4	4,3			
1924.....	18 676	16 100	862	160— 450	220	36,79	0,6	4,1			
1925.....	21 471	21 900	1 020	170— 650	276	42,05	2,1	1,3			
1926.....	21 625	27 600	1 276	210— 680	300	45,24	1,9	2,4			
1927.....	19 523	35 600	1 825	250—1200	382	43,04	1,8	1,5			
1928.....	25 216	34 000	1 348	220—1000	440	27,96	1,5	1,3			
		Opfisket kvantum i tusener kilo	Fisk pr. fisker i kilo	Leverholdighet							
				Kilo fisk pr. hl. lever	Kilo Gjennsnittlig						
1929.....	27 054	130 256	4 814	800—1600	1050	55,16	2,8	1,3			
1930.....	28 356	127 200	4 486	800—1500	1073	54,96	2,7	1,3			

Opfisket kvantum skrei, månedsviis fra 1871.

Tabell 34.

År	Antall (mill. stk.)				Procent			
	Jan. og februar	Mars	April	Ialt	Jan. og februar	Mars	April	Ialt
I gjennemsnitt 1871—1891 ..	5.0	15.8	4.4	25,2	19.8	62.7	17.5	100
— " — 1891—1900 ..	2.8	13.8	4.7	21.4	12.3	65.4	22.3	100
— " — 1901—1910 ..	1.5	8.6	4.7	14.8	9.7	57.0	33.3	100
— " — 1911—1920 ..	1.4	7.1	2.8	11.3	12.4	62.8	24.8	100
1921.....	4.0	8.1	6.5	18.6	21.4	43.6	35.0	100
1922.....	1.8	8.0	3.3	13.1	13.9	61.1	25.0	100
1923.....	2.6	10.1	4.3	17.0	15.3	59.4	25.3	100
1924.....	2.5	8.3	5.3	16.1	15.5	51.5	33.0	100
1925.....	3.0	13.2	5.7	21.9	13.7	60.1	26.2	100
1926.....	2.9	12.8	11.9	27.6	10.5	46.4	43.1	100
1927.....	5.7	22.6	7.3	35.6	16.0	63.5	20.5	100
1928.....	3.0	19.6	11.4	34.0	8.8	57.7	33.5	100
	Antall (mill. kg.)							
	Jan. og februar	Mars	April	Ialt				
1929.....	28.3	63.1	38.8	130.2	21.8	48.4	29.8	100
1930.....	14.0	77.1	36.1	127.2	11.0	60.0	29.0	100

Ukentlige opgaver over utbyttet for 1930.

Tabell 35.

Uken som endte	Fisk			Lever som ikke er anvendt til dampmedisintran	Dampmedisintran	Rogn	Trekningdage			
	Ialt	Herav saltet	Ukens fiske				Østlofoten		Vestlofoten, Værøy og Røst	
	Millioner kg.			Hektoliter			Hele	Delvis	Hele	Delvis
Januar 31...	0,239	0,172	0,239	17	78	160	4	—	4	—
Februar 7...	1,523	1,258	1,284	63	612	1158	5	1	6	—
— 14...	4,547	3,842	1,024	85	2091	3703	4	1	3	2
— 21...	8,420	7,183	3,873	96	3946	7163	3	1	3	2
— 28...	14,034	12,164	5,614	209	6032	12350	3	2	3	2
Mars 7...	22,784	19,855	8,750	304	9908	21117	4	1	3	2
— 14...	41,538	36,974	18,754	396	18918	34442	4	1	4	1
— 21...	62,047	54,822	20,509	655	26208	47799	5	1	4	2
— 28...	91,108	78,118	29,061	857	37048	54600	6	—	6	—
April 4...	107,851	88,922	16,743	1229	45716	55504	4	1	4	2
— 11...	121,543	94,960	13,692	1436	52263	55524	5	1	6	—
— 18...	125,941	95,527	4,398	1519	54461	55524	5	—	5	—
— 25...	127,200	95,582	1,259	1537	54965	55524	5	1	5	1

Lofot-fiskets utbytte i ferdige produkter fra 1881—1930.

Tabell 36.

År	Ialt fisk	Prod. herav			Hoder	Rogn	Medisin- tran	Tran	Verdi i mill. kroner
		Klipp- fisk	Tørr- fisk	Annen tilvirk.					
		Millioner stykker							
I gjennemsnitt 1881—1885 ...	23,7	20,2	3,5	—	17,3	28,4	3,23	16,5	5,80
I gjennemsnitt 1886—1890 ...	27,5	23,5	4,0	—	15,5	29,5	13,10	25,0	6,21
I gjennemsnitt 1891—1900	21,4	17,0	4,4	—	14,4	22,9	13,71	7,7	5,26
I gjennemsnitt 1901—1910 ...	14,8	9,2	4,3	—	10,2	17,3	13,18	1,3	5,13
I gjennemsnitt 1911—1920 ...	11,3	7,5	3,2	—	8,2	14,1	10,79	0,4	9,05
1921.....	18,6	7,8	10,0	0,8	14,2	22,2	29,3	0,4	10,80
1922.....	13,1	6,9	5,9	0,3	10,7	16,7	27,7	0,5	11,89
1923.....	17,0	9,6	7,0	0,4	14,4	27,8	35,3	0,4	9,90
1924.....	16,1	9,7	6,1	0,3	13,8	27,2	36,8	0,6	19,61
1925.....	21,9	13,8	7,9	0,2	18,7	39,4	42,0	2,1	27,99
1926.....	27,6	15,8	11,4	0,4	24,7	35,5	45,2	1,9	17,40
1927.....	35,6	20,4	14,8	0,4	32,8	39,1	43,0	1,8	10,20
1928.....	34,0	18,9	14,3	0,8	32,8	45,1	27,9	1,5	16,80
		Millioner kilo							
929	130,2	83,6	45,4	1,2	41,8	50,4	55,1	2,8	17,61
930	127,2	95,6	30,5	1,1	38,0	55,5	54,9	2,7	19,46

Fiskernes og utbyttets procentvise fordeling på de forskjellige redskaper.

Tabell 38.

År	Garnbruk		Linebruk		Dypsagn		Antall ialt	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk mill. stkr.
I gjennemsnitt								
— 1871—1880	50.4	48.7	29.6	45.6	10.0	5.7		
— 1881—1890	35.1	31.5	56.3	64.6	8.6	3.9		
— 1891—1900	38.4	34.9	55.0	62.3	6.6	2.8		
— 1901—1910	42.2	33.8	54.8	64.9	3.0	1.3		
— 1911—1920	30.6	34.3	63.6	62.9	5.8	2.8	17.028	11.232
1921.....	38.2	50.9	45.9	35.1	15.9	14.1	17.095	18.600
1922.....	29.6	34.8	41.5	51.7	28.9	13.5	15.682	13.100
1923.....	28.1	39.9	47.3	49.1	24.6	11.0	17.369	17.012
1924.....	28.3	36.7	42.7	55.3	29.0	8.0	18.676	16.100
1925.....	24.5	36.6	52.6	53.6	22.9	9.8	21.471	21.900
1926.....	28.9	32.3	52.6	54.5	18.5	13.2	21.625	27.600
1927.....	27.9	24.3	48.2	59.2	23.9	16.5	19.523	35.600
1928.....	20.6	20.0	49.3	63.3	30.1	16.7	25.216	34.000
								Fisk mill. kilo
1929.....	21.0	25.7	50.1	60.7	28.9	13.6	27.054	130.256
1930.....	22.5	27.0	44.5	57.0	33.0	16.0	28.356	127.200

Tabell 37. Fordeling av årets kvantum på opsynsdistriktene og på bruksartene og på tilvirkningsmåtene.

Fiskevær	Fiskeparti i kilo	Fiskepartiets anvendelse (mill. kilo)			Lever i hl.		Utvunnet damp- medisintran i hl.	Rogn i hl.		Hoder (mill. stkr.)		Opfisket mill. kilo på:		
		Saltet til klippfisk	Hengt til rundfisk	Eksportert iset	Lever- parti	Brukt til dampme- disintran		Saltet	Hjerme- tikk	Guano	Hjerme- forbruk	Garn	Liner	Dypsagn
Kanstadfjorden og Kjeøy	8,019	7,290	0,507	0,222	7498	7327 ¹⁾	3430	2880	—	1,850	0,050	4,463	2,475	1,081
Raftsundet og Risvær	1,366	0,991	0,372	0,003	1245	1146 ¹⁾	534	790	50	0,460	0,005	0,500	0,646	0,220
Brettesnes	2,299	1,989	0,310	—	2142	1897 ¹⁾	892	1100	—	0,500	0,170	0,830	1,269	0,200
Skrova	9,756	8,489	1,214	0,053	9092	7388 ¹⁾	3463	3430	58	2,400	0,400	4,014	2,090	3,652
Svolvær	35,003	33,352	1,489	0,162	32622	26294 ¹⁾	12349	7960	2260	10,410	0,500	10,049	20,411	4,543
Kabelvåg	5,880	3,868	1,756	0,256	6597	9452 ²⁾	4433	3604	—	1,600	0,200	2,000	1,280	2,600
Hopen	7,079	6,462	0,603	0,014	6411	3988 ¹⁾	1873	3522	400	1,900	0,104	2,462	1,147	3,470
Henningsvær	19,980	16,530	3,350	0,100	18620	17330 ¹⁾	8145	7774	1176	5,400	0,500	5,636	10,561	3,783
Stamsund	6,937	5,265	1,642	0,030	6465	10024 ²⁾	4707	4455	45	2 200	0,100	1,250	5,387	0,300
Ure	2,377	1,545	0,827	0,005	1376	1184 ¹⁾	552	1572	—	0,670	0,080	0,410	1,907	0,060
Balstad	9,656	4,394	5,101	0,161	8999	15195 ²⁾	7137	3885	1443	2,834	0,270	0,650	9,006	—
Nufsfjord	1,600	0,730	0,858	0,012	1491	1164 ¹⁾	546	1085	—	0,395	0,090	0,030	1,570	—
Sund	1,915	0,378	1,533	0,004	1785	1685 ¹⁾	792	720	80	0,550	0,040	0,150	1,765	—
Reine	4,764	1,252	3,482	0,030	4439	4758 ²⁾	2232	1533	200	1,000	0,550	1,000	3,764	—
Sørvågen Moskenes og Tind	5,250	1,296	3,932	0,022	4893	3959 ¹⁾	1856	1930	20	1,600	0,041	0,065	5,183	0,002
Værøy	3,699	1,323	2,303	0,073	3447	2845 ¹⁾	1337	1877	185	1,000	0,160	0,118	3,581	—
Røst	1,620	0,428	1,188	0,004	1519	1468	690	796	14	0,520	0,040	1,086	0,534	—
Ialt	127200	95,582	30,467	1,151	118641	117104	54965	49593	5931	35,229	3,300	34,713	72,576	19,911

¹⁾ En del lever fraført distriktet.

²⁾ — „ — tilført „

Mannslotter i kroner for hvert fiskevær — beregnet i brutto.

Tabell 39.

Fiskevær	Høieste				Middels				Laveste			
	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn
Kanstadfjorden, Kjeøy og Rinøy.....	900	500	450	400	500	300	200	200	300	100	50	100
Raftsundet og Risvær....	700	500	400	250	600	400	300	200	500	250	100	100
Brettesnes.....	950	650	350	—	550	440	200	—	230	150	100	—
Skrova.....	600	1000	1100	900	800	300	380	450	300	150	100	150
Svolvær.....	1250	1500	950	—	750	800	500	—	350	300	100	—
Kabelvåg og Stolvågen....	600	1000	800	1100	750	650	380	460	250	150	80	200
Hopen, Ørsnes og Ørsvåg	2100	1350	1200	—	1500	900	700	—	800	450	250	—
Henningsvær.....	1250	1280	1200	—	650	570	420	—	150	150	40	—
Stamsund og Steine.....	1000	1500	700	300	700	700	400	250	500	170	200	100
Ure.....	1000	1500	700	300	700	700	400	250	500	170	200	100
Balstad og Mortsund.....	900	1500	—	—	600	950	—	—	320	250	—	—
Nufsfjord.....	—	1100	—	—	—	750	—	—	—	300	—	—
Sund.....	1000	800	—	570	650	500	—	300	450	200	—	100
Reine og Havnøy.....	800	1050	—	700	500	650	—	550	400	300	—	300
Sørvågen, Moskenes, Tind og Å.....	1300	1200	100	350	900	380	40	230	500	25	—	150
Værøy.....	1000	1260	—	—	900	870	—	—	800	300	—	—
Røst.....	1000	800	—	—	530	370	—	—	190	80	—	—

Gjennomsnittsutbytte i brutto pr. mann fra 1881—1930.

Tabell 40.

År	Stykker skrei	Kroner	Fratrukket båtslott reduceres bruttolotten til kroner
I gjennomsnitt 1881—1890.....	656	203	—
1891—1900.....	732	183	—
1901—1910.....	744	259	—
1911—1920.....	716	595	—
1921.....	1088	631	514
1922.....	847	759	625
1923.....	978	568	448
1924.....	862	1050	900
1925.....	1020	1300	1030
1926.....	1276	804	620
1927.....	1824	523	393
1928.....	1348	666	509
	Antal kilo		
1929.....	4814	650	500
1930.....	4486	690	575

Det gjennomsnittsutbytte som er anført i tabell 40 foran er beregnet efter fiskernes antall den 22. mars og som vanlig angitt i brutto. Når derimot lottantallet beregnes på samme måte som fangstfordelingen skjer på, øker lottantallet så meget at bruttolotten reduseres som anført i nevnte tabell.

Agnforsyningen.

Agnforsyningen foregikk også i vinter på en tilfredsstillende måte, når bortsees fra et enkelt vær, hvor der fremkom klager over at agn-tilførselen til enkelte tider den siste del av sesongen ikke var tilstrekkelig.

Som agn benyttedes for nattlinebruk vesentlig frossen og iset storsild fra statens kjølelager samt fra N. Dahl, Nidaros. Silden viser sig fremdeles som et utmerket agn. Dertil blev der benyttet litt fersk sild, som blev tilført, men tilgangen var liten. Ennvidere kom lodden, men dette skjedde så langt ut i sesongen at denne agnsort fikk liten og ingen anvendelse.

Til agn for dagliner og snik benyttedes i stor utstrekning saltet skjell, hvorav tilgangen må betegnes som rikelig hele tiden til forholdsvis rimelige priser. Det var hovedsakelig i Øst-Lofoten at agnskjell blev benyttet. Sprutbelling blev også benyttet i nogen utstrekning, men beholdningene var overalt visstnok små.

Agnforbruket representerer en verdi på kr. 2 600 000, eller ca. 180 kroner pr. linefisker. Det agn som antaes medgått under snikfisket er medtatt her.

Agnprisene er anført i tabell 41.

Gjennomsnittspris på ågn i hvert vær 1930 i kroner pr. hektoliter.

Tabell 41.

Fiskevær	Fersk sild	Salt sild	Skjell	Salt skjell	Fersk lodde	Blekksprut	Blekksprut-lever	Iset eller frosset fersk storsild
Kanstadfjorden, Kjeøy og Rinøy.....	—	—	—	114.3	—	—	—	26.0
Raftsundet og Risvær....	10.0	—	—	110.0	—	—	—	22.0
Breitesnes.....	13.0	—	—	117.0	—	20.0	29.0	25.0
Skrova.....	14.3	—	—	104.0	—	—	—	—
Svolvær.....	12.0	—	—	128.5	—	—	—	22.5
Kabelvaag og Storvaagen.	—	—	—	108.6	—	26.6	—	25.0
Hopen og Ørsnes.....	—	—	—	125.0	—	—	—	21.6
Henningsvær.....	11.4	—	—	135.7	21.4	—	—	24.0
Stamsund.....	—	—	—	125.0	20.5	—	—	19.5
Ure.....	—	—	—	125.0	20.5	—	—	19.5
Balstad og Mortsund....	14.0	—	—	120.0	21.0	—	—	20.0
Nufsfjord.....	—	—	—	130.0	21.4	—	—	20.0
Sund.....	—	—	—	140.0	20.0	—	—	22.5
Reine og Havnøy.....	16.0	—	—	90.0	20.0	—	—	23.0
Sørvaagen, Moskenes, Tind og Å.....	13.3	—	—	115.0	20.0	—	30.0	23.0
Værøy.....	—	—	—	—	—	—	—	20.0
Røst.....	—	—	—	—	—	—	—	23.0

Redskapstap og slitasje.

De gjennomgående ugunstige værforhold i februar og en del av mars bevirket en del redskapstap. Den store ansamling av redskaper på begrensete områder i Øst-Lofoten bidrog også til å øke tapene. Egentlige tilfeller hvor store tap opstod på en gang inntraff derimot ikke. Tapene var spredte og fordelt.

Derimot må slitasjen betegnes som forholdsvis stor. Den intense drift, det urolige vær samt trengselen på feltet førte med sig en stor slitasje på redskapene. Hertil kom så strømforholdene der likeledes stillet sig ugunstige enkelte tider av vinteren.

Det samlede redskapstap blev adskillig større enn forrige år, og ansettes til 610 000 kroner, hvorav for garnbruket 190 000 og for linebruket 420 000 kroner.

Slitasjen blev forholdsvis stor og er beregnet til 2 960 000 kroner, hvorav for garnbruket 1 760 000 og for linebruket 1 200 000 kroner.

Leverholdighet i hver uke i hvert vær 1930.

(De anførte datoer betegner hver ukes slutning). Tallene angir antall kg. fisk pr. 10 liter lever.

Tabell 42.

Fiskevær	Februar				Mars				April			
	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25
A. Garnfisk.												
Kanstadfjorden	—	90	90	110	110	130	130	135	130	130	130	130
Raftsundet	80	80	100	90	90	100	110	130	130	130	130	130
Brettesnes	90	110	100	110	100	120	130	130	130	140	140	120
Skrova	82	90	90	95	95	100	100	105	105	100	98	98
Svolvær	90	85	85	90	100	105	110	110	110	110	110	110
Kabelvåg	100	90	90	95	105	100	110	115	112	110	110	110
Hopen	80	100	91	98	100	110	110	110	110	120	120	120
Henningsvær	90	90	90	95	95	95	100	105	110	105	110	110
Stamsund	92	85	86	95	90	90	100	100	100	120	—	—
Ure	—	—	90	95	100	100	115	125	135	130	110	110
Balstad	—	90	90	95	100	100	110	115	115	115	110	105
Nufsfjord	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sund	—	—	—	—	110	110	120	120	120	130	130	—
Reine	90	95	98	100	100	110	120	140	140	140	140	140
Sørvågen	—	90	90	93	—	—	—	—	—	—	—	—
Værøy	100	100	100	110	—	—	—	—	—	—	—	—
Røst	91	89	88	89	91	98	118	133	134	132	118	120
B. Linefisk.												
Kanstadfjorden	—	95	95	110	120	130	130	135	130	130	130	130
Raftsundet	80	80	130	110	110	110	120	130	130	130	130	130
Brettesnes	90	120	110	120	110	130	140	140	140	150	150	130
Skrova	—	—	—	110	115	115	120	125	125	120	—	—
Svolvær	100	95	90	111	110	110	120	120	120	120	120	120
Kabelvåg	110	100	100	105	115	110	110	110	110	110	110	110
Hopen	95	95	100	100	110	120	120	120	120	130	130	130
Henningsvær	110	100	105	115	110	110	115	130	125	120	120	120
Stamsund	95	98	107	105	110	95	115	108	120	138	124	130
Ure	100	100	100	100	110	100	115	125	135	130	110	110
Balstad	105	105	105	110	115	115	125	130	135	135	125	118
Nufsfjord	100	100	100	107	112	120	124	130	135	110	110	113
Sund	95	100	110	110	120	120	130	130	130	140	140	140
Reine	95	110	110	120	120	120	140	150	150	150	150	150
Sørvågen	105	100	100	110	110	115	135	150	150	140	150	150
Værøy	100	100	100	110	110	110	130	150	160	150	140	140
Røst	110	105	111	108	110	120	128	140	158	150	147	150

VIII. Torskebestanden i 1929 og 1930.

Av Oscar Sund.

En foreløbig redegjørelse for resultatene av undersøkelsene over torskebestanden i 1929 er gitt i Lofot-beretning for 1929. Her skal i korthet redegjøres for de iakttagelser som er gjort i begge de siste to sesonger forsåvidt resultatene nu (sept. 1930) foreligger.

I 1929 blev torskebestanden gjort til gjenstand for iakttagelse i omtrent samme utstrekning som i de nærmest foregående år, men i 1930 blev det, ved hjelp av en bevilgning av Fiskeribedriftens Forskningsfond mulig å gi arbeidet et betydelig videre omfang, idet der kunde sendes målere til flåten ved Bjørnøya og farvannene nordenfor, likesom iakttagelsene i Lofoten og Finnmarken kunde bygges på materiale fra flere steder. Særlig var det av interesse å ha en fiskemåler i den aller østligste del av Vestfjorden hvor der pleier å optre fisk av betydelig større kroppslengde enn noget annet sted på kysten.

Målingenes omfang de siste år fremgår av nedenstående tabell:

Tabell 1.

	1930	1929	1928	1927
Østfinnmarken	19 712	19 221	41 428	23 671
Vestfinnmarken	6 227	1 359	2 740	8 869
Vesterålen	1 600	5 910	—	—
Østlofoten	22 302	12 182	15 620	18 731
Vestlofoten.....	51 743	10 717	11 627	11 232
Møre og Fjordane	2 024	9 092	4 602	11 363
Tilsammen	113 608	58 581	76 017	73 866

Nedgangen i omfanget av målingsarbeidet i 1929 skyldtes loven om tvungen sløining i Lofoten som trådte ikraft det år. Det blev da nemlig nødvendig å få det meste arbeid utført ved faste målere, hvilket selvsagt faller dyrere så lenge den gamle målemetode med avlesning på et målebrett blev brukt. Siste sesong kunde der ved hjelp av det før nevnte tilskudd fra Fondet sendes ut flere målere (ialt fem) samtidig som der innførtes en ny målemetode som både er lettvintere og gir nøiaktigere resultat.

Denne metode består i at der brukes strimler av millimeterpapir som spennes på målebrettet og dette omvikles derpå med sterkt papir som får et strøk fernis. Fisken legges på og der gjøres med en syl et stikk ved det ytterste av sporen. Når så brettet befries for sitt dekke, sitter alle stikkene i millimeterpapiret og kan lett optelles, for hver cm., mm., tomme eller hvilket mål man ønsker. For torsk telles der op pr. centimeter.

Torskens størrelse i 1929 og 1930.

På fig. 1 er alle målinger fremstillet som månedsserier for hvert distrikt og i samme målestokk, d. v. s. hoiden over grunnlinjen av ethvert kurvepunkt angir antall fisk i hver centimeterklasse under forutsetning av at der var 10 000 fisk i hver serie. Som det vil sees varierer fiskestørrelsen overalt noget fra måned til måned, men forskjellen fra 1929 til 1930 er ikke meget stor, dog er der overalt blitt en del mere storfisk og litt mindre småfisk.

Målingene på de steder hvor vi ifjor ikke hadde observasjon viser ganske merkelige forhold: Ved Rinøy, innerst i Vestfjordbotnen, var der en meget høi procent av meget stor og gammel fisk. Fisket derinne var dog saa smått at disse storfisk ikke setter noget vesentlig preg på totalbillede av Lofot-fisken 1930. Målingene i de nordlige farvann i juni måned viser at den fisk som var i de nordvestlige deler av Barentshavet i sommer var skrei, typisk skrei, selv om der i forhold til Lofot-fisken var lite av de største størrelser. Dette er søkt vist på fig. 2, hvor målingene ved Bjørnøya og på banken syd for Hopen er sammenstillet med tilsvarende kårver for årets skrei i sin helhet samt med målingene fra Andenes i februar. Det vil sees at størrelsessammensetningen på Hopenfeltet var praktisk talt den samme som ved Andenes. Den inneholdt ingen mindre fisk enn denne. Det er altså ikke tale om at der var »loddefisk« i dette nordvestlige område i juni måned. Da der heller ikke var mer enn en ubetydelighet av mindre torsk ved Finnmarken, likesom der ikke foreligger noget om at slik fisk er observert andre steder

Torskens størrelse hver mnd 1929-1930
 Procent pr. 5-cm.-gruppe

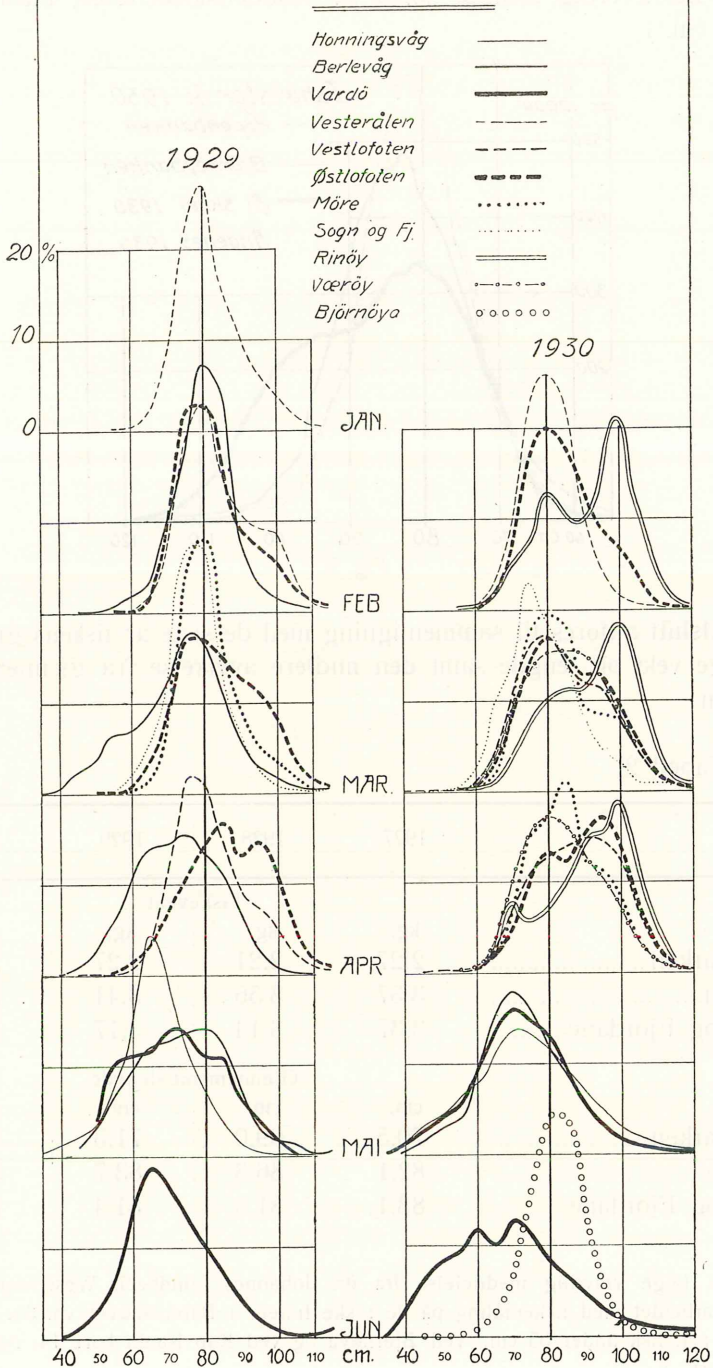

Fig. 1.

i Østhavet, tør det være nogenlunde sikkert at der for tiden ikke eksisterer nogen nevneverdig mengde torsk av »loddefiskstørrelse«, altså under ca. 65 cm.¹⁾

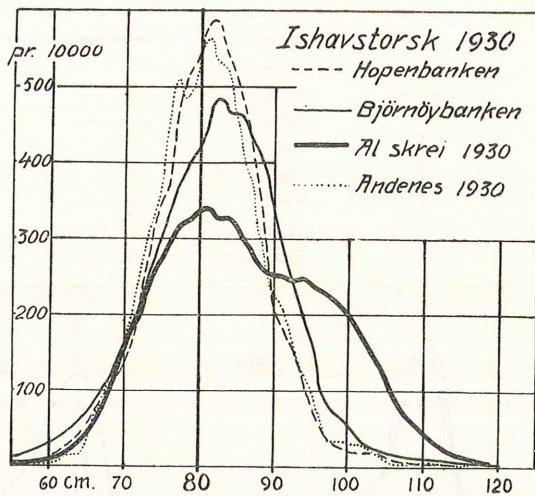

Fig. 2.

Tilslutt anføres til sammenligning med de siste år fiskens gjennomsnittlige vekt og lengde samt den midlere avvikelse fra gjennomsnittslengden:

Tabell 2.

	1927	1928	1929	1930
	Fiskevekt			
	kg.	kg.	kg.	kg.
Finnmarken	2.27	2.21	2.27	2.49
Lofoten.....	3.37	3.56	3.41	3.73
Møre og Fjordane	3.37	3.14	3.17	3.54
	Gjennomsnittslengde			
	cm.	cm.	cm.	cm.
Finnmarken	70.5	69.0	71.3	73.1
Lofoten.....	82.1	86.3	83.7	86.3
Møre og Fjordane	83.1	81.3	81.4	84.7

¹⁾ Ifølge velvillig meddelelse fra dr. Johannes Lundbeck, Wesermünde, som forestår arbeidet med fiskemåling på de tyske trålere i Barentshavet var der isommer bare 35 pct. fisk under 65 cm. ved Bjørnøya og ved Kap Kanin bare 14, ivår endog bare 7 pct.

Tabell 2 (forts.).

	1927	1928	1929	1930
	Middelavvikelse fra gjennomsnittslengde			
	cm.	cm.	cm.	cm.
Finnmarken	12.0	13.7	12.4	14.1
Lofoten.....	12.0	13.1	11.0	11.5
Møre og Fjordane	11.0	11.8	8.5	10.7

Når årets fisk gjennomgående er såpass meget større enn ifjor, da den tildels var mindre enn i 1928, skyldes dette (hvad man kan forstå av tallene for middelavvikelsen) at der i år var en ganske usedvanlig tilstrømning av meget stor fisk, mens sådan storfisk ifjor var påfallende sparsomt tilstede, sammenlignet også med de nærmest foregående år.

Torskefiskerienes utbytte.

Hvordan skal vi nu utnytte disse mange målinger for å få et innblikk i selve torskebestandens tilstand nu? Det er klart at vi da ikke bare kan bygge på hvad slags fisk som blev bragt på land i de forskjellige distrikter, så verdifulle disse opgaver enn er, vil de bare kunne fortelle lite, uten at vi også tar hensyn til hvor meget som er fisket i hvert distrikt og hvor stor anstrengelse der er gjort for å få vedk. fiskekvantum på land. Som enhet for fiskernes arbeid er overalt brukt et »fiskedagsverk«. Hvis der i et fiskevær har vært 100 fiskere tilstede og disse gjennomgående har hat 5 sjøveirdage, regnes det med at der i den uke i dette vær er utført 500 dagsverk. Der har ikke godt kunnet tas hensyn til anvendelsen av forskjellige redskap, men da fiskeflåtens utstyr i den retning ikke så hurtig forandres og det her dog kun gjelder et relativt forhold, bestemt til å sammenligne det ene år med det annet, kan det ikke antas at nogen vesentlig feil kan opstå av den forenkling som ligger i at en garnfiskers utbytte er regnet likt med en linefiskers.

Skreifiskerienes utbytte er i 1929 belyst ved en tabell som er trykt i Lofot-beretningen for nevnte år. For i år fremgår utbyttet av nedenstående to tabeller. Som det sees var det bare i Lofoten at der var et bra fiske, såvel de sydlige distrikter som Finnmarken var dårlig:

Tabell 3.

Fiskets gang fra uke til uke under skreifisaket i Lofoten, Møre og Fjordane.
 D = hundreder av utførte fiskedagsverk. F = tusener av fisk ilandbragt. U = antall fisk pr. mann pr. dag.

Distrikt		I uken som endte													Hele fiske- sesongen	
		Januar	Februar					Mars				April				
		31/1	7/2	14/2	21/2	28/2	7/3	14/3	21/3	28/3	4/4	11/4	18/4	25/4		
Øst- Lofoten	D	27	164	256	270	458	612	824	856	1014	787	265	51	6	5590	
	F	5	42	122	303	707	1348	3430	4108	5832	3008	1752	173	35	20865	
	U	1.9	2.6	4.8	11.2	15.4	22.0	41.6	48.0	57.5	38.2	66.1	33.9	58.3	37.3	
Mellem- Lofoten	D	66	210	281	279	320	299	369	355	450	335	287	93	47	3391	
	F	44	154	406	511	725	924	1894	1598	2218	1627	1461	334	63	11959	
	U	6.7	7.3	14.4	18.3	22.7	30.9	51.3	45.0	49.3	48.6	50.9	35.9	13.4	35.3	
Vest- Lofoten	D	29	96	90	90	116	97	100	122	160	128	316	148	49	1541	
	F	38	110	337	281	227	323	385	498	613	491	1053	894	282	5532	
	U	13.1	11.5	37.4	31.2	19.6	33.3	38.5	40.8	38.3	38.4	33.3	60.4	57.6	35.9	
Røst og Værøy	D	22	48	28	24	38	34	34	47	58	41	56	38	24	492	
	F	9	84	161	154	133	123	164	174	197	154	221	100	61	1735	
	U	4.0	46.0	57.5	64.2	35.0	36.2	48.2	37.0	34.0	37.6	39.5	26.3	25.4	35.3	
Hele Lofoten	D	144	518	655	663	932	1042	1327	1380	1682	1291	924	330	126	11014	
	F	96	390	1026	1249	1792	2718	5873	6378	8860	5280	4487	1501	441	40091	
	U	6.7	7.5	15.7	18.8	19.2	26.1	44.3	46.2	52.7	40.9	48.6	45.5	35.0	36.4	

Tabell 3 (forts.)

Distrikt		I uken som endte													Hele fiske- sesongen
		Januar	Februar				Mars				April				
		31/1	7/2	14/2	21/2	28/2	7/3	14/3	21/3	28/3	4/4	11/4	18/4	25/4	
Nordmør	D	—	—	30	57	71	49	101	113	114	133	124	95	61	948
	F	—	—	15	37	38	34	133	255	174	278	486	318	41	1809
	U	—	—	5.0	6.5	5.4	6.9	13.2	22.6	15.3	20.9	39.2	33.5	6.7	19.1
Romsdal	D	—	—	2	5	4	6	44	57	63	79	77	39	—	376
	F	—	—	1	3	3	3	67	265	287	290	231	175	—	1325
	U	—	—	5.0	6.0	7.5	5.0	15.2	46.5	45.6	36.7	30.0	44.9	—	35.2
Sunnmør	D	—	—	66	66	117	137	145	210	280	302	152	39	—	1514
	F	—	—	15	26	55	67	207	631	770	567	356	34	—	2728
	U	—	—	2.3	3.9	4.7	4.9	14.3	30.0	27.5	18.8	23.4	8.7	—	18.0
Fjordane	D	—	—	24	58	70	84	91	87	70	59	39	—	—	582
	F	—	—	4	44	19	45	42	37	31	16	10	—	—	248
	U	—	—	1.7	7.6	2.7	5.4	4.6	4.3	4.4	2.7	2.6	—	—	4.3
Møre og Fjordane	D	—	—	122	186	262	276	381	467	527	573	392	173	61	3420
	F	—	—	35	110	115	149	449	1188	1262	1151	1083	527	41	6110
	U	—	—	2.9	5.9	4.4	5.4	11.8	25.4	23.9	20.0	27.6	30.5	6.7	17.8

Tabell 4.

Finnmarkfiskets utbytte i 1930 efter særlige opgaver fra fiskeopsynet.

F = fisketall (virkelig) i tusener, D = utførte dagsverk i hundreder,
U = antall fisk pr. utført dagsverk.

Strekning	April			Mai			Juni			Hele sesongen		
	F	D	U	F	D	U	F	D	U	F	D	U
Gr. Jakobselv												
—Syltefj.	470	394	11.9	1771	1227	14.4	330	407	8.1	2571	2027	12.7
Båsfjord												
—Berlevåg	128	217	5.9	1911	638	30.0	229	117	19.6	2268	972	23.3
Finkongkjeila												
—Lebesby	175	93	18.8	597	175	34.1	29	19	15.3	801	287	27.9
Kjelvik												
—Loppa	328	297	11.0	335	317	10.6	58	153	3.8	722	767	9.4
Hele Finnmarken	1101	1001	11.0	4614	2357	19.6	646	696	9.2	6361	4054	15.7

De tall for det gjennomsnittlige utbytte pr. dagsverk som er beregnet i disse tabeller burde vært lagt til grunn ved kombinasjonen med målingene. Imidlertid blev tallene i første år da denne slags undersøkelse av målingene blev gjort, beregnet på en noget annen og enklere måte som gir et resultat av ca. 67 pct. av det virkelige. For å få et uttrykk for det utførte fiskearbeid blev nemlig antallet av fiskere på tellingsdagen (midt i de resp. sesonger) multiplisert med sesongens samlede antall sjøværsdager. Dette måtte gi et større tall for antall dagsverk, nemlig ca. 50 pct. for høit, følgelig et tilsvarende for lavt tall for utbyttet pr. dagsverk. For å beholde samme »målestokk« i beregningene er de i tabellene utregnete tall dividert med $1\frac{1}{2}$. Dette endrer naturligvis intet i realiteten. (Imidlertid vil beregningene over torskebestanden senere bli lagt over på basis av de virkelige dagsverksutbytter, når leilighet gis til det temmelig store regnearbeide som må til).

I de siste år var det virkelige gjennomsnittlige utbytte pr. mann og pr. dag:

Tabell 5.

	Antall fisk pr. dagsverk				Procent av gj.snitt 1913—28		
	1928	1929	1930	Gj.snitt 1913—28	1928	1929	1930
Finnmarken	19.5	32.9	15.7	35.7	55	92	44
Lofoten	31.2	37.2	36.5	22.2	141	168	164
Møre og Fjordane	10.8	10.4	17.8	18.3	59	57	97
Al skrei ¹⁾	24.1	27.9	30.0	20.8	116	134	144

Kombinasjon av resultatene fra de forskjellige distrikter og fiskeperioder.

Her må ennu sies et par ord om hvordan målingene i de forskjellige perioder av fisket og i de forskjellige distrikter er kombinert for å gi et samlet bilde av hele bestandens forhold. På hvert sted hvor der måles (og det var i år på ialt 11, nemlig sørpå 2, Lofoten 5 og Finnmarken 7) summeres alle målinger månedsvis. Disse månedssummer for hver centimeterlengde gis derpå vekt i forhold til det i vedk. måned opfiskete kvantum. De således beregnede månedsserier summeres så særskilt for Lofoten, Møre og Finnmarken. Disse serier gis nu vekt med det tusendobbelte av det ovennevnte tall for utbytte pr. dagsverk. Nu multipliceres totalserien for Møre med tallet 0.348, Lofot-serien med tallet 0.652 og de summeres. I årene 1913—1928 var nemlig forholdet mellom utbyttet i det sydlige Norge (Trøndelagen og sønnenfor) og utbyttet av skreifisket i Nord-Norge som 348 til 652. Denne nye serie som altså representerer antall skrei av hver centimeterlengde i tusen dagsfangster i alle skreidistrikter under ett, kan nu videre kombineres med resultatet fra Finnmarken, nemlig ved å legge skreiserien sammen med Finnmark-serien efter at førstnevnte er multiplicert med 0.606 og sistnevnte 0.394. Disse to tall svarer til det gjennomsnittlige utbytte (i virkelig fisketall) mellom skreifiskeriene på den ene side og loddefisket på den annen.

Som det fremgår av denne redegjørelse inneholder den anvendte metode til analyse av hvad målingene innebærer, endel prinsipper som det har vært nødvendig å fastslå mer eller mindre vilkårlig, og for såvidt kan der naturligvis diskuteres om denne eller hin side av saken, men efter at fremgangsmåten engang var valgt, er alle målinger be-

¹⁾ Utenom Finnmarken.

handlet likt hvert år så en endring av principene vilde medføre temmelig tilsvarende forandringer gjennom alle års resultater: med andre ord, det billede vi får ved å betrakte rekken av beregninger for den forløpne årrekke 1913—1930 kan ikke tenkes å bli vesentlig anderledes om man kunde innføre en finere gradering av enkelte forhold. Det hele materiale er bearbeidet på en fullstendig upersonlig måte og personlig skjønn har bare kunnet gjøre sig gjeldende i utformningen av de almindelige prinsipper.

Torskens lengde ved forskjellig alder.

Hensikten med den her foretagne analyse av målingene er å komme til innsikt i hvilke aldersklasser som danner grunnlaget for fisket de enkelte år. Til å undersøke torskens alder kan man benytte enten ørestenene («kvann») eller fiskens skjell («rist»). Imidlertid er der to ulemper forbundet med en slik undersøkelse: For det første kan man med rimelig anstrengelse ikke rekke over så stort tall hvert år at det på nogen sikker måte kan representere den hele torskbestand, det blir mer et tilfelle om resultatet også kommer til å svare til de almindelige forhold, — for det annet er det vanskeligere og vanskeligere å komme til et sikkert resultat om en fisks alder jo eldre den er. Dette viser sig blandt annet derav at den midlere størrelsesavvikelse blir så uforholdsmessig stor for de eldre årsklasser. For de yngste derimot er bestemmelsen nogenlunde lett. Med dette forbehold gjengis her en tabell over den gjennomsnittlige størrelse av torken i forskjellige aldre samt den midlere avvikelse fra denne størrelse.

Tabell 6.

Alder år	Gj.snittslengde cm.		Middelavv. cm.	
	Skrei	Loddetorsk	Skrei	Loddetorsk
4	—	44.2	—	6.4
5	—	50.3	—	5.8
6	—	58.3	—	6.8
7	74.7	61.8	8.8	8.9
8	79.5	67.5	7.9	10.6
9	84.0	75.1	8.0	11.4
10	86.2	79.0	8.4	12.5
11	88.4	83.4	9.2	11.5
12	89.6	—	8.8	—
13	92.0	—	10.1	—

Når gjennomsnittslengden av en enkelt aldersklasse blir så meget større for skreiens enn for loddefiskerienes vedkommende, skyldes dette det velkjente fenomen, at det er de største individer av hver årsklasse som skiller sig ut og vandrer sørover til gytedefeltene.

Hosstående tabell gir bare gjennomsnittslengde og middelavvikelser derav. For å gi et fyldigere bilde av den store variasjon i størrelsen

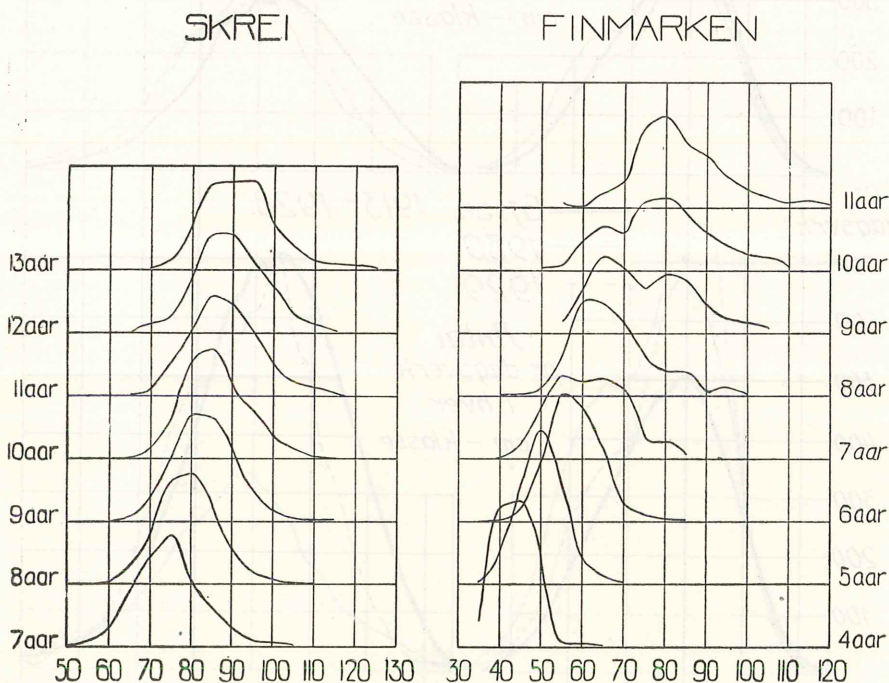

Fig. 3. Pct. størrelses-fordeling i torskens forskjellige aldersklasser.
(Den horisontale skala er cm.).

av de enkelte årsklasser slik som disse med større eller mindre sikkerhet kan adskilles ved hjelp av skjellene, hitsettes en figur som viser størrelsesfordelingen for de tallrikeste årsklasser av skrei og loddetorsk, på grunnlag av alle bestemmelser utført på materiale fra en rekke av år (fig. 3).

Torskebestandens tilstand i 1929 og 1930.

Efter disse forberedende redegjørelser for den anvendte fremgangsmåte vil vi nu vende oss til betraktningen av de tre figurer, fig. 4, 5 og 6, som skal danne grunnlaget for vår analyse av bestandens nuværende tilstand sammenlignet med den forløpne årrekke siden torskebestanden blev gjenstand for regelmessig undersøkelse.

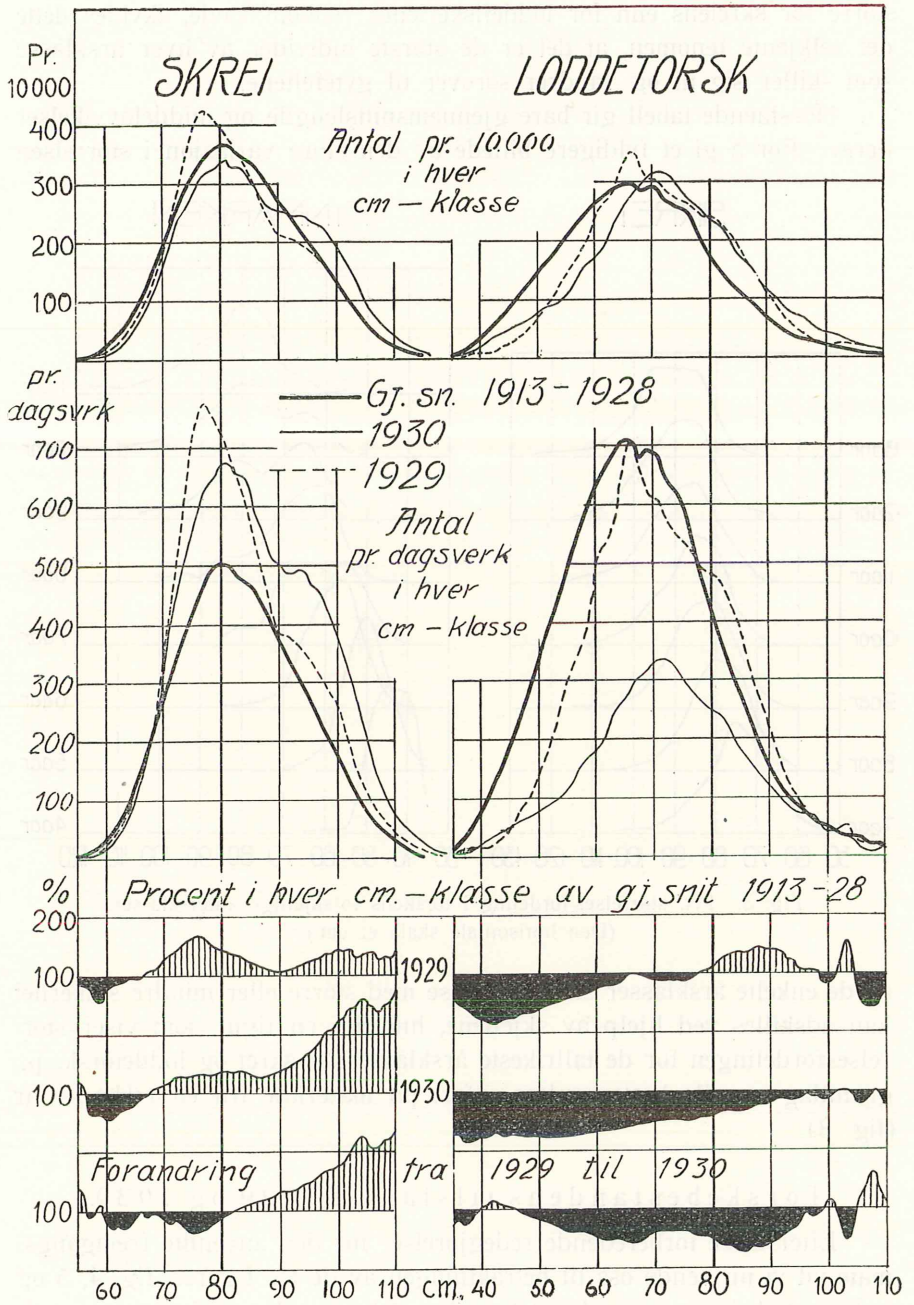

Fig. 4.

På fig. 4 har vi øverst skreiens og loddetorskens procentiske størrelsessammensetning i 1929 og 30 samt gjennomsnitt for hele perioden 1913—28. Nedenfor kommer de samme kurver etter at deres areal er utvidet slik at det står i et bestemt forhold til den gjennomsnittlige fangst pr. dagsverk. Under henvisning til hvad der ovenfor er sagt om beregningen av utbytte i stykketall pr. dagsverk, kan vi nu kort og godt si at hver rute i denne figur svarer til $1\frac{1}{2}$ fisk pr. mann pr. dag. Vi ser hvor meget større flate skreikurvene for både 1929 og 1930 dekker enn den sterkt optrukne kurve som angir den gjennomsnittlige fangst i årene 1913—28. For Finnmarkens vedkommende er det motsatte tilfelle, særlig er 1930 betydelig under middelsåret. Se også tabell 5.

Det som imidlertid særlig interesserer er den forholdsvise avvikelse for hver størrelse av fisken fra den »normale fangst« og det er søkt gitt et enklest mulig uttrykk for ved å uttrykke overskudd eller underskudd over (under) normaltallet for hver størrelse som procent herav. Dette er fremstillet nedenfor særskilt for skrei og loddetorsk for 1929 og 1930. Aller nederst forandringen fra ifjor til iår med hensyn til dette procentiske overskudd eller underskudd av hver størrelse. Blandt skreien var der nedgang for alle størrelser under 82 cm., mens der var en sterk opgang i fangsten av riktig stor fisk, i Finnmarken nedgang for alle størrelsers vedkommende undtatt en ubetydelig bedring hvad fisk på 40—46 cm. angår, altså av 4-års fisk, av gytning 1926. Det er jo ikke meget å skryte av, men det er karakteristisk at dette ene lille lyspunkt i bildet refererer sig til et år da vinteren var forholdsvis kald og nedbørfattig. Som bekjent har det vist sig at alle gode og nogenlunde bra årganger skriver sig fra slike år. Det synes efter erfaringene fra fisket og undersøkelserne i de siste tyve år at en sur og nedbørrik vinter aldrig gir nogen avling av torsk som kan bety noget for bestandens vedlikehold.

Vi ser med det samme på fig. 5 som fører oss tilbake helt til 1913 og bemerker at en virkelig god fornyelse av bestanden har funnet sted tilsynelatende bare tre ganger i denne tid. Hver gang ser vi der er et stort overskudd som dukker op til venstre på kurven (altså som små fisk) og kommer igjen år efter år som stadig større fisk. Aldersundersøkelsene har vist at det i virkeligheten var 5 slike særlig gode tilskudd, idet det både i første og siste tilfelle dreier sig om to gode årganger som har bare ett dårlig år mellom sig, henholdsvis 1904 og 06, og 1917 og 19. Men nu er også denne siste gode årgang, kanskje den rikeste vi har hatt i perioden, blitt så gammel at den ikke kan gjøre sig gjeldende i Finnmarken, og i skreidistriktene er det nu vesentlig bare storfisk å få. Dette vil si så meget som at vi nu fisker på restene av en svær bestand og når der ennu har vært gode utbytter, så beror

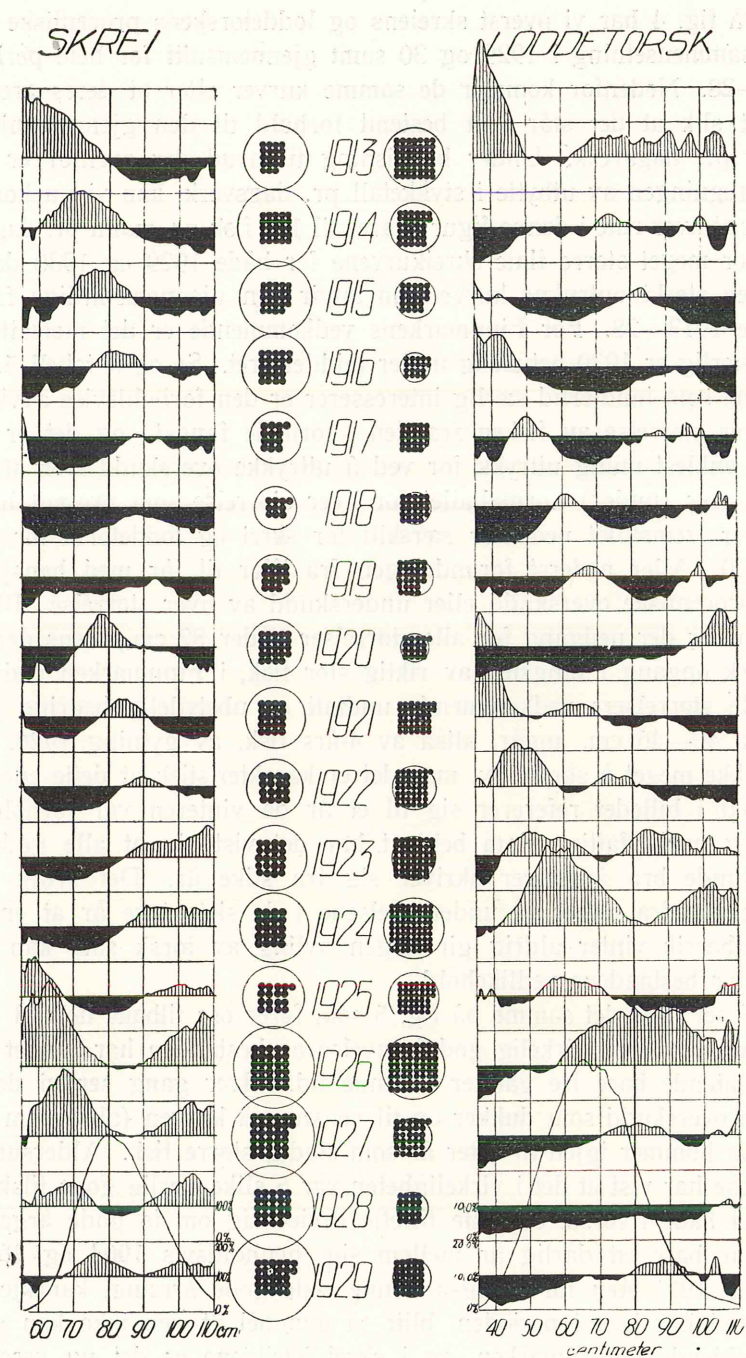

Fig. 5. Procentisk overskudd (skraffert) og underskudd (sort) i forh. til normalfangst av hver cm.-størrelse. Cirkulernes areal er proportionalt med hvert års utbytte i vekt, prik-kernes antall angir antall mann pr. dag, deres størrelse tilsvarer årets fiskevekt pr. stk.

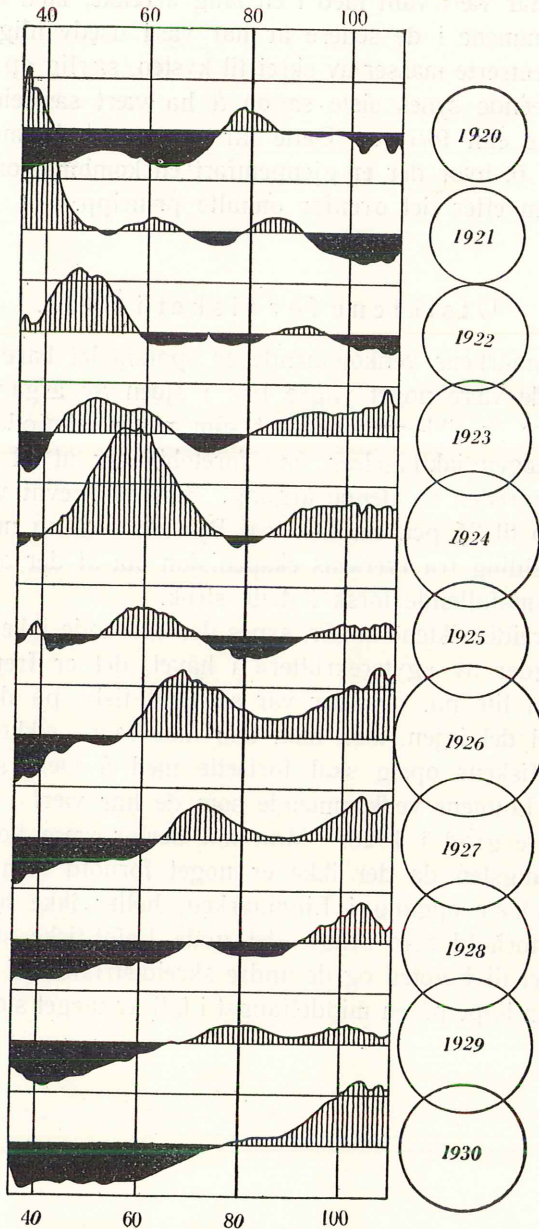

Fig. 6. Skrei- og loddefisk kombinert, for årene 1920—1930.
Overskudd (skraffert) og underskudd (fet) i forhold til normal fangst.
Cirklernes areal tilsvarende årets samlede kvantum av opfisket torsk (vekt).

det øiensynlig dels på at denne bestand denne gang har vært meget bedre enn vi har vært vant med i en lang årrekke, men utvilsomt også på at havstrømmene i de senere år har vært usedvanlig gunstige for å bringe koncentrerte masser av skrei til kysten, særlig op i Vestfjorden. I denne henseende synes siste sæson å ha vært særdeles gunstig og betydelig bedre enn forrige. Dette får man et sterkt inntrykk av ved å betrakte fig. 6, hvor der er gjennomført en kombinasjon av skrei- og loddefiskkurven etter det ovenfor omtalte princip.

Utsiktene for fisket i 1931.

For Finnmarkens vedkommende er spørsmålet bare om der tross alt ikke skulde være noget yngre fisk i sjøen av årgang 1926. Selv om denne ikke er sikkert konstatert som nogen almindelig forekomst, er der dog nogen iakttagelser som foreløbig ser ut til å måtte tydes som spredt optreden av denne årgang. Som før nevnt var der i sommer en tid op til 35 pct. småfisk ved Bjørnøya og nu netop er der en telegrafisk melding fra Iversens ekspedisjon om at der også i høst har vært en del småfallende torsk i dette strøk.

Hvad skreidistriktene angår, synes der overhode ikke å være nevneverdige mengder av »gyterekrutter« i havet, det er fremdeles årgang 1919 man må lite på. Da der var så godt fiske på den iår, er der sikkert en hel del igjen, men man kan ikke regne sikkert med at forholdene for fiskens opsig skal fortsette med å være så eksepsjonelt gunstige for Lofotens vedkommende som de har vært i 1930 og 1929, i noget mindre grad i 1928. Man må derfor være forberedt på nedgang i fangsten da der ikke er noget forhold som gir grunn til håp om sikker opgang i Finnmarken, heller ikke har man rett å vente at de forhold som bragte det gode Lofot-fiske skal gjenta sig. Skulde opsiget til Lofoten og de andre skreidistrikter bli gunstig i 1931 også, kan man håpe på en middelfangst i tall av meget storfallende skrei.

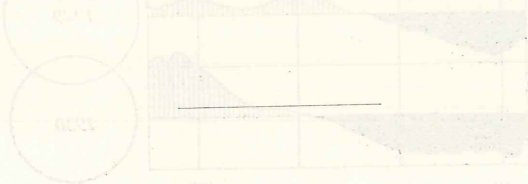

Fig. 6. Kombinasjon av loddefisk og skreikurve for årene 1926-1931. Den øvre kurven er loddefisk og den nedre skrei. De enkelte årgangene er angitt i tabellen i slutten av avhandlingen.